לציונות--לסוציאליזם--לאחוות עמים
יום ב', כ"א בטבת תשמ"ח, 11 בינואר 1988 / שנה מ"ה מס' 13544 / המחיר 1.10 ש"ח כולל מע"מ

נפגעים רבים במהלך פיזור הפגנה בצד המצרי של רפיח

צבא מצרי פיזר אתמול בירי מאות מפגינים בחלק המצרי של רפיח, שהתפרעו ליד גדר הגבול עם החלק הישראלי של העיר. נודע על נפגעים רבים מבין המפגינים, שנורו במהלך ההפגנות מירי חיילי צבא מצרים. המהומות האלימות המצרית ארעו אתמול בבוקר, כאשר מאות מפגינים נאספו ליד גדר הגבול, כשהם מניפים כרזות הזדהות עם ערביי הרצועה וגינוי לפעולות צה"ל ברצועת עזה. (עתי"ם)

בהודעה ראשונה מסוגה שנמסרה אתמול לממשלה

רבין: אי־השקט בשטחים ידרוש טיפול ממושך יותר משיערנו

אישר כי מאז פורסם על הגירושים - התחדשו ההפגנות ● מודעי: יש הרגשה כי האמצעים שננקטים אינם משיגים יעדם ● שרון: נוצר מצב חדש – צריך לדאוג שלא נגיע למצב „חירום" ● יוסק'ה שפירא: לחוקק חוקים שיקלו על הגירוש ● צור: גם מצדדי היד הקשה – מתחילים להבין שהפתרון הוא מדיני

מאת דליה שחורי, כתבתנו המדינית

שר הבטחון יצחק רבין אמר אתמול בישיבת הממשלה, כי אי־השקט בשטחים המוחזקים לא ייפתר ביום אחד או בימים אחרים, אלא הדבר טעון טיפול ממושך יותר משושער. רבין הוסיף, כי מאז נודע על שמות המועמדים לגירוש, התחיל גל מהומות חדש.

הוא ציין, כי אופי הפרות הסדר ותדירותן חמורים יותר ברצועת עזה מאשר בגדה המערבית. למעשה מדובר בערים ובמחנות הפליטים כאחד, ואי־השקט, הכולל הפגנות אלימות, הבערת צמיגים והצבת מחסומים, נוקף גם להסתה של

(סוף בעמוד 2)

הרוג ועשרות פצועים בהפגנות חמורות ברצועה

מאת עזרא אבירן ופנחס ענברי, כתבי „על המשמר"

תושב עזה נהרג ועשרות אחרים נפצעו בהפרות סדר חמורות שהיו אתמול בכל רחבי רצועת עזה. כוחות צה"ל נאלצו לפזר מפגינים במקומות רבים, תוך ירי של גז מדמיע, כדורי גומי ואש חיה.

רבין סייר בעזה

שר־הביטחון, יצחק רבין, סייר אתמול בעזה ועמד מקרוב על התפרסות כוחות הבטחון באיזור למניעת הפרות סדר וחסימת צירי התנועה. גם אלוף פקוד הדרום אלוף יצחק מרדכי סייר אתמול במוקדי המתיחות ברצועת עזה.

קריאה לשביתה כללית

„המוסדות הלאומיים", המאגדים את תומכי אש"ף בגדה, קראו אתמול לשביתה כללית בת שלושה ימים החל מהיום שתכלול השבתת העבודה בישראל והשבתת התחבורה הציבורית בגדה. הקריאה פורסמה בכרוז שהופץ אתמול במזרח ירושלים ובכמה ערים בגדה.

„מה שקורה ברצועה מתחיל לדמות ללבנון"

אמר קצין בכיר ל„על המשמר" ● לדבריו נוכחות צה"ל שם מתחילה להשפיע על התקציב הצבאי ● רבין והרמטכ"ל מטפלים אישית במתרחש

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

צה"ל נערך לשהות ממושכת בכוחות מתוגברים בשטחים. כוחות רבים הוזרמו לרצועה ומוצבים שם כיום מול גל מתמשך של הפרות־סדר אלימות.

לאחר חידוש המהומות ברצועת־עזה בסוף השבוע הוזרמו לרצועה כוחות נוספים של חיילים סדירים. כן, מטפלים שר־הבטחון והרמטכ"ל באופן אישי כמעט בנושא רצועת עזה ותיפקוד הכוחות שם. קיים חשש כי האירועים בעזה יקרינו על השטחים ויתרמו לחידוש המהומות גם שם. על פי ההערכה גם אם יצליחו כוחות הביטחון לשכך את הפרות הסדר האלימות יצטרך צה"ל לרתק לאזורים אלה כוחות מתוגברים מעבר למה שהיה נהוג בשיגרה עד לפני חודש. גורם צבאי בכיר אמר אמש ל„על המשמר" כי לנוכחות המתמשכת של צה"ל בשטחים, לניידות הכוחות, לאמצעי להחימה וללוגיסטיקה הנלווית, ישנה משמעות תקציבית קשה על תקציב צה"ל ויש לקחת אותה בחשבון בתכנית של השנה הקרובה.

„למרות שלא רצינו לערוך השוואה ולמרות השוני הרב הרי שזה מתחיל לדמות ללבנון, כוחות גדולים מרוכזים בשטח ואף אחד לא יודע עד מתי נהיה מרותקים לשם. כדאי שניקח זאת בחשבון ונערך כבר עכשיו בכל התחומים" הדגיש המקור.

במערכת הביטחון אומרים שתושבי השטחים שנעצרו בגל המעצרים הגדול והשתחררו בימים האחרונים שבו למחנות הפליטים, לערים ולכפרים ונתקבלו שם כ„גיבורים". „כעת הינם מנהיגים מקומיים ועומדים בראש המהומות והפרות הסדר".

איש העסקים והחברה שבתאי קלמנוביץ' נעצר כחשוד בריגול למען ברית־המועצות

עלה לישראל ב־71 — הקים עסקים מסועפים ונחשב למיליונר ● התחכך בחוגים פוליטיים בכירים ● היה פעיל ב„לעם" ואחר־כך שימש עוזרו של פלאטו שרון ● תיווך בעיסקת חילוף מרגלים בין מזרח למערב

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

שבתאי קלמנוביץ', איש עסקים ועסקן מפלגות נעצר לפני למעלה משבועיים בידי שרות הבטחון הכללי כחשוד בריגול לטובת בריה"מ מאז עלה ארצה לפני 16 שנים. קלמנוביץ', בן 42 נעצר ב־23 לדצמבר 87' ואתמול הוארך מעצרו. החשוד בריגול מיוצג

(סוף בעמוד 4)

חשוד בריגול – שבתאי קלמנוביץ (צילום: ישראל סאן)

היום מתחדשת זרימת הדלק בתחנות ● עמ' 15
חילופי האשמות בין שמיר למובארק ● עמ' 3
„התחייה" תפעל שוב להקדמת הבחירות ● עמ' 3
100 ניתוחים נדחו בגלל שביתת המרדימים ● עמ' 15
חלם בלילה – וזכה למחרת בבוקר בטוטו ● עמ' 3
שקט יחסי בחזית „סינדרום ירושלים" ● עמ' 2

הורביץ: אני נדהם; אליאב: כל מי שעבד עם פלאטו־שרון — נוכל

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

„אני ממש נדהם ורוצה לקוות שזה לא נכון" — הגיב אמש השר יגאל הורביץ על מעצרו של שבתאי קלמנוביץ בחשד לריגול למען בריה"מ.

על פעילותו הקצרה של שבתאי קלמנוביץ במפלגתו „לעם" סיפר הורביץ, כי „האיש הסתובב אצלנו לפני כ־15 שנה, אבל כשהתברר לנו שהוא פעיל במקביל גם במפלגת העבודה, הוא התרחק מאיתנו ואנחנו התרחקנו ממנו. אני עצמי התרחקתי ממנו כמו מאש. לא הלכתי אליו ולא הייתי בביתו ולא במסיבות שהוא ערך".

הורביץ הציע לברר פרטים נוספים על קלמנוביץ במפלגת העבודה, בה פעל במקביל לפעילותו ב„לעם".

לובה אליאב, מי שהיה מזכ"ל מפלגת העבודה בתחילת שנות ה־70, זוכר במעורפל את שבתאי קלמנוביץ. „הוא לא היה פעיל בולט, אלא חבר מן השורה, והוא זכור לי רק במעורפל", אמר אליאב.

על פעילותו של שבתאי קלמנוביץ לצידו של שמואל פלאטו־שרון בתיווך חילופי השבויים, שלדבריהם היו מעורבים בו, אמר לובה אליאב: „כל מי שעמד בדלת אמותיו של פלאטו־שרון הוא נוכל. פלאטו־שרון מעולם לא עסק בשיחרור שבויים והוא מאפיונר בינלאומי וכאלה הם כל אלה שהתעסקו איתו".

פירושו של דבר

השתלה שנקלטה בהצלחה

מאת אבי בניהו

גלי העליה ההמוניים מבריה"מ לישראל בראשית שנות ה־70 עוררו אצל שרותי הבטחון את החשש כי שלטונות הריגול הסובייטים ינצלו את ההגירה ההמונית לשם השתלת סוכני ביון בישראל, ולפיכך ננקטו מאז פעולות שונות ומגוונות למניעת אפשרות זו. אתמול כשפורסם דבר מעצרו של שבתאי קלמנוביץ', כחשוד בריגול למען בריה"מ, העריכו גורמי בטחון כי ייתכן שהאיש הושתל בישראל וכי עליתו ארצה והשתלבותו כחברה תוכננו בקפידה רבה על־ידי הרוסים עד לפרטי הפרטים. ואכן, כך ניתן גם להסיק מחדירתו של קלמנוביץ', לעבר חוגים פוליטיים בטחוניים בצמרת מדינת ישראל. עם עליתו ארצה השתלב בפעילות הפוליטית וקיים מגעים יומיומיים עם גורמים בכירים בשלטון הישראלי. התפקיד של עוזר פרלמנטרי לח"כ פלאטו שרון העניק לו גם כניסה חופשית לכנסת, נגישות לחומר העובר דרכה ודרך ועדותיה, ואיפשר לו להתחכך בבאי המשכן וליצור עמם קשרים.

שבתאי קלמנוביץ' הרבה לעסוק בישראל בפעילות חברתית. העסקים שהקים בארץ ובחו"ל קרבו אליו קציני צבא בכירים שפרשו מצה"ל וחיפשו משרה הולמת ושותפות בעסקים. שבתאי קלמנוביץ' היה מוכר בישראל כאיש עסקים, הרבה לצאת את ישראל בעיקר לארצות הגוש המזרחי ובמסגרת זו פקד לא אחת גם את צ'כיה, הונגריה וברית המועצות. נסיעות מסוג זה הינם חלק בלתי נפרד מעבודתו של סוכן ואימפרית העסקים שהקים היוותה כיסוי הולם ליציאות התכופות מישראל לקצווי תבל. 16 שנים פעל בישראל בהצלחה יחסית עם מירב התנאים הדרושים לסוכן ביון למילוי משימתו. לאחר 16 שנים נתפס.

נייר לפקסימיליה?
יש מבצע מיוחד ב'מעתק':
6 גלילי נייר פקסימיליה (לכל הסוגים)
במחיר 33* ש"ח בלבד לגליל.
מעתק maatak
רח' האחים מסלויטה 15 ת"א, טל. 337314־03,
336156/7־03
נציגות בלעדית בירושלים: צילומית, רח' שמאי 19,
טל. 221169, 245662־02
* המחיר אינו כולל מע"מ.

„בין הקבה"א למפ"ם"
כנס ארצי בקיבוץ הארצי
יום ד' 13.1.88 — 08.30–12.00
בהשתתפות מזכירי הקבה"א ומפ"ם
אם עתידו הפוליטי של הקבה"א חשוב לך –
בוא/י לשמוע ולהשמיע!
המחלקה
הרעיונית פוליטית

שערוריית הדלק

המחסור המלאכותי בדלק בעקבות העיצומים של עובדי חברות הדלק עלול לשבש את הפעילות המשקית בארץ, אם יימשך עוד יממה או שתיים. אין שום סיבה מכשית לצעדים הננקטים על־ידי קבוצת עובדים זו, המשרתת למעשה את האינטרסים המונופו־ליסטים של שלוש חברות הדלק, השולטות על אספקת הדלק בארץ. חברות אלה מתנגדות לרפורמה המוצעת על־ידי שר האנרגיה מתוך חשש, שזו תפחית מרווחיהן הגדולים, הנובעים בין השאר משליטתן המונופוליסטית בשוק. מנהלי החברות עצמם מנסים ליצור רושם כאילו העיצומים אינם באחריותם, והם אפילו הגישו צווי־מניעה נגד העובדים, אך על פי כל הסימנים שביתה זו פרצה בהנחייה סמויה של החברות. הללו החליטו ללחום ברפורמה של שר־האנרגיה באמצעות עובדיהן אשר נרמזו, כי הנהגת הרפורמה תביא לפיטורי עובדים רבים.

זכותם של העובדים להתגונן בפני סכנת הפיטורים, אך עובדי חברות הדלק עדיין רחוקים מן הסכנה הזאת אם היא בכלל ממשית. גם הרפורמה של שר האנרגיה עדיין רחוקה מיישומה. חברות הדלק הגישו עתירה לבג"ץ שתתברר בעוד חודש ימים. אפילו אם תידחה העתירה עדיין אין שום סימן לכך, כי יישומה תגרום לפיטורי העובדים. אין להשלים בשום פנים ואופן עם האמצעי הקיצוני שבו נקטו העובדים, המשמשים כלי שרת בידי חברות מונופוליסטיות, השולטות ביד רמה בשוק הדלק, והראייה היא שמעטים בלבד מבעלי תחנות הדלק העזו לרכוש דלק ישירות מבתי הזיקוק כעצת שר האנרגיה, וזאת מתוך פחד של נקמנות מצד חברות הדלק. חברות מונופוליסטיות יש בכוחן לנקום במי שניסה לעקוף אותן, למשל על־ידי שיבושי אספקה, כאשר המצב ישוב לתקנו.

ובכן שורש הרע הוא בקיום המונופול שלא רק מונע את הורדת מחירי הדלק, אלא משליט את הסדר שלו על המשק כולו. אם עדיין היו ספיקות לגבי נחיצותה של הרפורמה, הרי מחסור הדלק בימים אלה מחזק את ההכרח לשבור את התלות הבלעדית של המשק כולו של אזרחי המדינה שליטה מונופוליסטית של חברות אלה. אי אפשר לשחרר גם את שר האנרגיה עצמו מן האחריות לתוהו ובוהו השורר בימים אלה בהספקת הדלק. משה שחל חייב היה לעשות שיעורי־בית, בטרם התחיל לפעול ליישום הרפורמה, היה עליו לצפות את תגובת החברות באמצעות עובדיהן, ולדאוג לפתרונות חילופיים לאספקה סדירה של הדלק. גם אם הבוקר תוחזר אספקת הדלק בעקבות השיחות שהתנהלו אתמול, אין מנוס מלהפיק לקחים משערוריית הדלק האחרונה.

ציורמצב

תפס כותרת / עוזי ברעם

אוכל פוליטיקה

כמו אבירי הדם הכחול ב„חרות", דן מרידור ועוזי לנדאו, גם עוזי ברעם, שהתפטר מתפקידו כמזכ"ל „העבודה", דומה מאוד מאור, בדרכו ובדעותיו הפוליטיות, לאביו המנוח, שר העבודה משה ברעם. עוזי ברעם אוכל פוליטיקה וחי מפוליטיקה מאז סיים את שירותו הצבאי והיה לסטודנט באוניברסיטת העברית. מעולם לא עבד לפרנסתו ולפרנסת משפחתו, מחוץ לדלת אמותיו של הממסד הפוליטי.

ברעם הוא אולי הפוליטיקאי הפרגמטיסט ביותר בין שרי וח"כי העבודה הבכירים. מאז ומעולם עניינו אותו שני דברים: טובת המפלגה וטובתו של עוזי ברעם. בדיעותיו הפוליטיות הוא יונה מאוד מתונה וזהירה. קצת שמאלה מהקו הרשמי של המערך. בדיוק כמו אביו המנוח. שני אחיו, חיים ומנחם, לעומת זאת, מחזיקים בדעות שמאלניות מיליטנטיות. אחותו דרורה חזרה בתשובה, התפטרה מהטלוויזיה, והיום היא כותבת לשבועון החרדי „ערב שבת".

עוזי ברעם לא יעזוב את הפוליטיקה, גם אם יעזוב את תפקיד המזכ"ל. יש לו תוכניות קצרות טווח וארוכות טווח.

ברעם – בדרך אל הממשלה

אחת מהן — תפקיד שר בממשלה הבאה, ממשלת מערך בראשות שמעון פרס. התפקיד המועדף: שר העבודה והרווחה.

מוטי בסוק

„על המשמר"

בשטח / פרס ואנשי־רוח

הרבה נשיקות פולניות

בניגוד להימורים העיתונאיים לא הזכיר פרס: „זה עתה סיימתי לקרוא את ספרו המצוין של דן בניה־סרי", או את נכדו המרוקני, בנאום החגיגי שנשא לציון עשר שנות קיומה של המחלקה „לסופרים, אמנים ואנשי רוח" במפלגת העבודה.

אדיבה להפגין גם מחר: „אני ממחנה לוי..." — הסביר. מאה „אנשי רוח" יהודים (ושני ערבים) כיבדו את בקי פריישטט בנוכחותם. כולם דיברו על רוח, יצירה, אמנות. איש שם לא הזכיר שמחלקתה של בקי, על־פי הגדרתה,

מימין: מירי אלוני בשמלת נוצצים; אביבה „מרקס הזוהרת; פרס מסביר־פנים. במרכז: בקי פריישטט ועוגת השמחה.

אולי מפני שכמעט כל „אנשי הרוח" שנענו להזמנתה של בקי פריישטט, מנהלת המחלקה, לשמוח איתה במסעדת הגוזטרה, היו „מארץ ישראל היפה והישנה" ודור הפלמ"ח. היחידי שייצג שם, במפלגת העבודה, את הגל המזרחי, היה הזמר נסים גרמה.

כיבוד מזרחי (צנוע) דווקא כן היה (סיגרים מרוקנים, עלי גפן ממולאים, בורקס). פרס, ורד ארום במקטורנו, רענן ומסביר־פנים, נראה מתבודד ארוכות עם השחקנית הזוהרת אביבה מרקס, ואחר־כך מוחא כפיים חלושות למירי אלוני — „שירו שיר לשלום" — שעלתה לבמה חנוטה בשמלת נוצצים, ניסה לעורר בסגנון שסיגל לעצמו — „אין ספרות מגויסת יש גיוס מוסרי" — את אנשי הרוח, שניכר על פניהם שהקשר בין רוח ופוליטיקה קצת מכביד עליהם.

בקי פריישטט, כלת השמחה ספגה אין־ספור נשיקות פולניות מכל מי שהסתובב בשטח עם כוסית ביד, והסבירה בכנות ונאיביות אופייניים רק לה, כי „המסיבה הזו נקבעה מזמן ולכן אי אפשר היה לדחותה, למרות שבמציאות הפוליטית שנוצרה לאחרונה אף היה נכון לעשות כך".

בקי, הידועה כציבור בהפגנות היחיד שלה, שברה את הקרח וזכתה לתשואות כשסיפרה איך יום אחד התייצבה לבדה מול פתח מצודת זאב: „רק לא שרון" (לאחר שזכה ב־42 אחוז בהצבעה במרכז חירות). להפתעתה, זכתה ליחס חם ואוהד מצידו של השומר חובש הכיפה שבפתח, כולל כוס תה וכיבודים אחרים, וכולל הזמנה „מטפלת גם בהקלת תנאי חייו ויצירתו של האמן והסופר העברי והערבי בישראל". לא רק עניין של אידיאולוגיה, אמר לי סופר ידוע, זה גם מילוגולוגיה.

עמידם כהן

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)
הודעה
למגדלי פירות: ענבים, אפרסק,
נקטרינה ושסק
מגדלי פירות שייצאו בשנים האחרונות פירות מהמינים המפורטים לעיל והמעוניינים לייצא פירות אלה או בחלקם בשנת 1988 וכמו־כן מגדלים חדשים, מתבקשים לפנות בהקדם
אל מזכירות מחלקת הייצוא של מועצת הפירות למטרת חידוש וחתימת חוזה יצוא וקבלת הלוואות עידוד לייצוא לפי התנאים שנקבעו לכך.
קבלת קהל היא כל יום, למעט יום ו', בשעות 08.00–15.00.
נא להצטייד בכרטיס מגדל ובפרטים על גודל השטחים והיבולים הצפויים.
מועד אחרון לחתימת חוזה — 15.2.88.
הודעה זו מבטלת את חוזי הייצוא משנים קודמות.
מחלקת הייצוא

בשטח / מין ומוות

דו־קיום עם איידס

מין ומוות — צירוף מצמרר. צירוף זה הוא, לדעת פרופ' אסא כשר, סיבת ההתעניינות העצומה בנושא האיידס בישראל, למרות שמספר הנפגעים במחלה עד כה הוא קטן. המחלקה הזאת מטילה אימה. סקר שנערך לאחרונה גילה, ששני־שלישים מהאוכלוסייה פוחדים מאיידס. חלק מהפוחדים חושבים שצריך לסמן את גוף החולים, ובכתובת קעקע? באיזה מקום בגוף? כדי שניתן יהיה לזהות אותם. מרבית הפוחדים רוצים לבודד את החולים במחנות הסגר. אבל בישראל כיום אין אפילו דרך לערוך בדיקות לאיתור נגוף האיידס, למי שאיננו רוצה להיבדק.

בכנס שנערך באוניברסיטת תל־אביב בנושא „איידס — אתגר לחברה", בהשתתפות משפטנים, רופאים, פילוסופים ועובדים סוציאליים, הייתה הסכמה כללית, כי בגלל קוצר־ידה של הרפואה להתמודד עם מחלת האיידס, הכלים להאטת התפשטות המחלה הם משפטיים וחברתיים, והתוצאה היא, שנקודת האיזון בין חרויות הפרט לבין שלום הציבור — זזה. חרויות שהיו מובטחות עד כה, ירדו מחשיבותן, גם הדו־קיום העדין והשביר שהתגבש בהדרגה בחברה המערבית, בין כלל הציבור לבין קבוצות הסיכון הגבוה — הומוסכסואלים, פרוצות ונרקומנים — מותקף על־ידי אווירה של חשדנות ופחד. הובעו השקפות שונות בדבר נקודת האיזון החדשה.

לפי אסא כשר, על השלטונות לגונן על האזרח מפני סכנות לחייו, שהוא איננו יכול להתגונן בפניהן בעצמו. מידע בעניין חולי איידס אין אדם יכול להשיג בכוחות עצמו. לכן על השלטונות ליידע אותו, אף אם הדבר כרוך בפגיעה בפרטיותו של חולה איידס, או של מי שנושא את נגיף המחלה בגופו. הזכות לפרטיות איננה כה מובהקת כמו חרויות האדם האחרות, ויש הצדקה לפגוע בה, כדי למנוע סכנת־מוות מאחרים.

רופאים השומרים על סודיות רפואית בקפדנות, נושאים, לדעת פרופסור כשר, באחריות מוסרית עקיפה למותם של אלה שיידבקו במחלה.

לא היה זה כנס של בשורות או גילויים. היה זה רק חיפוש דרך לשמירה על צלם אנוש ועל דפוסים חברתיים הוגנים, גם כאשר המגיפה מאיימת.

חנה איש־הורביץ

מכת בכורות / עוד בנאי

זהו מאיר

ובסוף, כשכבר לא היתה ברירה וגם לא הדרנים נוספים, חזר מאיר בנאי אל הבמה ונתן עוד פעם אחת את השיר שאיתו החל המופע כמעט שעתיים קודם לכן, ללא הפסקה.

מאיר בנאי – הצלחה חדשה

„תגידי אש תגידי מים" — הוא שר והקהל הזה אמר אש ומים ואמר, מה זה אמר — צעק ודרש את שמו, כמו איזו מנטרה שמובטח כי תעשה טוב על הנשמה.

המרחק בין צוותא ת"א וצוותא ראשל"צ גדול יותר מ־12 ק"מ, ואני לא מדבר רק על ריחוק גיאוגרפי. צוותא ראשון, רחוב ביאליק, ליד התחנה המרכזית, מול בית משותף טיפוסי לראשון, מקום ללא תואר, אך מושך קהל ואמרגנים, שבוחרים באולם הקטן, שמזכיר יותר סלון ביתי מורחב, בתור כר ניסוי להופעות ראשונות, הרצה לפני הטסט בתל־אביב.

ואם החליטו עיתונאים ואנשי חברת התקליטים של בנאי, רכילאים ורכילאיות, סתם פרצופים מוכרים שאינם תושבי העיר, לרדת לפרובינציה, כדי לראות את טבילת האש הראשונה שלו מול קהל, במתכונת הזאת — סימן שמתגבשת לנו כאן הצלחה חדשה. ואם, בסוף המופע, חייך המפיק חיוך רחב מאוד, סימן שהוא יודע את זה.

ועברכם הנאמן, שרק לפני שבוע ראה את אחיו בנאי יוצא למסע מוסיקלי מלהיב שמתחיל כאן ונגמר מי־יודע־היכן, סיים את חשבון־הזה בבנאי אחר, בבן־הדוד מאיר, שהמסע היחיד אליו הוא יוצא, לא לוקח אותו רחוק יותר מן האהבה הקרובה וזו שאיננה כבר. ועברכם הנאמן חזר הביתה, חמש דקות מצוותא ראשון, לישון ולחלום על אש ומים וגשם ולילה וכוכב עמום שהולך ונעשה בהיר מרגע לרגע. ולכוכב הזה קוראים מאיר.

עופר ניר

עורך „עמוד־אחורי": אפי לנדאו

מסך ראשון
גיורא מנור

מגילת האש על־פי סובול

הקנאות — מכל גוון שהוא — היא אסון לאומי, והיא היא הגורם לחורבן. זה מה שמרגיש יהושע סובול. ואין לי חילוקי דעות איתו. אבל ההצגה, שעוררה מהומה גדולה כל־כך, והפגנות רחוב ממש, „סינדרום ירושלים", המוצגת על־ידי תיאטרון חיפה באולם „הבימה" במסגרת חג המחזה המקורי, גרושה מעל למידה, יש בה צעקות המבליעות את המשמעויות של הטקסטים, סמל נערם על סמל, כי במקום התרחשות בימתית אמיתית יש רק רטוריקה.

הבימה הנהדרת (שעיצב אדריאן ווקס), המצאות הבימוי של גדליה בסר, בייחוד וחילת הדמויות מתוך רצפת הבימה המשופעת, המבריקה, וכמה סצינות, כגון זו של תליית הסמל (מיכאל מורים), המסמל את הרומאים / הכובשים על מין שיפוד, ואחרים מהמבצעים המשחקיים, כגון דמות הקיטע המרקד על רגלו האחת (מוחמד בכרי), מרשימים ביותר.

אבל שעתיים של מלל פלוס מוסיקה (טובה לכשעצמה, מנאת יוני רכטר) עם פעלולים אינן יכולות לבוא במקום תיאטרון של ממש.

אני מסכים עם כוונותיו של המחבר, אבל מתנגד לדראמטורגיה, המחזירה אותנו אל המחזה הדידקטי הנאומי. אין פלא שהשחקנים צועקים, אין להם, מלבד מלים, מה לומר. מדוע רגשו הגויים — סליחה, היהודים דווקא — לא ברור לי כלל. משל חורבן הבית הוא משל מכאיב, אבל לגיטימי בהחלט. אבל רלוונטיות לבדה עדיין לא עושה הצגה טובה.

המשכים

רבין: אי־השקט בשטחים

(סוף מעמוד ראשון)

גורמים דתיים קיצוניים.

הממשלה שמעה סקירות על הארועים בשטחים גם מפי הרמטכ"ל רב־אלוף דן שומרון ומתאם הפעולות בשטחים שמואל גורן. מן הדיווחים עלה, כי בגזרה המערבית לא היו הפגנות של ממש, פרט לתגובה בעקבות הריגת האשה משכונת אראם צפונית לירושלים.

שימוש נרחב בעוצר

ברצועת עזה נהרגו בימים האחרונים ארבעה תושבים ואדם נוסף, שנפצע ב־16 בדצמבר, מת מפצעיו. שר הבטחון מסר, כי באחרונה הורחב מאוד השימוש בעוצר והוא נמשך ימים אחרים. כן מסר, כי יש הקפדה רבה על כללי הפתיחה באש מצד חיילי צה"ל וההוראה לכך ניתנת על־ידי דרג בכיר בשטח.

היחס לתקשורת

שר־הבטחון אמר עוד, שהתושבים בשטחים מעוניינים להציג בפני מצלמות הטלוויזיה צמיגים בוערים וזריקת אבנים. מבחינת מערכת הבטחון אין שינוי ביחס לתקשורת ולא ננקטו כל אמצעים חדשים. עם זאת, הותר למפקדים במקום להפעיל שיקול דעת אם לחסום אזור מסויים בפני התקשורת.

השר יצחק מודעי אמר, כי יש הרגשה ואף מציאות, שבה האמצעים הננקטים על־ידי כוחות הבטחון לא משיגים את יעדם. הוא אמר, שהממשלה צריכה לחשוב איך להיערך באופן שנקרים תשובה הולמת לארועים. שר הבטחון השיב, כי פעילות כוחות הבטחון היא גמישה ומתאימה עצמה לצרכים.

שרון: מצב חריג

שר התעשיה והמסחר אריאל שרון קרא להקים צוות שרים מצומצם מבין חברי הקבינט, שיתייעץ עם מיטב המומחים בארץ לגבי שורה של תחומים ובעיית מחנות הפליטים, בעיית תנאי השכר של תושבי השטחים, דרכי ההסברה לגבי המצב בשטחים, התוכניות המדיניות השונות), יגבש הצעות ויביא אותן לדיון בקבינט ולאחר מכן בממשלה.

שרון קבל על כי לא הקבינט ולא הממשלה אינם מקיימים דיונים יסודיים בשאלות אלה, אף־על־פי ש„אנו נמצאים עתה במצב חדש וצריך לנקוט בשורה של צעדים כדי שלא נגיע למצב חירום". שרון אמר עוד: „יש לנו בעיות, שאיננו מסוגלים להקדיש את הזמן המתאים כדי לדון בנושאים השונים. יש ישיבת קבינט אחת פעם בשבוע ואין זמן לדון בדרכים להשגת שקט וסדר (בשטחים). אין זמן לדון בצעדים שצריך לנקוט לפתרון בעית מחנות הפליטים ובעית תנאי השכר. אין זמן לדון בדרכי ההסברה. אין זמן לדון בנושאים המדיניים ובתוכניות השונות. אין זמן לדון ביחסי יהודים וערבים. יש תשובות לבעיות שלפנינו. אין כאן תשובה אחת".

שפירא: לגרש במהירות

יוסף שפירא אמר, כי יש לדאוג שהליכי הגירוש יהיו מהירים ככל האפשר. הוא הציע לנסות לקיים הידברות עם בית המשפט העליון, כדי לזרז את ביצוע הגירושים.

צור: הסדר מדיני

שר הקליטה יעקב צור אמר, כי גם אלה בליכוד שדיברו עד כה על הצורך בהפעלת יד קשה מתחילים עתה להבין שהפתרון למתרחש בשטחים אינו יד קשה אלא הסדר מדיני. „אין תרופות פלא ואי־אפשר לברוח מהנושא המדיני", אמר.

בתשובותיו לסיכום הדיון התייחס רבין למצב במחנות הפליטים ואמר, כי ישראל היתה שמחה אילו היתה דרך לקדם את הטיפול בנושא ולשפר את המצב במחנות הפליטים.

"על המשמר"
עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה:
רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב
טל: 37 88 33
חשבון בבנק הדואר 4־43540־3
המען למכתבים:
שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian)
2, Chonia Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 37 88 33
Telex: 34 16 52
סניפים:
ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102־121. טל: 233361־2. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008.
חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

ח"כ אמירה סרטני, בהפגנת נגד לאנשי הימין, בעת הצגת „סינדרום ירושלים" בהבימה (צילום: פרטוש)

„סינדרום ירושלים" אמש: שקט יחסי

מאת שלמה סלוצקי

בשעה 11.00 בלילה, אמש, אפשר היה לומר כי הלילה עבר בשקט יחסי, כמו בשטחים. אבל הפעם ב„הבימה" של „סינדרום ירושלים". וכמו בשטחים, כשמדברים על שקט יחסי, יש הפגנות וכוחות של משמר הגבול. אם הכל עובר בשלום — יחסי, אין צורך בהפעלת כוח, סביר או אחר, נגד המפגינים.

אולם ב־8.00 בערב אי אפשר היה לדעת כיצד יסתיימו הדברים. מול הכניסה ל„הבימה" עמדו בתור לקניית כרטיסים 200 אנשי מפ"ם והקיבוץ הארצי, שבאו על מנת לראות את ההצגה, ואם יצטרכו, גם להגן עליה.

מולם הפגינו מספר קטן של מתפרעי כהנא והתחיה — בהרכב מלא של חברי הכנסת ואנשי ליכוד. שהרי גם כשהם מעטים הם מעיזים לעשות מה שהשמאל לא למד לעשות.

כמה מאנשי „כך" התנפלו על ח"כ אמירה סרטני ממפ"ם, שהגנה בחירוף נפש על השלט שהחזיקה בידה, ואשר דיבר בעד עצמו: „הימין: כהנא, התחיה והליכוד. לעצור אותם במערכה הראשונה, בסיום יהיה מאוחר מידי".

בשלב זה לא היה ברור אם תתפשט האלימות, אולם לעומת ליל הבכורה והקרבות ביציע ביום א', לילה שקט עבר על כוחותינו...

אגמון: תרבות הכיכרות — לא בתיאטרון

מאת שלמה סלוצקי, כתב „על המשמר"

יעקב אגמון, מנהל חגיגות שנת ה־40 למדינה, הוא סוס קרבות ותיק ולגביו „סינדרום ירושלים" הוא בהחלט קרב, קרב על הדמוקרטיה וחופש הביטוי.

„מי שרוצה להעביר את עזה לתל־אביב ראוי לאותו טיפול שמקבלים ממשמר הגבול בעזה", אומר אגמון ומוסיף, כי נושא זה אינו נפרד מכל תרבות החיים בארץ שהפכה באחרונה לאלימה. „אני רק מקווה שהאנשים ישאירו לכיכרות את תרבות הכיכרות ולתיאטרון את תרבות התיאטרון".

בתשובה לשאלת כתבנו אמר אגמון, כי עם תופעת האלימות בתיאטרון ניתן להתמודד רק בדרך אחת: ההצגה חייבת להימשך. לא יקום ולא יהיה שהצגה תתבטל בגלל אלימות.

„יש משהו מרתק בחג המחזה המקורי", מוסיף אגמון. „כל הכרטיסים נמכרו מראש, מה שמצביע על־כך שהקהל בוחר ומצביע ברגליו ובכיסו. מכאן שהזכות לממש את ההחלטה לצפות בהצגה הופכת למאבק על המדוקרטיה, בדיוק כמו בכל תחום אחר".

אינך מתחרט על שום קטע בהצגה?

„בשום פנים ואופן לא. ואני לא מדבר כאן על טעמי האישי, שלא בא לידי ביטוי בהחלטתי, דווקא מתוקף תפקידי. בהחלט מקובל עלי שמישהו לא יאהב את ההצגה ויכתוב בעיתון את דעתו, בביקורת או במכתב למערכת, שייצא באמצע ההצגה, או אפילו יפגין בחוץ. מה שלא מקובל עלי הוא למנוע ממי שהחליט לראות את ההצגה מלראותה. אם זה יימשך כך, יפרצו מחר למערכות העיתונים ויפוצצו אותם, כי נכתבים שם דברים שמרגיזים חלק מהציבור. לא אתפלא אם נגיע לזה בקרוב".

במלאת שנה לפטירת יקירנו

מאיר מרבך ז"ל

נתייחד עם זכרו

ביום רביעי, 13.1.88, כ"ג בטבת תשמ"ח בשעה 3.00 אחה"צ
בבית העלמין הישן, חוף הכרמל, חיפה

נפגשים בשער הראשי של בית העלמין (כביש חיפה–תל־אביב)

מאיר מרבך בע"מ — המשפחה

אלצול מהיר
אלישבע איילון

רון בן־ישי, פרשן וכתב צבאי, על סגירת השטחים בפני התקשורת:

הגבלה מטעמים מדיניים — פסולה

הרצועה בוערת והעיתונות מבוקרת. האם יש או אין מגבלות על אמצעי התקשורת?

בשבוע שעבר הייתי באיזור שכם ועזה. לא הגבילו את התנועה שלי, הייתי עיתונאי שהתחכבב רוב הזמן בניידת צבאית. אם צה"ל מטיל הגבלות על נוכחות אמצעי התקשורת, הוא לא עושה זאת כדי לסנוור על בטחונם של כתבים. אלא בנסיון למנוע התעוררות מקומית. הנוכחות של העיתונאים יוצר במקרים רבים דינמיקה ואז מתחוללים מעשים שנועדו לעיניהם של העיתונאים.

אלו הן קצותיה של הדילמה?

אני אתן לך דוגמא. בשבוע שעבר אמר לי קצין צה"ל בשכם: אם אני צריך לירות בפלשתינאי כי הוא עושה הצגה, אני מעדיף לעצור אותך ולא לירות בו. הדילמה קשה, כמעט שאיננה ניתנת לפיתרון. הצבא לא רוצה סיקור של צמיגים שהובערו למען צלם הטלוויזיה והנוכחות הזאת גולבה בלי כל ספק. מצד שני להגביל את סיקור גם זה מחיר כבד. כאשר מטיל צה"ל עוצר, אזי הוא חל גם על התושבים וגם על העיתונאים.

ומהו שביל הזהב?

לדעתי כאשר לפעמים מטיל צה"ל הגבלה לגיטימית על איזור מסויים, למשל מחנה ג'באליה, והצילום אסור, הוא צריך לפחות לאפשר לעיתונאים לצפות מרחוק ולסקר. אך אם הגבלת הסיקור נעשית כדי שלא יראו בחוץ־לארץ כמה אנו רעים, אז היא איננה לגיטימית, וזאת אומנם היתה המגמה המדינית לפחות בהתחלה.

איך מתיישב איסור סיקור עם דמוקרטיה?

הוא לא מתיישב. חופש העיתונות וחופש הסיקור הוא חלק מהמאפיינים של דמוקרטיה. אי־אפשר לומר — אנחנו דמוקרטיה — ובאותה העת להגביל את חופש הסיקור. דמוקרטיה לא יכולה להיות כוח כובש.

סרב לדכא מהומות ונשפט למאסר

טוראי צ'ארלס לנצ'נר נשפט אתמול ל־28 ימי מאסר בפועל, על סירוב לקחת חלק בפעולות שיטור בירושלים המזרחית. זהו משפטו השני של לנצ'נר. במשפטו הראשון נידון לשבעה ימי מאסר על־תנאי.

צ'ארלס לנצ'נר נמנה עם המסרבים לשרת בשטחים הכבושים. בביקורו האחרון בבית הוריו השאיר צ'ארלס פתק ובו נאמר: „במקרה שאאסר אני מבקש שידעו על עמדתי המצפונית: אני לא מדכא ואני עומד מאחורי מילים אלה. אם לא אעשה כך, זו תהיה יריקה באוויר. אין מלחמה בפלשתינים, יש לי מלחמה בכיבוש ההורג ומשחית".

עמית לוינהוף, בשם 65 החתומים על „מכתב השמיניסטים", יצא בקריאה לשחרר את טוראי צ'ארלס לנצ'נר לאלתר.

לרחל גלברט ולמשפחה
קבלו את השתתפותנו בצערכם
על מות
האב
קיבוץ בית אלפא

הננו מודיעים בצער רב
על פטירת יקירנו
פרופ' פנחס אפרתי ז"ל
ההלוויה תצא היום, יום שני כ"א בטבת (11.1.88) בשעה 14.00 מבית ההלוויות בבית העלמין החדש ברחובות
המשפחה

במלאת שנה לפטירתה של חברתנו היקרה
חיה פוקס — גרביה ז"ל
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה
ביום רביעי, 13.1.88, בשעה 15.30
המשפחה
וקיבוץ גן שמואל

ביום חמישי, 14.1.88, בשעה 16.30
תתקיים עליה לקברו של בננו
אילן בר־און ז"ל
המשפחה
וקיבוץ נירים

מובארק: ישראל הפירה הסכמי קמפ דיוויד; שמיר: הוא לא צודק

שר המדינה המצרי לענייני חוץ בוטרוס גאלי: מדיניות ישראל בשטחים סותרת את הסכמי השלום

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ראש הממשלה יצחק שמיר הגיב אמש, בראיון בטלוויזיה בערבית, על דברי נשיא מצרים חוסני מובארק, כי ישראל הפירה את הסכמי קמפ דייוויד כאשר חוקקה את חוק ירושלים וחוק רמת הגולן. שמיר אמר, כי אם אמנם כך התבטא הנשיא מובארק, הוא אינו צודק. „אינני חושב שהפרנו את הסכמי קמפ־דייוויד, כי מעמדה של ירושלים לא נכלל בהסכמי קמפ דייוויד", אמר.

ראש הממשלה הציע לחדש את המו"מ לפי מסלול הסכמי קמפ־דייוויד. הוא הבהיר, כי תוכנית האוטונומיה היא חלק מהסכמי קמפ־דייוויד. בגוף ההסכמים מצוי פרק על פתרון הבעיה הפלשתינית ובו מדובר על אוטונומיה לתושבי יו"ש ועזה, לפרק זמן של חמש שנים, שבמהלכו יוחלט על מעמד הקבע של שטחים אלה, אמר.

בהתייחסו למהומות בשטחים אמר שמיר, שהן הגיעו „למימדים של הפרות־סדר כרוניות". הוא הטעים, כי גם מצרים וגם ארה"ב מבינות, שקודם־כל צריך לשים קץ למהומות ולהחזיר את הסדר על כנו. על הגירושים אמר שמיר, כי הם האמצעי המרתיע ביותר ונוקטים אותם נגד מספר מצומצם של אנשים. „מוטב שאנשים יגורשו מאשר יתחוללו טרגדיות", אמר.

בפגישה עם הסינאטור האמריקני ארלן ספקטור (רפובליקני מפנסילבניה) דיבר שמיר בהרחבה על הצעתו לכנס ועידה בינלאומית לפתרון בעיית מחנות הפליטים. שמיר אמר, כי בוועידה כזו יכולות להשתתף מדינות הנפט הערביות וכן מדינות כמו ארה"ב, קנדה, בריטניה ויפאן. עוד אמר שמיר, כי אם יימצא המימון הדרוש, במיוחד מצד מדינות הנפט העשירות כמו סעודיה, יהיה ניתן לפתור את בעיית מחנות הפליטים תוך שנתיים־שלוש.

ספקטור אמר, כי יבדוק בקרוב אם הקונגרס בוושינגטון יהיה מוכן להקציב סכום מיוחד כדי לסייע בהגשמת הצעתו של שמיר. ראש הממשלה הוסיף, כי ישראל תוכל לתרום בוועידה בינלאומית כזו מנסיונה ביישובם מחדש של 800,000 פליטים יהודים שעלו לישראל מארצות ערב.

כתבנו לענייני המזה"ת אורי הורוביץ מוסר, כי שר המדינה המצרי לענייני חוץ, בוטרוס גאלי, טען שמדיניות ישראל בשטחים סותרת את הסכמי השלום. גאלי גינה את התעלמות ישראל מהזכויות האנושיות של תושבי השטחים. גאלי, העושה עתה בצרפת, אמר בראיון לרדיו מונטה־קארלו, כי ארצו תומכת בהחלטה האחרונה של מועצת הבטחון בנושא גירוש תושבים מהשטחים.

חלם בלילה שיזכה וקם בבוקר מליונר

יוסף בורג'ל, תושב קריית־גת, שזכה ב־שני מיליון ו־850 אלף ש"ח ב„טוטו" טילפן למנהל סניף הבנק וביקש עצות: מה לעשות עם הכסף

מאת עזרא אבירון, כתב „על המשמר"

יוסף וזיקלין בורג'ל מקריית־גת הסכו אתמול בבוקר למיליונרים. סמוך לשעה 9.00 נודע ליוסף, בעל בית־מלאכה לסריגים, כי טופס הטוטו שהוא החזיק בכיסו מכיל את כל 14 תוצאות הכדורגל של סוף השבוע וכיחיד שניחש זאת — זכה לפרס הגדול של הטוטו. שני מיליון ו־850 אלף ש"ח.

לאחר שצילם את עותק טופס הטוטו טילפן לאשתו ז'קלין ובישר לה כי הם התעשרו. אחר־כך טילפן למנהל סניף הבנק הבינלאומי הראשון בקריית־גת ואמר לו, כי יוכל לרכוש את כל הסניף, אבל הוא מוכן לשמוע עצות מה לעשות עם הזכיה הגדולה.

„חמש שנים היינו שותפים בבית־המלאכה לסריגים — מספר ידידו, יעקב עדרי — וגם מילאנו טופסי טוטו ביחד. גם בשבת האחרונה עשינו זאת, אך יוסי אמר כי חלם בלילה הקודם שאביו בא אליו ואמר לו למלא טופס הימורים בגפו וללא שותף למען יזכה".

שכניו הרימו כוסות לחיים ואמרו, כי אין אדם טוב מיוסי בורג'ל. ואילו זה עוד לא החליט מה לעשות עם הכסף. לזוג שלושה ילדים, שתי בנות ובן.

זו הזכייה השלישית בשנה האחרונה בקריית־גת בענף ההימורים. לפני כחצי שנה זכה סמל משמר הגבול בלוטו בפרס הגדול של 900 אלף ש"ח. חודש לאחר מכן זכה חרש־אילם בפרס הטוטו של 140 אלף דולר ועתה יוסי בורג'ל, שבהיותו נער נפגע בתאונת דרכים ומאז הוא צולע אחת מרגליו.

ועדת שרים תבדוק המשך תשלום גמלאות לאלמנות צה"ל שנישאו

מאת דליה שחורי, כתבתנו המדינית

הצעת החוק בעניין אלמנות צה"ל, הבאה לאפשר להן להמשיך לקבל גמלאות גם אחרי הינשאן בשנית, תיבדק על־ידי ועדת על־ידי ועדת שרים, יחד עם שלושת חברי־הכנסת שיזמו את ההצעה, מתוך מגמה להגיע לפתרון חיובי. זאת, בהתחשב בכך ששרי הבטחון והאוצר מתנגדים לחוק המוצע, הכרוך בתוספת תקציבית של 8 מיליון ש"ח. זאת החליטה אתמול הממשלה, בתום דיון שני בנושא.

שר הבטחון יצחק רבין והיועץ המשפטי של מערכת הבטחון הציגו את עמדת משרד הבטחון, בה תמך משרד האוצר. נציג משרד הבטחון אמר, כי לכל הצעת חוק בתחום הסוציאלי יש השלכות על תחומים קרובים כמו נפגעי מעשי איבה, מקבלי הביטוח הלאומי ועוד. הוא הוסיף, כי אגף השיקום מתנגד לתיקון בחוק גם מטעמים פסיכולוגיים. השאיפה היא להפוך את האלמנות לעצמאיות, שיעמדו על רגליהן ולא יפתחו תלות קבע בגמלאות.

יצויין, כי על פי החוק הקיים, כאשר אלמנת צה"ל נישאת מחדש, היא מקבלת מענק חד־פעמי, המורכב מסיכום חמש שנות־מענק. אם נישואיה לא עלו יפה והיא התגרשה תוך 5 שנים ואין לה ילדים, היא חוזרת לזכויותיה המליאות כאלמנת צה"ל. על־פי הצעת שלושה חברי־כנסת — מרים תעסה־גלזר, חיים רמון ויגאל כהן — תוסיף אלמנת צה"ל לקבל גמלאות גם לאחר הינשאה מחדש, כדי לאפשר לה לשקם את חייה ללא חשש כלכלי.

שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי אמר, כי הממשלה, המתנגדת לתיקון בחוק, נראית בנושא רגיש זה „כקמצא ובר־קמצא". המצב הנוכחי גורם נזק לאלמנות צה"ל, משבש את יכולתן להנשא ולשקם את חייהן, אמר יעקבי. הוא הזכיר, שהצעת החוק האמורה נמצאת על שולחן הכנסת לסירוגין זה 17 שנה.

תחנת הרכבת החדשה בתל־אביב

בהיענות לפניית שר התחבורה לסייע בהקלת התנועה שעם פתיחת גשר ה„הלכה" בתל־אביב

אנו מקדימים לעבור למיקום החדש לפני המועד המתוכנן

בימים הקרובים שירות רכבות הנוסעים אל ומתחנת ת"א מרכז (ארלוזורוב) יחל לפעול מהרציפים החדשים והמרווחים שבאפיק נחל איילון.

הגישה לתחנה תהיה גם להבא באמצעות המבנה הקיים.

אנו מתנצלים על חוסר נוחות אפשרי בתקופה הראשונה עד להשלמת עבודות ההקמה וחידוש התחנה.

סע בביטחה, אך אם אין קו רכבת ליעדך, נהג בזהירות.

על החתום
הנהלת רכבת ישראל

האגודה להענקת פרס לספרות צבאית ע"ש האלוף יצחק שדה ז"ל

הודעה

בעניין חלוקת הפרס ע"ש יצחק שדה לשנת התשמ"ח – 1988

הפרס לשנת התשמ"ח יוענק ליצירה מקורית ישראלית באחד מן התחומים:
1. תיאוריה צבאית;
2. היסטוריה צבאית יהודית;
3. תולדות ההתגוננות היהודית בארץ או בגולה;
4. זכרונות על שירות בהגנה או בצה"ל;
5. חיבור על אישיות צבאית, יהודית.

הפרס יוענק ליצירה (ספר, או כתב־יד מוגמר, שיצא לאור או עומד לצאת לאור, כתוב בשפה העברית, או סרט), שיימצא ראוי לכך ע"י חבר השופטים שייבחר ע"י הוועד־המנהל של האגודה בכפוף לתקנותיה.

גובה הפרס יהיה כגובה אחד מפרסי ישראל בתשמ"ח.

באם יוגש כתב־יד, יש לצרף אליו אישור של מו"ל על הוצאתו לאור כספר.

עבודת מחקר אקדמית תתקבל רק אם אושרה כבר ע"י המוסד האקדמי לתואר שני לפחות.

הפרס יוענק בטקס שייערך סמוך ליום השנה לפטירתו של אלוף יצחק שדה ז"ל (ג' אלול), ועל כך תבוא הודעה מפורטת.

לפרס לשנת תשמ"ח לא יתקבלו חיבורים שנתפרסמו לפני אלול תשמ"ו – אוגוסט 1986.

את החיבורים יש להגיש ב־4 עותקים (בדפוס או במכונת כתיבה), לא יאוחר מיום כ"ו אדר תשמ"ח – 15.3.88, לפי הכתובת: „פרס לספרות צבאית", לידי אסתי רגב, ת"ד 4037, רח' הנשיא 12, ירושלים, מיקוד 91040.

כל מידע הקשור להודעה זו אפשר לקבל אצל הגב' אסתי רגב, טלפון 02־663131 (כולל רשימת הזוכים בפרס מאז תשל"ב־1972).

הוועד המנהל של האגודה להענקת הפרס לספרות צבאית ע"ש האלוף יצחק שדה ז"ל

ביקורת בוועדה המרכזת

תמיכת שרי העבודה בתקציב היא הבעת אי־אמון בהסתדרות

מאת כתבנו לענייני עבודה

ביקורת חריפה כלפי שרי העבודה, אשר תמכו בתקציב המדינה החדש, הוטחה אתמול בישיבת הוועדה המרכזת. הוועדה דנה בהמשך המאבק הציבורי נגד מגמות התקציב ובהמשך ההסדרים לסיוע פתרון המשבר הפוקד את ההתיישבות העובדת. בישיבה השתתפו שר החקלאות אריק נחמקין וראשי ההתיישבות.

מזכיר חברת העובדים, רני רוזוליו, קבע כי הממשלה מתנערת מאחריותה לנעשה במשק, מתנכרת להתיישבות העובדת, ותמיכת שרי הממשלה, נציגי תנועת העבודה, מעודדת מגמות אלה. חבר מינהלת חברת העובדים, גרשון וילן, אמר כי ההסתדרות היא האופוזיציה העיקרית לתקציב, שהוא תקציב בחירות, ומבטאת את התפיסה האידיאולוגית של שר האוצר. גם ליו"ר ארגון עובדי התעשיה הצבאית, שלום חבשוש, אין טענות כלפי נסים: „שרינו לא מבינים — לא בחקלאות, לא ברפואה שוויונית. התנהגות שרי העבודה היא הבעת אי־אמון בהסתדרות". יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, דב פלג, אמר כי יש להתמודד לא רק עם פתרון המשבר הכספי, אלא הבטחת המשך קיומן של תנועות ההתיישבות והקואופרציה.

מזכ"ל ההסתדרות, אשר סיכם את הדיון, קבל על כי הבטחות להתיישבות העובדת אינן מבוצעות למרות ההחלטה במפלגת העבודה שלא להתנגד לתקציב אם אכן יומומשו. הוועדה המרכזת החליטה, כי מטה המאבק המשותף להסתדרות ולתנועות ההתיישבותיות יתחדד את המאבק לביצוע ההסדרים.

נדחה הדיון ב„מס העשירים" מחשש לרוב

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים וכתבנו לענייני עבודה

הממשלה לא דנה אתמול בפרשת מס היסף. הגירסה הרשמית שנמסרה היתה, שמפאת היותה של הישיבה קצרה מן הרגיל, לא היה סיפק לדון בהצעת שר הכלכלה גד יעקבי להמשיך גם השנה בגביית המס המכונה „מס העשירים". ואולם, אחרים משרי המערך העלו השערה שאחת הסיבות לדחייה היא חששם של ראש הממשלה ושר האוצר מהאפשרות שהצעת יעקבי תזכה ברוב.

יעקבי הציע, שגם השנה תימשך גביית המס בשיעור של 52.8 אחוז, כך שאוצר המדינה יזכה בהכנסה נוספת של 55 מיליון שקלים. את הכספים הציע לייעד לתקציבי בריאות, חינוך, רווחה, תעשייה ועידוד ערי הפיתוח.

לעומתו, הודיע כבר שר האוצר, כי הוא מתנגד להמשך גביית המס, שכן זה נגבה בשנה האחרונה רק כהוראת־שעה, ולא היתה כל כוונה להמשיך בו, ואם תעשה כן הממשלה יהיה בכך משום הפרת הבטחה מפורשת להפסיק לגבות מס זה.

המשלחת הקונסולרית הסובייטית מבקשת הארכת אשרות השהייה

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ראש המשלחת הקונסולרית הסובייטית בישראל, גיאורגי מרטירוסוב, נפגש אתמול עם המנכ"ל המדיני של משרד החוץ ד"ר יוסי ביילין וביקש כי יוארכו אשרות־השהייה של חברי המשלחת, שתוקפם עומד לפוג בעוד שלושה ימים. ד"ר ביילין הציג בקשה מקבילה, כי משלחת דיפלומטית ישראלית תקבל אשרות כניסה לברה"מ.

מרטירוסוב השיב, כי בקשת ישראל תוכרע במהלך החודש הקרוב. ד"ר ביילין אמר, כי גם האשרות לחברי המשלחת יוארכו איפוא לעת עתה בחודש ימים. האשרות שנתנה ישראל היו לשלושה חודשים ובאוקטובר 1987 הן הוארכו בשלושה חודשים נוספים.

מועצת העיתונות תדון בהאשמות נגד כתב „העיר"

מועצת העיתונות ממתינה לתוצאות הבדיקה של המשטרה הצבאית החוקרת (מצ"ח) ושל הפרקליט הצבאי הראשי, בקשר למאמרו של מכרם חורי מחו"ל בעיתון, „העיר" מ־18.12.1987, בטרם תכנס את הוועד הפועל לדיון בנושא. נגד מחבר הכתבה הוטחו האשמות כבדות כי האירועים שנסקרו בה לא היו ולא נבראו. הטענה נגד העיתון היא, כי פירסם את הכתבה ללא בדיקת נכונות העובדות שנסקרו בה.

(שעיה)

מפלגת הפועלים המאוחדת / המרכז

נדחה
כנס הוותיקים
שנועד להתקיים בגבעת חביבה בימים 15-16.1
נדחה לימים 26-27.2
הזמנות ותכנית יישלחו בדואר

קיבוצי השומר הצעיר
המחלקה לחשמל
מודיעה
ביום רביעי 13.1.88
אין קבלת קהל
במחלקה לחשמל

משפחות נפגעי הטרור יפגינו מול האו"ם: גם אבנים הורגות

המשלחת שבה, בין השאר, אבי ועדי מוזס מאלפי־מנשה, יצאה אתמול לרומא בדרכה לניו־יורק

אמה של אחת הנרצחות בידי מחבלים, בצאתה לרומא, אתמול (צילום: מאיר פרטוש)

מאת זהבה מוזס,
כתבת „על המשמר"

„אנחנו, משפחות נפגעי מעשי הטרור הפלשתיניים, באנו למחות על עמדת האו"ם ועל התערבותו בענייניה הפנימיים של ישראל, אבנים הרגו את ילדינו ובקבוקי־תבערה הרגו את נשותינו ואימהותינו, על האו"ם לתמוך בנפגעי הטרור ולא לסייע לאויבי ישראל; המפגינים הם סוכני אש"ף וחובתו של החייל הישראלי למנוע מהם לעשות מעשי־איבה נגד ישראלים, האו"ם שתק כשהפלשתינים הרגו את ילדינו, עיזרו לנו להילחם בטרור".

זה לשון העצומה שמבקשים אנשי משלחת המשפחות המייצגות את נפגעי הטרור להגיש למזכיר האו"ם בניו־יורק. אתמול המריאה המשלחת של בני המשפחות, שביניהם בין היתר אבי ועדי מוזס מאלפי־מנשה, ששיכלו את הרעיה האם ואת וכן דוד פולק מירושלים, ששיכל את שתי בנותיו בפיצוץ באוטובוס, ומסעודה אוחנה, ששיכלה את בתה החיילת לאחר שזו נפגעה מאבן שנזרקה עליה בעת שירותה.

המשלחת המריאה אתמול בטיסה של חברת „אל־איטליה" לרומא בדרכה לניו־יורק, שם בכוונתה להפגין לפני בניין האו"ם בסיסמה „גם אבנים ובקבוקים הורגים".

בני המשפחות ביקשו אתמול לכנס מסיבת־עיתונאים לרגל נסיעתם באולם ביוזה אך בכסף לא הספיק להם, והם נאלצו לקיים את הפגישה עם העיתונאים בפינה צדדית של הטרמינל.

חברי המשלחת אמרו את דבריהם בעברית ובאנגלית, כשהם מציגים את תמונות בני משפחותיהם שנהרגו בפיגועים. שוטרים מתחנת נמל התעופה בן־גוריון ביקשו מהם לפנות את ההפגנה למרות שלא היתה זו הפגנה, ולקחו מהם תעודות־זהות.

המשכים

איש העסקים והחברה

(סוף מעמוד ראשון)

על ידי עו"ד אמנון זכרוני ועל רוב פרטי החקירה הוטל צו איסור פרסום של בית המשפט.

שבתאי קלמנוביץ' עלה לישראל מברית המועצות ב־1971 והתערה בחברה הישראלית על כל רבדיה, והקים עסקים נרחבים בארץ ובעולם.

הסתובב בחוגים פוליטיים

הוא היה חבר בחוגים פוליטיים בכירים וכמו כן יצר מערכת קשרים הדוקה עם קציני צבא בכירים ברימוס, עם שרים, חברי כנסת, עסקני מפלגות, אישי ציבור ועיתונאים. על פי החשד נגדו, הופעל קלמנוביץ' על ידי שלטונות הריגול הסובייטיים מאז הגיע מברית המועצות לישראל. דבר מעצרו באשמת ריגול התקבל בתדהמה ובהלם בקרב ידידים רבים שרכש בישראל, ובקרב אנשי העסקים והפוליטיקאים בהם נהג להתחכך.

השופט בפ"ת החליט להתיר את הפירסום

מאת אבי בניהו,
כתב „על המשמר"

שופט בית־המשפט השלום בפתח־תקווה הוא שהחליט אתמול ב־7.30 בערב לאפשר את פירסום שמו של החשוד בריגול שבתאי קלמנוביץ'. הדיון התקיים בביתו של השופט בהשתתפות עורך הדין אמנון זיכרוני ושני נציגים של המדינה. נודע כי קלמנוביץ' הוא נשוי ואב לילדה. משפחתו מתגוררת כעת בעיר קאן שבצרפת.

עיסוקים מגוונים

על שבתאי קלמנוביץ' נודעו אמש הפרטים הבאים: הוא עלה לישראל מברית־המועצות במסגרת גל העליה הגדול בשנת 1971; הוא למד עברית באולפן ושרת בצה"ל. עם הגיעו לישראל החל ליצור קשרים במערך, ובמקביל פיתח עסקים בתחומים השונים: הוא עסק גם באמרגנות הבידור ובמסגרת זו הביא לישראל את סטרסקי והאץ' וכן את צמד הרקדנים בני הזוג פאנוב. לאחר זמן קצר נטש תחום זה והתמקד בפוליטיקה, תוך שהוא פונה לכוון מפלגות הימין ופועל במסגרת תנועת „לעם" בראשותו של יגאל הורביץ.

עוזרו של פלאטו שרון

עם המהפך הפוליטי ב־1977 כיהן שבתאי קלמנוביץ' כעוזרו הפרלמנטרי של חבר הכנסת דאז פלאטו שרון, תפקיד שאפשר לו כניסה חופשית למתחן הכנסת ומוסדותיה וכן יצירת קשרים מסועפים עם ח"כים ואישי ציבור בכירים. במסגרת עבודתו עם פלאטו שרון תיווך קלמנוביץ' ב־1977 בעסקת חילופי מרגלים בין מזרח למערב.

תיווך בחילופי מרגלים

באוגוסט 1977 נסע קלמנוביץ' למזרח גרמניה שם נפגש עם אחד וולפגאנג פוגל, עו"ד מזרח גרמני העוסק בחילופי מרגלים. בעקבות זאת, נערכו באפריל 1978 חילופים מוזרים בין מזרח למערב. ישראלי בשם מירון מרקוס שוחרר בעזרת קלמנוביץ' מכלא במוזאמביק ואמריקני בשם אלן ואן נורמן שוחרר ממזרח ברלין — ותמורתם שוחרר מרגל סובייטי בשם תומפסון שהיה כלוא בארה"ב. במטוס שעשה דרכו מפרנקפורט לברלין בסוף אפריל נמצאו איפוא, המרגל תומפסון, פקיד אמריקני, פקיד גרמני ושבתאי קלמנוביץ', שהוגדר כ„עוזרו דובר הרוסית של פלאטו שרון". החילופים המוצלחים הללו נזקפו לזכותו של פלאטו שרון.

שבתאי קלמנוביץ' הוגדר על ידי מכריו הרבים בישראל כ„פלייבוי" בעל קסם אישי, מוח חריף וחוש עסקים.

בסוף שנות ה־70 הקים אמפריית עסקים חובקת זרועות עולם. בין השאר שימש נציג ישראלי בכיר במדינת בופוטצ'ואנה בדרום־אפריקה. בשנים הללו הרבה בנסיעות לחו"ל כולל לארצות הגוש המזרחי במסווה של נסיעות עסקים. אנשים שהכירו אותו מעידים כי נחשב כאיש חביב, פעלתן, מתגרב ובעל מוח חריף, שהצליח ליצור קשרים הדוקים בצמרת הממסד הפוליטי. משפטו יערך ככל הנראה בדלתיים סגורות.

ריגול סובייטי בישראל

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

מעצרו של שבתאי קלמנוביץ' כחשד ריגול לטובת ברית המועצות, הוא המקרה הרביעי של ריגול סובייטי בישראל שהותר לפרסום. כבר מראשית ימיה, בשנות ה־50 הראשונות הפכה מדינת ישראל ליעד עיקרי של הריגול הסובייטי. לישראל יוחדה חשיבות רבה בעיני ברית־המועצות הן בגלל מצבה הגיאו־פוליטי והן בשל קשריה המגוונים עם מדינות במערב ובראשן ארה"ב. מאז קום המדינה ועד היום הואשמו בריגול לטובת ברית המועצות 3 אנשים:

● ישראל בר — סא"ל בצה"ל בעל תואר דוקטור. במלחמת העצמאות שימש כעוזרו של ראש אג"ם דאז יגאל ידין. משלא נענתה בקשתו להתמנות לסגן רמטכ"ל השתחרר ישראל בר ב־1950 מצה"ל והפך למעין היסטוריון של הצבא, תוך שהוא מקבל כניסה חופשית למסמכים צבאיים ולארכיון צה"ל. בהמשך שימש כפרשן צבאי של עתון „דבר" ושל עתון „הארץ". במערכת סיני היה ישראל בר מקורב לבן־גוריון אף כי שלל את המבצע. ב־1957 החל בנסיעות תכופות לחו"ל לשם הרצאות. שנה אחר כך הורה מנכ"ל משרד הבטחון דאז שמעון פרס שלא לשתפו בישיבות הסגל של משרד הבטחון, לאחר שנמתחה ביקורת על התבטאויותיו בהופעות בחו"ל. בינואר 1959 עמד בראש הקתדרה להיסטוריה צבאית בשלוחה התל אביבית של אוניברסיטת ירושלים. נראה היה כי בנסיעותיו התכופות יצר קשרים עם דיפלומטים וסוכני מודיעין סובייטים ומסר להם חומר חסוי על מנת לשכנע אותם לתמוך בישראל. ראש המוסד דאז איסר הראל הזהיר אותו מקשרים ומגעים עם סוכנים זרים, אולם בסוף חודש מרץ 1961 נעצר על ידי שרותי הבטחון באשמת ריגול ונידון ל־10 שנות מאסר. ישראל בר ערער על העונש אולם בית המשפט החמיר אותו והעמיד את עונשו על 15 שנות מאסר. במאי 1966 נפטר ישראל בר בתאו בכלא שאטה.

● אהרן כהן — מזרחן, חבר קיבוץ שער העמקים נעצר בחודש אוקטובר 1958 לאחר מעקב של שרותי הבטחון שחשדו בו בהעברת מידע לרוסים. משפטו שנערך ב־1960 נמשך כשנה והוא נידון ל־5 שנות מאסר. אהרן כהן ערער על עונשו ובית המשפט העליון המתיק את עונשו והעמידו על שנתיים וחצי בהמשך חנן אותו נשיא המדינה והוא שוחרר מהכלא ב־1963. בעקבות מעצרו הוחל שינוי בחוק ולפיו חובת ההוכחה באשמת ריגול הינה על התביעה.

● פרופ' קורט סיטה — נוצרי, יליד צ'כיה. במלחמת העולם השניה פעל נגד הנאצים והיה עצור במחנה הריכוז בוכנוולד בתחילת שנות ה־50 הוזמן פרופ' סיטה מארה"ב לישראל לשמש כפרופ' לפיסיקה בטכניון. בפברואר 61' נעצר על־ידי שרות הבטחון הכללי באשמת מגע עם סוכנים צ'כים. לטענת שרות הבטחון ניהל הפרופסור מגע והעביר מידע לצ'כים החל מ־1955. משפטו נערך בדלתיים סגורות והוא הורשע באשמת העברת ידיעות סודיות לאויב ונגזרו עליו 5 שנות מאסר.

„לעם יש תחושה שאין ממשלה הדואגת לו"

בהתקפה חריפה על חבריו בממשלה ועל דרך תיפקודה של ממשלת האחדות הלאומית, יצא שר השיכון והבינוי דוד לוי, בהופעתו אתמול בערב בפני פעילי תנועת החירות באשקלון. „ישיבות הממשלה הפכו לזירת ויכוח פרועה ולעם יש תחושה שאין לו ממשלה הדואגת לבעיותיו. כל מי שלא משתתף בחגיגה זו כאילו איננו ש...", אמר.

„התחיה" תציע: בחירות ביוני

גאולה כהן על „סינדרום ירושלים": באמנות פוליטית מותר לפוליטיקאים להתערב

מאת דורית גסן,
כתבתנו לענייני מפלגות

סיעת התחיה תגיש הצעת חוק להקדמת הבחירות לראשית חודש יוני — מסר אתמול ח"כ יובל נאמן, בישיבת מרכז המפלגה בתל־אביב. לדבריו, ההצעה עשויה להיות מעין כדור שלג ויימצאו לה תומכים בכנסת.

בהתייחסו למצב בשטחים, הציע נאמן כי משרד הבטחון יסגור את חבל עזה ולא יאשר לתושבים העובדים בתל־אביב ובמקומות אחרים לצאת לעבודתם, כל עוד לא ירגיעו את הנערים המתפרעים שם.

פרופ' נאמן תקף דברים שאמר ראש הממשלה בעניין האוטונומיה. לדבריו, זה מעשה חריג וחמור מבחינת תוצאותיו לטווח ארוך, והוא מזמין המשך לחץ והתפרעויות. לטענתו, מתן אוטונומיה לפני שנקבעה ריבונות ישראל על השטחים, היא רק שלב מעבר למדינה פלסטינית עצמאית.

בראשית הישיבה הציעה ח"כ גאולה כהן להמשיך במאבק ובהפגנות נגד הצגת תיאטרון חיפה „סינדרום ירושלים". היא טוענת כי ההצגה היא פוליטיקה, ואם האמנות עוסקת בפוליטיקה, מותר לפוליטיקאים להתערב באמנות.

במכתב ל„אינטרנציונל הסוציאליסטי"

פלד תובע גינויו של רבין על היד החזקה והגירושים

מאת מוטי בסוק ושלמה סלוצקי,
כתבי „על המשמר"

במכתב דחוף שנשלח לכל המפלגות החברות באינטרנציונל הסוציאליסטי, תובע ח"כ מתי פלד גינוי מדיניות היד החזקה והגירושים של שר הביטחון יצחק רבין, המתואר במכתב כ„אחד ממנהיגי מפלגת העבודה, ובתוך כך חבר בכיר באינטרנציונל הסוציאליסטי".

במכתב מתאר ח"כ פלד את מדיניותו של רבין לגבי הגירושים כבלתי־אנושית, ומנוגדת לחוק הבינלאומי ולאמנת ז'נבה מ־1949, וזאת מלבד היותה מנוגדת לעקרונות ההומאניסטים והאוניברסליים של האינטרנציונל הסוציאליסטי.

לפנייה זו מצורף קטע הדיון בו מתגאה השר רבין בכך שהוא גירש פלשתינים רבים יותר מאשר גירש הליכוד. פלד מסביר לחברי האינטרנציונל, שמנחם בגין הפסיק את מדיניות הגירושים, והיה זה רבין אשר חידש אותם ב־1985. פלד קורא לחברי האינטרנציונל לעשות מאמצים כדי לעזור למניעת הגירושים, אשר לדבריו, יביאו להגברת שפיכות הדמים באזור.

פנייתו של פלד נתקלה בתגובות מעורבות בחוגי השמאל בארץ, מאחר שבניגוד לעמדתו של ח"כ „הרשימה המתקדמת", היו מי שטענו שאין זה מתפקיד השמאל הישראלי להזמין לחץ חיצוני על ממשלת ישראל, אלא תפקידו להיאבק בארץ למען קץ הכיבוש ושפיכות הדמים במזרח־התיכון.

נציג מפ"ם פותח לשכת ייעוץ בעת"א

מאת כתבנו

אריה צוקר, נציג מפ"ם בעיריית תל־אביב, פותח לשכת יעוץ בנושאים מוניציפאליים, בבניין העירייה. תושבי תל־אביב המעוניינים לקבל מידע, או להתלונן בנושאים עירוניים, יוכלו לפנות ללשכה בכל יום ג' מ־19:00־17:00 בערב, בקומה י' בבניין העירייה, חדר 591.

● משרד החינוך והתרבות פסל השנה כאלף בחינות בגרות לאחר שהתעוררו חשדות שהבחינות הועתקו.

עצומה ב„עבודה" קוראת לברעם להסביר התפטרותו בפני המרכז

מאת דורית גסן,
כתבתנו לענייני מפלגות

במפלגת העבודה החלה החתמה של חברי המרכז על עצומה התובעת מן המזכ"ל המתפטר עוזי ברעם לדווח למרכז שבחר בו על צעדו ולהסביר את החלטתו. „המרכז הוא שבחר בברעם ועל המרכז לדעת מה קורה" — טוענים יוזמי העצומה.

אתמול נמשכו המאמצים לשכנע את עוזי ברעם לחזור בו מהתפטרותו. אל ביתו ולשכתו הגיעו מבקרים רבים וטלפונים, מחברי הוועדה המרכזת, חוגים שונים במפלגה, קבוצה של ראשי ערים חברים דרוזים וערבים, ורבים אחרים.

הפגישה שעמדה להתקיים אתמול בין פרס לברעם נדחתה להיום. נודע, כי לפי שעה, נשאר ברעם איתן בדעתו להתפטר.

השר גד יעקבי קרא אתמול להקים לאלתר פורום היגוי פוליטי מרכזי במפלגת העבודה, שיכלול את השרים, את מזכ"ל ההסתדרות, חברי הוועדה המרכזת, מזכ"ל המפלגה וחברים מרכזים נוספים. הפורום יחליט על הנושאים העיקריים שעל סדר יומה של המפלגה ויקבע את סדרי כינוס המוסדות וישא באחריות, בהכוונה ובניהול מערכת הבחירות.

המשטרה עצרה כתב העיתון „אל־איתיחאד" בירושלים

משטרת ירושלים עצרה אתמול בלילה, את כתב העתון „אל־איתיחאד" בירושלים, יחיא אבו שריף, בביתו בכפר אל אראם — מסר אמיל חביבי, העורך הראשי של העתון.

משטרת ירושלים הודיעה לעו"ד פיליציה לאנגר, כי אינה יודעת באיזה בית כלא מוחזק הכתב. „אנו מוחים נגד ההתנהגות השרירותית של משטרת ירושלים, אומר חביבי בהודעתו „ואין אנו יכולים להבינה אלא כהתנכלות לפעילות העיתונאית התקינה של העיתון היומי, היוצא בשפה הערבית". הוא הוסיף כי יחיא אבו שריף, הקדיש את זמנו בחודשים האחרונים לאיסוף ומסירת ידיעות עיתונאיות לעיתון „אל־איתיחאד", וביקש לשחרר מייד, ולבדוק את התנהגות משטרת ירושלים, במעצרו ואת האפשרות להעניש את האחראים להתנהגות שרירותית זו.

אמיל חביבי פנה בדרישה לשר המשטרה ולכל הגופים כדי לשחרר מייד את כתב העיתון.

מובארק מזהיר את טהראן בביקור בסעודיה

„כל התקפה איראני המפרץ היא התקפו

נשיא מצרים, חוסני מובארק, מתקבל בשדו

ריאד. — שר ההגנה האמריקני פראנק קארלוצ'י המריא אתמול לריאד מארה"ב, לאחר שנועד עם הנשיא חוסני מובארק העורך עתה ביקור בערב־הסעודית.

קארלוצ'י מסר הודעה של הנשיא רונאלד רייגן למובארק, שיבוא ב־28 בינואר לביקור רשמי בארה"ב — אמרו מקורות סעודים רשמיים.

שר ההגנה האמריקני, שערך סיור שנמשך קרוב לשבוע ימים בכווית, בחריין וערב־הסעודית, נפגש בשבת עם המלך פאהד ועם עמיתו הסעודי, הנסיך סולטאן בן עבדל עזיז. בשיחות נדונו המצב באיזור והיחסים הדו־צדדיים בין ארה"ב לערב־הסעודית.

במהלך סיורו ביקר קארלוצ'י באוניות הצי האמריקני, העוסקות בליווי מיכליות כוויתיות המניפות דגל אמריקני, כדי להגן עליהן מפני התקפות איראניות.

אבו־דאבי. — נשיא מצרים חוסני מובארק הגיע אתמול מסעודיה לאבו־דאבי, לאחר שהכריז באוזני המלך פאהד כי מצרים לא תשלים עם התקפה איראנית על מדינות המפרץ הערביות.

מקור מצרי בכיר אמר, כי מובארק הודיע שבכוונתו ליישם את חוזה ההגנה הערבי המשותף משנת 1950, אם תותקף מדינה כלשהי ממועצת שיתוף הפעולה של המפרץ.

„כל התקפה על מדינות מועצת שיתוף הפעולה של המפרץ תיחשב להתקפה על מצרים, מובארק הודיע על כך בברורות לאיראנים", אמר הפקיד המצרי.

מובארק אמר לעיתונאים כי מלחמת איראן־עיראק אינה לטובת הערבים או איראן, והוא קרא לאיראן להסכים לסיום המלחמה בדרכי שלום.

מובארק ניהל בסעודיה שיחות נפרדות עם המלך פאהד ועם שר ההגנה האמריקני קארלוצ'י, על הנוכחות ש... מובארק בביקורו ... בוושינגטון, לארה"ב, ה... דולר.

הנשיא מובארק יצא אתמול מריאד לאיחור הנסיכויות הערביות, ... המדינות, המלחמה בין עיראק לאיראן והמצב בשטחים. (עו"ר וע"צ)

סכום של 12,000 לישי"ט לשני אנשים, במסגרת ניסיון לשחרר את שליחה, טרי ווייט.

בהודעה שפורסמה נאמר, כי הסכום לא היה כופר־נפש, אלא נמסר לשני מתווכים כדי לכסות הוצאות נסיעה והוצאות אחרות.

העיתון „סאנדיי־פיפל" גילה, כי הכנסיה הפסיקה לשלם כסף לאנשים אלה, כאשר נודע לה שהם התקשרו גם עם גורמים אמריקאים והציעו להם לסייע לשחרור בני־ערובה האמריקאים המוחזקים כלבנון.

ווייט, השליח המיוחד של הכנסיה האנגליקנית, נעלם ב־20 בינואר 1987, שעה ששהה בלבנון, במסגרת שליחות לשחרור בני־ערובה מערביים. (עו"ר,ע"צ)

עשרות שוטרים חמושים — לקראת משפט „פעולה־ישירה" הנפתח היום

פאריס. — 22 חשודים בהשתייכות לארגון הטרור הצרפתי השמאלני „פעולה־ישירה" יעמדו היום למשפט בפאריס, במשפט הפוליטי ההמוני הראשון בצרפת אחרי מלחמת העולם השנייה.

עשרות שוטרים חמושים כבר תפסו עמדות מסביב לבית־המשפט המרכזי בפאריס, שהוקף מתרסי־מתכת מאסיביים. בתוך „ארמון הצדק" המבוצר הוקם תא־זכוכית מחוסן בפני כדורים.

תהיה זו הפעם הראשונה בהיסטוריה הצרפתית בת־זמננו, שנאשמים כה רבים עומדים למשפט על אותו סעיף — קשירת קשר פוליטי. סבורים כי המשפט יימשך שבועיים.

„פעולה ישירה", ארגון מהפכני קיצוני שקיבל עליו את האחריות לשישה מעשי רצח ול־80 פיגועים מאז נוסד ב־1979, כמעט הפסיק את פעילותו לאחר שבפברואר אשתקד נעצרו שניים ממנהיגיו, ז'אן־מארק רויאן ונטלי מניגון. הזוג נלכד במארב בחווה צרפתית נידחת, אחרי מצור משטרתי שנמשך שלוש שנים.

בין היתר, רצחו אנשי הארגון את מנהל מפעל המכוניות רנו, ז'ורז' בס, שנורה למוות בחורף אשתקד ליד ביתו בפאריס. אנשי הקבוצה גם רצחו את ראש המחלקה הבינלאומית של משרד ההגנה הצרפתי, הגנרל רנה אודראן. (עו"ר)

11 פלשתינים בממשלה הירדנית החדשה

רבת־עמון. — בממשלה הירדנית החדשה שהורכבה שלשום, חברים 11 פלשתינים ו־14 ירדנים, לעומת 11 פלשתינים ו־12 ירדנים בממשלה היוצאת.

קומץ סוחרים מוטטו את הבורסה — קובע דו"ח רייגן

וושינגטון. — התמוטטות שערי המניות בוול סטריט ב־19 באוקטובר 1987, נגרמה על־ידי מספר קטן של גורמים הממלאים תפקיד מרכזי בשוק ולא על־ידי צעדים בהולים של משקיעים קטנים — למסקנה זו הגיע כוח משימה שמונה על־ידי נשיא ארה"ב שפורסם בסוף השבוע.

רבים סברו עד־כה, כי מספר גדול של משקיעים מכר באותו יום את מניותיו ואילו למעשה, „מילא מספר מוגבל של משקיעים את התפקיד המרכזי" במשבר. „חלק ניכר של לחץ המכירות, רוכז בידיהם של מוסדות מעטים, בצורה מפתיעה וקומץ של משקיעים גדולים סיפק את הדחף לירידה התלולה" קבע כוח־המשימה בדו"ח.

כוח־המשימה שמסקנותיו ישמשו נושא לדיונים בממשל הנשיא רייגן ובקונגרס, המליץ שתוקם סוכנות אחת, עליה יוטל לתאם את ויסות כל השווקים הפיננסים, כדי למנוע הישנות של התמוטטות המניות. (עו"ר)

שמועות בפנמה על התפטרותו של נורייגה

פנמה. — האיש החזק של פנמה, הגנרל מנואל אנטוניו נורייגה, מפקד המשמר הלאומי, לא התפטר מתפקידו, נאמר בהודעה שפורסמה כאן.

ההודעה מציינת, כי גנרל נורייגה ישהה יומיים ברפובליקה הדומיניקנית מסיבות משפחתיות וישוב היום לפנמה.

קודם־לכן, הודיעה סוכנות ידיעות בינלאומית, כי המונים חגגו ברחובות פנמה־סיטי, לאחר שנתקבלו ידיעות שהגנרל נמלט להונדורס.

עבודת פרך לסובייטי שהרג פנגווינים

מוסקבה. — אזרח סובייטי שהרג חמישה פינגווינים בהיותו שיכור, נדון ל־5 שנים במחנה של עבודת פרך — מסר עיתון מהרפובליקה הסובייטית ליטא.

סאוליוס באלטרימאס הרג את הפינגווינים לאחר שלגם שני בקבוקי וודקה עם ידיד העובד כשומר באקווריום בנמל קלייפדה כליטא, מסר העיתון „סובייטסקאיה ליטווה".

במשפט המתנהל עתה בארגנטינה

שומר ראשו של השגריר דב שמורק — במרכז רצח אנשי עסקים יהודים

מאת שלמה סלוצקי, כתב „על המשמר"

עיתוני ארגנטינה פירסמו אתמול בהבלטה בעמודים הראשונים, את העובדה ששומר ראשו של שגריר ישראל בראשית שנות השמונים — ד"ר דב שמורק, שהיום מכהן כשגריר ישראל במקסיקו — נעצר באשמת מעורבות ישירה, בחטיפה וברצח של מספר אנשי עסקים, ובניהם כמה יהודים, שגופותיהם נתגלו בנובמבר 87'.

הפרשה פורסמה בנובמבר שעבר, כאשר נמצאו גופותיהם של שני אנשי עסקים יהודים — אוסוואלדו סיבק ובנימין נוימן — בשולי כביש, 50 ק"מ מבואנוס־איירס הבירה. הגילוי התאפשר בעקבות חקירה מאומצת, לאחר מעצרם של 5 אנשי משטרה בדרג זוטר ובינוני בחשד מעורבות בארגון שהתמחה בחטיפות ומעשי שוד נגד אנשי עסקים למטרת רווחים. הארגון פעל כנראה כגיבוי סמוי של השלטונות הצבאיים.

פרטי הפרשה נחשפו בבית־המשפט בסוף השבוע שעבר, כאשר התגלה שהעצור המרכזי בפרשה, איש המשטרה חואן קארלוס ויליאריאל, היה שומר ראשו האישי של ד"ר שמורק.

בבית־המשפט התברר, כי ויליאריאל הכיר מקרוב את משפחת נוימן (משפחתו של אחד החטופים) ומשפחות נוספות, בתוקף תפקידו אצל השגריר. משפחת נוימן אף הלוותה כספים וחתמה על ערבויות עבור הנאשם, שלדברי אשת נוימן המנוח, הפך לבן־בית אצלם.

הן המשפחה והן הקהילה ראו את המניע האנטישמי לחטיפות.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 8.1.1988

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
כל מטבעות	1	—	—	1.7052	1.7264	1.7163
דולר אמריקני	1	1.53	1.60	1.5623	1.5817	1.5730
מרק גרמני	1	0.92	0.97	0.9387	0.9505	0.9462
לירה סטרלינג	1	2.76	2.84	2.8082	2.8432	2.8227
פרנק צרפתי	1	0.27	0.29	0.2793	0.2828	0.2801
ין יפאני	100	1.18	1.24	1.2045	1.2195	1.2095
גילדן הולנדי	1	0.82	0.86	0.8383	0.8488	0.8415
פרנק שווייצרי	1	1.13	1.19	1.1517	1.1660	1.1570
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2604	0.2637	0.2624
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2452	0.2483	0.2470
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2444	0.2474	0.2463
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3853	0.3901	0.3879
דולר קנדי	1	1.19	1.25	1.2139	1.2290	1.2232
דולר אוסטרלי	1	1.06	1.14	1.0982	1.1119	1.1059
ראנד דר' אפריקני	1	0.47	0.80	0.7884	0.7982	0.7940
פרנק בלגי	10	0.44	0.46	0.4496	0.4552	0.4488
שילינג אוסטרי	10	1.31	1.37	1.3344	1.3711	1.3447
לירה איטלקית	1,000	1.25	1.33	1.2799	1.2959	1.2867

ריבלין מחוץ למירוץ

המציאות הירושלמית טפחה על פניו של רובי ריבלין. חברי מועצת סניף חירות נתנו קולם לשמואל פרסבורגר, שהרים את כפפת ההתמודדות נגד קולק הנצחי

מאת בצלאל עמיקם

לפני ימים אחדים שב ראש סניף חירות בירושלים, ראובן ריבלין, מחופשת חג המולד בלונדון. הבחירות לקביעת מועמד התנועה לקראת המירוץ לראשות עיריית ירושלים לא הטרידו אותו. „אני בטוח בנצחון מוחץ" — התבטא בקלילות.

לפני פחות משנה כבש ריבלין את הסניף והדיח את יריבו המושבע, ח"כ יהושע מצא. ריבלין הכניס אווירה של רעננות ועשייה לסניף השסוע וטיפח עצמו כתקווה הגדולה של חירות.

כשמער לפני זמן לא רב והכריז כי אין טעם בהתמודדות נגד טדי קולק, נחפז לסגת. הוא מיהר להבין כי אויביו המושבעים לא יהססו להציב מועמד אחר תחתיו, שכן אסור להפקיר את הזירה. במסיבת עיתונאים בישר ריבלין, כי „יריץ" לא נגד טדי, אלא מולו. תמיכת הסניף, סבר, נתונה בכפו כפרי בשל והוא רק זקוק לאישור הפורמלי הכרוך בהצבעה דמוקרטית, שהוכרעה בדיעבד. אלא שהמציאות הירושלמית טפחה על פניו. בשבוע שעבר, לאחר דיון דרמטי והרמת ידים, נספרו הקולות. 50 מחברי מועצת הסניף נתנו קולם לשמואל פרסבורגר ורק 43 העניקו את תמיכתם למועמד הטבעי. רובי ריבלין היה בחוץ.

שמואל פרסבורגר, האיש עליו יוטל להיאבק על כהונת ראשות העיר נגד טדי קולק „הנצחי", מיהר להרים את הכפפה. איש הצבא לשעבר, נעים הסבר, אינו נרתע גם כשהמערכה נראית לו, עוד בטרם קרב, כאבודה.

אז למה לא אני?

אמת. לא כולם השלימו עם בחירתו. עם אלה נמנה למשל ח"כ אהוד אולמרט, שתוחלתו לזכות במינוי של שר נכזבה, מוצא טעם בהצבתו בראש הרשימה המקומית. מה יש, גולדה מאיר, שנינפה בבחירות לראשות עיריית תל-אביב, לא הגיעה לאחר מכן לכהונה הממלכתית הגבוהה ביותר? חברים אחרים בסניף משתעשעים בשמות, מושכי קולות, כמו השר לשעבר ותושב סביון משה ארנס. באמתחתו של הפרופסור לאירונאוטיקה רשימה נרשימה של הישגים ומשרות ובעיית המגורים הרי ניתנת לשינוי בעזרת משרד הפנים.

מרחיקי לכת ניתלים בשמו של הדייר החדש ברובע המוסלמי, שר המסחר והתעשיה אריאל שרון. בימים הקרובים יצטרף שרון כחבר בסניף החזק הזה של חירות ושובל המעריצים שקנה לו בירושלים עשוי להעניק לו את הבכורה. הבעיה היחידה היא שרון עצמו, שנפשו חשקה בכורסה הממשלתית ובעיות הביוב והאיצטדיון אינן משאת חייו.

האם שמות אלה מהלכים עליך אימים? שאלתי את המועמד הטרי, שמואל פרסבורגר. הקצין הקרבי (אל"מ מיל.) אומר בפשטות: „נבחרתי על-ידי מועצת הסניף ולא סביר הדבר שהתנועה תיתן ידה תוך זמן קצר למירוץ חדש". הוא אינגו נעלב מהשמות המפוצצים שנזרקים בחלל. „איננו בקיא ביותר במערכות הפוליטיות, אך דומני שאין זה חידוש, כי לאחר שנבחר מועמד נשמעים קולות של מערערים. פתאום קמים להם אנשים ואומרים לעצמם: אם הוא נבחר, אז למה לא אני".

חבריו לנשק מתמיאים לו. אחד מהם, אל"מ (מיל.) מאיר פעיל, הנמצא בקצה השני של הקשת הפוליטית, חולק לו שבחים ומרגיש את נאמנותו והוגנותו. פקוד אחר, איש מפלגת העבודה, מוכן להעיד על כושר המנהיגות שגילה בעת קרב. שמואל פרסבורגר, 25 שנות שירות בצה"ל, צבר ניסיון עשיר בפיקוד ובמטה. הוא יליד צ'כוסלובקיה (1932) בן למשפחה ששירתה בנאמנות את הקיסר ירום הודו, פרנץ יוזף. הוא עצמו ניצול שואה ועלה לארץ דרך מחנות המעצר בקפריסין. בצה"ל לבש את מדי הצנחנים והשתתף בפעולות צבאיות מגוונות. כשהשתחרר, פנה לעולם העסקים ועשה בו חיל.

פרסבורגר שמר על זיקה עמוקה לאריאל שרון וכשהלה ייסד את התנועה הקיקיונית „שלומציון", לא נפקד מקומו משורותיה. עם שרון עשה דרך פוליטית נפתלת ובסופו של נתיב מצא עצמו, כמו רבו הגדול, מתחמם בחיקה הרך של חירות. מטעמה נבחר ב-1978 למועצת העיריה וכיהן כאיש אופוזיציה עד 1983. עתה הוא רוצה לשוב חזק יותר כשלרשותו „לפחות שמונה מנדטים". בשלב זה מוכן שמואל פרסבורגר להפגין פתיחות רבה. על יחסי הדתיים והחילוניים המתערערים הוא אומר, שיש לאפשר לשני הצדדים „חופש מחיה, כדי שיוכלו, בנפרד, לקיים את אורח החיים הרצוי להם".

כיצד תקויים אוטופיה זו? איש הצבא לשעבר גורס הפרדת כוחות, שתוכל להבטיח שביתת נשק. „אני אציע כיווני התפתחות אזוריים. לחרדים יהיו אזורי מגורים שלהם, עם מרחב התפשטות, והוא הדין לגבי החילוניים. יש לאפשר לחרדים לקיים את תרבותם ואורח-חייהם ללא הפרעה, אך בד בבד אסור למנוע מהצד החילוני את חיי התרבות הרצויים לו".

ומה יהיה גורל איצטדיון הכדורגל? שמואל פרסבורגר ממהר לשלוף פתרון משלו, שתמוה איך לא הגה אותו איש לפניו: „מי אמר שאיצטדיון חייב להיות דווקא בתוך התחום העירוני? אני, למשל, הייתי ממקם אותו באיזור מבשרת או באתר אחר מחוץ לעיר. מי קבע שהמגרש צריך להיות מתחת לאף?"

גם בסוגיית דו הקיום הערבי-יהודי יש לשמואל פרסבורגר מחשבות משלו. „על הערבים להבין, כי אין דרך אחרת בעיר הזו אלא לחיות ביחד. חיים ביחד משמעותם חופש, אך לא הרג בסכין. אם הצד השני לא יבין זאת, יהיה עלינו לנקוט בכל האמצעים על מנת להבטיח את שלומם של התושבים בעיר." כדי לבסס זאת מוכן שמואל פרסבורגר להרחיק-לכת ואף להפגש „עם אנשים המייצגים את הקו של אש"ף". מול שהרי הגיגים אלה טרם הגיעו לאוזנם הכרויה של ראשי חירות. הם עוד מסוגלים להעיף אותו משורות מפלגתם.

בעוד חמש שנים...

ראובן (רובי) ריבלין, מושמץ ומוכה, נשאר אמנם ראש סניף חירות בירושלים, אך מעמדו קורץ. הוא יודע יפה כי את ההדחה בישלו לו חיים קורפו (שר התחבורה) ויהושע מצא (מצליף סיעת הליכוד בכנסת). „קורפו אחראי למעשה נבלה" — התבטא השבוע במרירות בראיון עיתונאי — „הוא שקרן פוליטי ועל עובדה זו אין עוררין."

כלפי מצא „המדיח" הוא נשמע ביקורתי לא פחות. במר יאושו הוא מסרב להכלל ברשימה לבחירות העירוניות. אין הוא יכול להיות מספר שניים. ריבלין, תומך מושבע בהקמת איצטדיון כדורגל מקומי, נראה לגורמים בכירים במפלגתו כאבן נגף לקראת כל משא ומתן אפשרי עם הדתיים. עם הצהרות שהוא משמיע — קשה יהיה להרכיב קואליציה משותפת.

המהלך של סניף חירות בירושלים חוסם בפניו של ריבלין סיכוי נכסף — להיות נציגה של ירושלים הבית"רית בכנסת. ריבלין הבוטה וחד הלשון היה בטוח, כי כשלון בבחירות נגד קולק רק יאדיר את מעמדו, שכן כך היו דברים מאז ומעולם. עכשיו הוא מוצא עצמו מסולק גם מדרך זו. „אך בפוליטיקה אסור לומר נואש. „אם לא עכשיו, אז בעוד חמש שנים אהיה המועמד לראשות העיר". כרטיס הכניסה לכנסת, הוא משתעשע בתקווה, טרם אבד.

על הפרץ

לאן מובילים החוטים השרופים

מכרזי הזכיונות להפעלת תחנות שידור אזוריות של טלוויזיה בכבלים, התפרשו על-ידי המעפילים הפיראטיים כהכרזת מלחמה ■ לא בקלות הם יוותרו על הרווחים השמנים

מאת חנה איש-הורביץ

„ארונות-סעף" שרופים כיכבו בעמודים הראשונים של עיתוני סוף-השבוע. אלה הם הארונות של חברת „בזק", אשר מהם מנותבים קווי טלפון לבתיהם של המנויים. ההערכה של קציני משטרה — כך כתוב בעיתונים — היא שההצתות קשורות במאבק שמנהל משרד התקשורת נגד התחנות הפיראטיות של טלוויזיה בכבלים.

אם אכן זה הקשר של ההצתות, גם הסיבה לעיתויין מתבררת: בימים אלה נמצא בהילוך גבוה הטיפול במיכרז שהוציא משרד התקשורת למתן זכיונות להפעלת תחנות שידור אזוריות של טלוויזיה בכבלים.

„הטיפול" בארונות-הסעף כרחבי הארץ הוא תגובה חריפה ומקצוענית, המאושרת את הטענה, כי המפעילים הנוכחים של הרשתות, הלא-חוקיות הם לוויתני העולם התחתון. איך קרה שעבריינים השתלטו על הענף הזה? ממשלות ישראל השתהו תקופה ארוכה, בהיערכות לנושא הטלוויזיה בכבלים. אולי עקב החשש להפסיד את השליטה על המידע ועל הבידור בלתי מבוקרים שעלולים להגיע לציבור בדרך זאת. העיסוק בנושא זה על-ידי יזמים פרטיים, היה בלתי-חוקי, משום שרק הממשלה רשאית להעניק זכות זאת למי שהיא רואה לנכון, ובמגבלות שהיא קובעת.

אבל הביקוש לאמצעי שידור זה, המקובל בעולם גבר והלך, מפני שהוא ענה על משאלותיהם של ישראלים רבים. אם עקב רצונם לצפות במיגוון תוכניות רב מזה שמציע להם הערוץ הממלכתי. היחיד, ואם מתוך רצון לצפות בתוכניות מקומיות ייחודיות. כלל ידוע הוא, כי כאשר מצרך או שירות מסוים מבוקשים על-ידי הציבור ולא ניתן להשיגם בדרך חוקית, העולם התחתון „מתלבש" עליהם ומספק את השירות כמחירים ולפי כללים שהוא קובע.

וכך התפתחו התחנות הפיראטיות במשך שנים מספר והשתלטו על אזורים רבים בארץ. אבל המשטרה עשתה מעט מאוד לבלימת פעילות בלתי-חוקית זאת, שחוטיה מתמשכים על כל עץ רענן, ומבית לבית. מה גרם להיעדר הפעולה של המשטרה? לוויתני הפשע, כך מספרים מרוויחים סכומי-עתק מדמי השימוש שמשלמים המנויים עבור החיבור לתחנות הטלוויזיה בכבלים. וכשלוויתני הפשע מלקקים את שפמיהם בשובע, למשטרה יש סיבות טובות להיות מרוצה. העבריינים נזקקים פחות ופחות לפעילות העבריינית הרגילה והחמורה שלהם, בעניינים של עבירות רכוש, סמים, זנות ועוד ועוד. בתקופה האחרונה חלה ירידה במספר מקרי העבריינות, במיוחד במרחב הצפון, עתיר תחנות הטלוויזיה הפיראטיות. אולי מישהו במשטרה חשב, שלא כדאי להשקיע כוחאדם ומאמצים בשיבוש התהליך וכהסיכת הלוויתנים הרגועים לכרישים מורעבים?

כשהוציאה המועצה לשידור טלוויזיה בכבלים, שליד משרד התקשורת, את המכרזים למתן זכיונות לשידורי כבלים בחודש שעבר, היא ציינה כאחד מתנאי המיכרז, שרשאי להשתתף בו רק מי שלא הורשע בעבר בעבירה שיש עימה קלון. הדרישה הזאת כנראה העליבה מישהו.

טיפול מקצועני של טכנאי – לטיפול המקצועני של המצית (צילום: שאול רחמים)

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

יצחק רבין מעדכן עיתונאים בעזה. התקשורת לוחצת (צילום: אנדרה ברוטמן)

האמת, כל האמת?

מאת רונית מורגנשטרן

בשני מאמרים — האחד ב„מעריב" והשני ב„העולם הזה", מתייחסים העיתונאים גבריאל שטרסמן ואורי אבנרי לאותו נושא: הדרך בה מדווחת התקשורת על הנעשה בשטחים בתקופה האחרונה.

טוען שטרסמן ב„מעריב": העיתונאים לא מוספים פטריוטים. לעומתו, טוען אבנרי: (העיתונאים) מעוותים את העובדות עד שהציבור הישראלי איבד את הקשר עם המציאות. לדעתו, עושה העיתונות יד אחת להעלים מצב מחריד ובכך היא מועלת בתפקידה.

— אורי אבנרי, בסתירה לדעתך, יש כאלה הסבורים שהעיתונות מדווחת יותר מדי על הנעשה בשטחים. כיצד אתה מסביר את זה?

העיתונות מבטאת כ-5 אחוזים ממה שקורה באמת בשטחים והם 5 אחוזים יותר ממה שאלה סבורים שצריך לפרסם בכלל. אז מה יש להסביר?

— האם לדעתך, על העיתונות בכל מקרה לאתר את המציאות כמו שהיא, או יש גבולות שגם אתה לא היית עובר אותם?

אין שום גבולות.

— היית מראיין את קדאפי?

לדעתי, חשוב מאוד מה קדאפי חושב. מה הוא מתכנן. זה דווקא עשוי לעזור לנו.

— אקשה עליך עוד יותר. היית מראיין את היטלר?

לדעתי, לו היו מראיינים את היטלר לפני שעלה לשלטון, היו חשפים את רעיונותיו ותוכניותיו והרבה אסונות היו נמנעים.

— ובזמן המלחמה, לאחר שפשעיו כבר נחשפו, היית אתה בעיתונאי ישראלי-יהודי, בוחר בו כמרואיין לעיתונך?

אולי כן, אולי לא. לא יודע אם הייתי עושה זאת אישית. אולי הייתי שולח מישהו. אבל זה היה חשוב מאוד לראיין אותו. אין שום סייג לצורך לומר את האמת. יש לתאר את המציאות כפי שהיא. כשהעיתונות עושה יד אחת להעלים מצב מחריד, אז היא מועלת בתפקידה. מה שכיירתי במאמרי זה לא רק מה שהעיתונות מראה או לא מראה. הרבה יותר חמור זה איך מסקרים את זה וכאלו מלים משתמשים. כי ללשון יש כוח של שטיפת-מוח. ניתן להשתמש במלים כאלה שהופכות את כל העניין לשקר.

— גבריאל שטרסמן, מהו החזיון העיתונאי בכך שהתקשורת בישראל לא תדווח על כל מה שקורה בשטחים והעם יידע פחות מהאורחים בחו"ל שמקבלים דיווחים הרבה יותר קיצוניים?

אני לא מקבל את זה. מה שקורה היום זה עיוות פטריוטי של תיאור המצב בשטחים. ואפשר להתגבר עליו בלי לוותר על יושר עיתונאי. למשל, אם מראיינים מפקד גיזרה בשטח בו נדרנו שני תושבים, ושואלים אותו — תגיד, אתה לא חושב שאפשר היה להימנע מקורבנות? אז לדעתי, זו אפילו בקושי שאלה עיתונאית טובה. בטח שזו לא שאלה פטריוטית. נכון, שבשידור של כמה דקות מטבע הדברים לא יכול להיות איזון בהצגת הדברים, כפני שאי אפשר להציב מצלמות טלוויזיה בכל נקודה בשטחים. לכן מגיעה הטלוויזיה לאחר הפרובוקציה, ואנחנו רואים בעצם רק את תגובת צה"ל. אז אני לא נגד שיראו את המרדפים של החיילים, אבל הרי גם החיילים הרשעים לא יורים סתם, ואת זה לא רואים בטלוויזיה.

— לעומת הסיקור האמריקני במלחמת וייטנם, אנחנו נחשבים לצמחוניים עם הצנזורה והיחסים הפוליטיים. מה עם זכות הציבור לדעת?

לא רק זכות הציבור לדעת, חובה על הציבור לדעת, בעיקר בנושא השלטון שמטבעו נוהג לטייח ולהעלים, וטוב שניתן להילחם בכך בעזרת עיתונות חופשית. אבל אני רגיש גם לכל מה שקשור לעניינים בטחוניים. פה יש, לדעתי, מקום לצנזורה.

— לדעתך, היה צריך להקרין את תמונות
הורה לא בליבך „באוויר"?

במאה אחוז כן. זה מסוג הדברים יו
אם הסתייגות אחת. אני הייתי מטשט
את האיש בסכנה מצד אלה שהוא
בעיתונים פרסום צילום של החיילת ש
זה היה חכם.

— היו גם כתבות טלוויזיה

היתה כתבה של ויקטור נחמיאס
אדאם. הוא ראיין שם ילד. לא ראו
שום אלימות. הכתבה הזו, למשל,
לדעתי, היתה עבודה עיתונאית מצו
מה מראים או על מה מדווחים, אל
צדדים למטבע, וצריך להראות גם
הכתב הצבאי של הטלוויזיה הראה
כל אחר ראה והבין שאם זה היה פו
כתב צבאי בשם שלונסקי.

„כשלא נותנים לצ
גם זה סיפור טו

מאת אלישבע איילון

האם תהיה זו דווקא המלחמה על השטחים שתגזול מאמצעי התקשורת את עבודתם? תכבול ידיים שרוצות לאחוז בעט או במצלמה ולדווח. הסיפורים האישיים, כמו זה של צלם „ידיעות אחרונות" שהוכה ונחבל על-ידי חיילי צה"ל בעקבות נסיונות צילום בחאן-יונס, מעבירים תחושה שצה"ל נוקט בסנקציות, לא רק כדי לשמור על חייהם של הכתבים או על פעילותם הסדירה של הכוחות בשטח. המונולוגים הקצרים של אנשי מפתח בתקשורת המקומית והזרה ממתנים מעט את התחושה הזו.

אלכס פישמן, יו"ר תא הכתבים הצבאיים, אומר שאליו עדיין לא הגיעה שום טרוניה על סנקציות שנקט צה"ל נגד איזה כתב צבאי. את המינוי לתפקידו זה קיבל רק ביום שישי האחרון. מאז לא היתה תלונה.

דברים דומים נשמעים מפיו של יאיר שטרן, מנהל מחלקת החדשות בטלוויזיה. למרות דבריו המפורשים של אהוד יערי מיום ששי, על מניעת הגישה של צוות הצילום למקומות „חמים", אומר שטרן: „אין תלונות".

— אתה אופטימי כל כך?

„אני לא אופטימי ולא פסימי. אנחנו מסתדרים. יש מקומות שלא נותנים לצלם ויש מקומות שכן נותנים. השירות לציבור לא נפגע. כי הסיקור על הנעשה בשטחים לא נפגע. לפעמים, גם כשלא נותנים לצלם זה טוב. זה גם סיפור".

— צה"ל מתייחס אליכם כמו א

„לנו יש עדיפות. אין ספק. הצבא
מאשר אליהם. אבל שלא תרשמי שיש
מזה לא היתה עד כה בעיה קריטית"
כך גם מזכיר תא כתבי החוץ ביש
יודע על סנקציות", ובכל זאת, „יש מג
גישה לאתרים בהם פועלים כוחות צה
רחוק מאחור. כתוצאה מכך נמנעים
מפעולת צה"ל וכושר הדיווח מוגבל".

— האם אתם מוגבלים רק בציל

„גם בצילום וגם בסיקור אנחנו מוגב
אירוע בעייתי וכוחות צה"ל עומדים לו
צה"ל מתקרמים, אבל התקשורת נשא

— יש אפליה בהתייחסות
הישראלית?

„תראי, הטלוויזיה הישראלית היא כ
לספק מידע לאמצעי התקשורת מעמי
את הטלוויזיה הישראלית. לפעמים לא
רוצים לתת לטלוויזיה המקומית".

— האם מתודרכים הצוותים הזרים
או מדיניים?

„אנחנו לא מקבלים תידרוך מאיש, מגורמים מדיניים. שום אינפורמציה, הסברה. אין כלום".

מכתבים לידיד

חלוקת עבודה פאטריוטית

יש עיתונאים שמוכנים להשאיר את הסיקור הכואב על הנעשה בשטחים לכתבים הערבים ולעסוק רק בדיווחים שתואמים את „האינטרס הלאומי"

נפתלי היקר,

יועץ ראש הממשלה לתקשורת, אבי פזנר, נשמע אופטימי בהופעתו במוצאי שבת בטלוויזיה, בתגובה על הדיווח הקשה מארצות-הברית על התפנית האנטי-ישראלית בדעת הקהל האמריקנית. העיתונים, תחנות הטלוויזיה וסתם אנשים המתכנסים בפונדק ללגום כוס בירה מדברים בנימה בקורתית מאוד על ישראל. אבי פזנר סבור, כי הכל יחלוף אם יוחזר הסדר בשטחים ותפעל ההסברה הישראלית ביעילות גדולה.

צוות מסבירים — כך פזנר — עובר כעת ימים כלילות, כדי להכין מסע הסברה משוכלל. אין לי טענות לפזנר — הסברה זו מלאכתו. אך הממונים עליו, ראש הממשלה ושרים אחרים, אכן סבורים כי מצוקתנו העיקרית היא כיצד „להסביר" את הנעשה בשטחים, כדי שדעת הקהל בעולם תחזור לנו אהדה בעד מדיניותנו בשטחים. בשומעי את הדברים הללו, שאלתי את עצמי — מה צריכה לעשות התקשורת הישראלית, כשהיא ניצבת לפחות לכאורה בדילמה של ניגוד בין האינטרס הלאומי לבין חובתו של העיתון לדווח על עובדות ואירועים, אשר „מזיקים לשמה של ישראל".

זו אינה שאלה היפותטית. היא מתעוררת כיום במלוא חריפותה נוכח האירועים בשטחים. אנשי הממסד הביטחוני והמדיני סבורים, כי המצב האידיאלי הוא למנוע אפשרות של דיווח

על כן הייתי שמח אילו מקפידים על חלוקת העבודה הבאה: נשאיר לאמצעי התקשורת הערביים את התיאורים קורעי הלב ואת התצלומים הנרגשים של תינוקות מתים, אמהות ערביות בוכיות ומר גורלם של נערים ערביים הנעצרים והנכלאים. נשאיר לפוליטיקאים הערבים את הרטוריקה על סיבלות בני עמם. ואילו אנחנו, היהודים, נתאר ונספר למה בשנה ה-40 לעצמאותנו אנו עדיין חיים על חרבנו ונאלצים לפגוע במיפקדות טרור, שנהרגים בהם גם תינוקות. ואיך האמהות היהודיות השכולות והשכולות-שבדרך, בוכות בלילות. ואיך הנערים הערבים, עם עיני העגל התמימות שלהם, שהעולם כה אוהב להתבונן בתצלומיהם, רוקקים יהודים, זורקים אבנייסלע ומטילים בקבוקי תבערה...".

אין צורך להתדיין עם יואל מרקוס על המשמעות הפוליטית של „חלוקת העבודה" שלו. גם אם הוא מוסיף וטוען, כי לא שינה את דעתו לצד השפויים בחברתנו. אך מבחינה עיתונאית, זהו חידוש שלא שמעתי עליו. ייתכן שישנם עיתונאים שאכן פועלים על-פי השיטה הזאת, שפירושה פירסום סלקטיבי על-פי החלטה מראש, אבל עדיין לא שמעתי על הצהרת כוונות פומבית של עיתונאי, אשר יחלק את האירועים לכאלה שישרתו את „האינטרס הלאומי" שלנו, ולאחרים — הנוגעים לאויבינו — שעלינו לעצום עיניים מול עצם התרחשותם.

מאת אשר שילוני

להוציא את ה"הגנה" מהמחתרת

המבקר באתרים ההיסטוריים של ה"הגנה" לבו מתרחב מעט. האמנם כך היינו? יאמנם כאן התחבאנו ברימוני שיש־שוף, וכאן נעלמנו מעיניהם הבולשות של שוטרי יוד־מלכותו? וכך חוזר לו אדם לנופי בראשית שלו עצמו, לנוף צמיחתו עם המדינה שבדרך.

וכך, פעם אחר פעם, יוצא לו אוטובוס אחר אוטובוס של ארגון ה"הגנה" בחולון וכדי לתת תרמית צעירה יותר לאותו ארגון, לא ייקרא עוד שמו בישראל: ארגון ותיקי ה"הגנה" אלא פשוט: ארגון ה"הגנה"), כבראשותו של יו"ר הסניף החולוני והרוח החיה שבו, יוסף בן־יהונתן, ותחת הדרכתו המעולה של עמנואל אהרוני, רכז התרבות במועצת פועלי חולון, אל אתר "חוסמסה" — השם שהשתרש והפך לשם היסטורי של אתר האימונים המרכזי של ה"הגנה" באיזור גוש דן. אחר־כך מסיירים במוזיאון ה"הגנה", "בית גולומב" בשד' רוטשילד בתל־אביב. ואחרון אחרון חביב — יורדים לעמקי "מכון איילון" שבגבעת הקיבוצים ברחובות, מוזיאון יוצא מן הכלל שהיה "בית־היוצר" של תעשיית הנשק ב"הגנה" והיווה את יסודות התעשייה הצבאית.

אתה עובר ממדור למדור, צופה בסרטון מוקרן, מתבונן בצילומים של הקיבוצניקים מתנועת "הצופים" (היום מעגן מיכאל) שירדו לעמקי האדמה ויצרו את רבבות הכדורים, מתבונן בדמויות, תוסף קריאה במסמכים המספרים צעד אחר צעד את סיפורה הנפלא של הציונות המעשית ברור התקומה. לצד ההתלהבות, אתה כועס על אלה שמנסים לשכתב את ההיסטוריה, להתפאר במעשים שלא עשו, שמספרים לצעירים "שלא ידעו את יוסף" שהם הביאו לנו את המדינה...

וכפעם האלף אתה כועס על עצמך ועל אלה שנותנים ידם — בשתיקתם — לטישטוש העקבות; על אלה שכבותם — גם היום — להוציא את ה"הגנה" מהמחתרת. אתה זועם על עיריית חולון שאינה מפתחת את האתר כהתאם, למרות שראשי עירייה זו, בעבר ובהווה, צמחו מתוך שורות ה"הגנה" ויכלו להפוך את המוסד ההיסטורי־מוזיאוני למוסד מפואר שאפשר להתגאות בו.

אני יודע שיו"ר ארגון ה"הגנה" במחוז תל־אביב, יצחק סונרק, עובד ללא לאות בהחזרת מורשת ה"הגנה" לציבורים שונים — אבל זה, לעת־עתה, מפעל של יחיד. המחדל הזה מותיר את השטח פרוץ לרברבנים מבית היוצר של חירות.

קורס במנהיגות

אם לא יוחלט אחרת, יתקיימו הבחירות לרשויות המקומיות בנובמבר השנה. ההתמודדות הקרבה, שאין מנוס ממנה, מרידה שינה מעיניהם של ראשי רשויות "ירוקים" בתפקידם, מכאלה שכיסאם מתנדנד, או מאפוזיציונרים שקבלו תיאבון "לרוץ".

הצד השווה בין כל אלה — אי־בטחון עצמי, פחד מפני הבאות, פחד מכשלון וגזר־דינו של הבוחר. כולם זקוקים לייעוץ של מומחים איך־לעשות־מה: איך "לעבוד" על הבוחר ובעיקר איך "לעבוד" על עצמם.

לעזרתם הגיע המכון הישראלי לטיפוח מנהיגות, שבראשו עומד דב תבורי, יו"ר מרכז השלטון המקומי. תמורת 90 ש"ח שמעו כמאה חששנים כאלה הרצאות מפי מומחים לתקשורת המונית. כמה זה יעזור להם — זה כבר סיפור אחר. אדם נולד עם תכונותיו, ומי שאין לו כריזמה אישית ספק אם אמצעים מלכותיים יעזרו לו.

לאלה שמתכוננים "לרוץ" מייעץ דן פתיר, שיהיו דוברי אמת, אבל גם מעוררי אמינות; שהמעשים יהיו תואמים את הכוונות; יכולת לעמוד במבחן הציבורי ולעמוד בו בכבוד: שליטה עצמית בהתבטאות וביצירת קומוניקציה עם הסביבה האנושית. פתיר ממליץ לשומעיו שיתרגלו עם עצמם: הוא ממליץ ל"רצים" להצטייד בכותבי נאומים — אם משום שהנבחר עסוק מדי וראשו לא פנוי לגיבוש רעיונות וגיבוש נאום טוב וכלתי משעמם, או משום שלא כל אחד יודע על מה לדבר ברגע המתאים, ועוד ועוד עצות טובות כהנה וכהנה.

מסתבר שהאדם לא רק חושש מכשלונות אלא לעתים גם מפחד פחד מוות מהצלחה, בתת ההכרה שלו הוא עלול להבל כסיכויו להצליח. על כך הרצתה ד"ר אורניה יפה־ינאי. ד"ר ידיב בן־אליעזר ריתק את שומעיו בהרצאתו "אתה והדינמיקה של התקשורת", מי עובר את אקרן הטלוויזיה ומי סיכוייו קטנים עד אפסיים. במבט ראשון ולא מחייב הייתי מציע לכמה מקבלי יעוץ לפרוש בעוד מועד ולא להתבזות בכשלון. הם — כך נראה — לא יעברוה

"טבע"

יצואן ללא דמעות תנין

לאחר שקבוצת "טבע" הצליחה להקים ראש גשר בארה"ב, ובעוד בשלוש שנים תמכור שם יותר מאשר בישראל, מתכננים בחברה חדירה בהיקף גדול גם לאירופה. את המאחז האירופי מתכננים להשיג על־ידי רכישת חברת תרופות אירופית או כניסה לשותפות עם חברה באירופה, וראשי "טבע" מחפשים עתה מועמדת לרכישה בגרמניה, צרפת או איטליה.

בים הדמעות של התעשיינים הישראלים, המתלוננים על מצוקת תעשיות היצוא, נראית "טבע" כאי של אופטימיות. המנהל הפיננסי של הקבוצה, דן ויסקינר, אומר כי בגלל האופי של מוצרי החברה, "הראייה שלנו היא לטווח ארוך. יש שנים טובות ושנים גרועות. המכירות בארה"ב אינן מושפעות מחולשת הדולר, כי אנחנו קונים ומוכרים בדולרים. החזוק של המטבעות האירופיים מפריע לנו במכירות בישראל, כי אנחנו קונים חומרי גלם באירופה והמחירים בארץ "מוקפאים". אומדן המכירות של הקבוצה לסוף 87 מגיע ל־160 מיליון דולר והשנה צפוי גידול נוסף בהיקף. לשם השוואה, בשנת הכספים שהסתיימה במארס 1985 דיווחה החברה על מכירות בהיקף של 87 מיליון דולר.

הפריצה האמריקנית בוצעה בסוף 1985. "טבע" רכשה, יחד עם חברת הענק האמריקנית "גרייס", חברה לייצור תרופות בפנסילבניה, וכך קמה חברה משותפת בשם "טאג" ("טבע" אנד "גרייס"). האמריקנים השקיעו ב"טאג" 21.5 מיליון דולר ו"טבע" השקיעה 1.5 מיליון דולר בלבד. הבעלות על "טאג" היא בחלקים שווים. האמריקנים היו מוכנים לשלם מחיר גבוה תמורת מחצית המניות, כדי להיכנס לתעשיית התרופות, כיוון שער לחתימת העיסקה פעלה החברה האמריקנית רק בתעשיית הכימיקלים. הקשר עם "גרייס" הודק לאחר שהקונצרן האמריקני החליט לממש את האופציה שניתנה לו עם חתימת החוזה והפך שותף בעל כ־14 אחוז מהמניות ב"טבע". כ־21 אחוז ממניות החברה שייכות למשפחות המייסדים, כ־25 אחוז לקונצרן "כור" והשאר בידי הציבור בארץ ובארה"ב. בסך־הכל כ־40 אחוז ממניות החברה נמצאות כיום בידי אמריקנים.

הפריצה האמריקנית הועמקה באחרונה, עם גיוס ההון שביצעה "טבע" בניו־יורק. הקבוצה גייסה 43 מיליון דולר וזו היתה ההנפקה המניות הגדולה ביותר שביצעה חברה ישראלית בארה"ב. מתוך הסכום הזה קיבלה "כור" 15 מיליון דולר, 10 מיליון דולר קיבלה "גרייס" ו־18 מיליון דולר "טבע". ההנפקה בוצעה שבועות מספר לפני "יום שני השחור" בוול סטריט ולדברי דן ויסקינר, מניות "טבע" לא נפלו יותר מאשר מדד הדאו ג'ונס. הם ירדו מרמה של 9.25 ל־6 דולרים ואחר־כך התייצבו על 6.5־7 דולרים. ההתקשרות עם החברה האמריקנית איפשרה ל"טבע" להיכנס לשוק הגנרי בארה"ב. בתעשיית התרופות יש שני סוגי מוצרים — יחודיים וגנריים. השיווק הייחודי בארה"ב תלוי באישור ה־FDA, מינהל המזון והתרופות. אורך החיים של פטנט למוצר תרופתי הוא 20 שנה מיום רישומו. כאשר פג תוקף הפטנט, נפתח שיווק התרופה לכל חברה והיא הופכת למוצר גנרי. גם על מנת לשווק מוצר גנרי זקוקה החברה לאישור ממינהל המזון והתרופות, אבל תהליך השגת האישור פשוט הרבה יותר. נוסף על התרופות הגנריות הקיימות היום בשוק עומד לפוג, בשנים הקרובות תוקף הפטנט של למעלה מ־150 מוצרים, ביניהם 30 מהתרופות המובילות בשוק האמריקני, והיקף השוק הזה צפוי להגיע ב־1990 לכ־8 מיליארד דולר לשנה. לדברי ויסקינר, השוק הגנרי באירופה רק מתחיל לצמוח, אבל ניתן לנצל את היתרונות בשוק זה, כיוון שבחלק מהמדינות האירופיות קל יותר להשיג אישור לשיווק תרופות מאשר בארה"ב.

ייצור בלבדי של תרופות חדשניות

מנהל חטיבת המחקר ב"טבע", בן־ציון [...] אמר כי הקבוצה מתכוונת להחדיר בשנים הקרובות עשרות מוצרים גנריים לשוק האמריקני. עד כה הוחדרו 5 תרופות. הקבוצה השלימה בניית מפעל קטן ליד טבע־ירושלים שייצר תרופה אנטיביוטית חדשה, ומקווה לקבל נתח שוק גדול מהמכירות של[...] בארה"ב. בנוסף לכך עוסקת הקבוצה במחקר לפיתוח מוצרים ייחודיים — תרופות שיוענקו לקבוצה בלבדיות על ייצורן על־ידי [...] פטנטית.

גולת הכותרת של המחקר והפיתוח היא התרופה לחולי טרשת נפוצה. מדובר בתרופה שתינתן לחולים אלה בצורה של [...] פעם ביום לכל ימי חייהם. באוגוסט [...] פורסמו, לדברי וינר, תוצאות של ניסוי קלי[...] בארה"ב וכו הוכח שהתרופה משפיעה באופן חיובי ואיננה יעילה. בעוד מספר חודשים עומד להסתיים ניסוי על 80 חולים קשה יותר, והתוצאות יתבררו לכל הנראה ביוני. לדבריו, בארה"ב ישנם 150 אלף חולי טרשת נפוצה ו"טבע" קיבלה על תרופה זו מעמד של "תרופת יתום" — המקנה לחברה 7 שנים בלבדיות מיום אישורה על־ידי מינהל התרופות. בתחילת 1989 אמור להיפתח ניסוי קליני פתוח בתרופה זו ואז תוכל החברה לקבל החזר הוצאות מחקר. אישור [...] לתרופה צפוי בתחילת שנות ה־90 [...] והמשמעות של התרופה לגידול [...] ש"טבע" היא עצומה, אומר וינר. במסגרת המחקר עוסקים גם במחקר בתחום האפילפסיה ובכמה מחקרי גישוש נוספים בתחום הטיפול לחץ דם ואנטיביוטיקה חדשה — כל [...] מהגישושים הופכים בכל שנה למחקרים מתקדמים יותר.

אודי נחשון

דרך ארוכה של מיזוגים והשתלטויות

בשני העשורים האחרונים נקשרו לקבוצת "טבע" מיזוגים רבים, שהכיאו בתהליך מסובך להשתלטות וחברה על ענף הפרמצבטיקה בישראל. אולם יסודות הקבוצה הונחו כבר באמצע שנות ה־30', לאחר שנאסר יבוא מוצרים מגרמניה, שהיתה מקור חשוב של תרופות, לארץ־ישראל. בתקופה זו הוקמו ארבעה מפעלים פרמצבטיים, על־ידי יזמים שונים, ולאחר תהליך ארוך הם התמזגו לקבוצה אחת — "טבע", מפעל אחר, "טבע", הוקם בשכונת בית וגן בירושלים, על־ידי אליהו קובר וד"ר גינטר פרידלנדר; שלוש משפחות, לוין, סלומון ואלשטיין, הקימו את מפעל "אסיא" בפתח־תקווה; בתחנה המרכזית בתל־אביב הוקם מפעל "צרי" וברחוב לוינסקי הקים ד"ר סטפן איקלהיימר את "סיפר". מפעל נוסף בשם "מאקא" הוקם בבת־ים.

בשנות ה־60' החלו המיזוגים והוקם מערך שיווק באפריקה, בעיקר בניגריה. שוק זה היה שוק היצוא העיקרי של הקבוצה במשך עשרים שנה, עד למשבר התובות בניגריה. באמצע שנות ה־60' התמזגו "אסיא" ו"צרי" וב־68 רכשו את מניות השליטה ב"טבע". ב־75 רכשה "טבע" 50 אחוז מקבוצת "פאקא" ובעבור שנה הושלם מיזוגם של "טבע", "אסיא" ו"צרי" לקבוצה אחת העוסקת בתרופות, כימיקלים לתעשיית התרופות, מוצרים וטרינריים ומוצרי תסיסה. ב־1977 רכשה "טבע" באירופה מפעל כימי מתחרה, שקווי הייצור שלו דמו לחלק מקווי הייצור של "אסיא". בסוף שנות ה־70' הקימו "טבע" ו"כור" שותפות לשיווק תרופות וב־1980 רכשה "טבע" את "איקאפרם", יצרנית התרופות השנייה בגודלה בישראל. יחד איתה רכשה הקבוצה 50 אחוז ממניות "פלנטקס", חברה שהקים הברון רוטשילד בנתניה ב־1961. "כור", בעלת "איקאפרם" ו"פלנטקס", הפכה לשותפה ב"טבע". ב־1982 התמזגו "טבע" ו"איקאפרם" והקבוצה הגדילה את שליטתה ב"פאקא" לכדי 98.5 אחוז. באותה שנה רשמה הקבוצה את מניותיה למסחר בבורסה בניו־יורק והמשיכה להתרחב. ב־1983 הוקמה חברת "ספקטראל" לשיווק מוצרי מזון ותוספה וב־1984 נרכשה מחצית השליטה ב"מיגרה". באמצעות השקעה זו מתרחבת פעילות הקבוצה בתחום מוצרים רפואיים מתכלים לבתי־חולים. אחר־כך, כאמור, החל להתגלגל הסיפור האמריקני ועכשיו מגיע השלב האירופי.

א.נ.

תחתונים וירקות מתוצרת "השטח הכבוש של הגדה המערבית"

בימים הקרובים ייצאו מספר של מוצרים נכוניים [...] לבריטניה, [...]לה בגון בגדי [...] — מסר גווין [...]וק האירופי [...] כי מדובר [...] שמטרתם [...] קשרים עם

[...]עניין במיוחד [...]רייה. מומחי [...]נו את היוצא [...]י כי יצליח. [...]ים הגבוהים. [...] העליונה של [...]ריקה, המזרח [...]קר בישראל [...]ש הממשלה [...]ר החוץ פרס [...]ם עימם את.

[...]אחר של עזה [...] יצואנים בגדה [...]סחר, המוכרות [...]שראל. היצוע [...]אחרי מיוחד בו [...]ים מהשטחים [...] נציבות השוק [...]רים ישראליים. [...]שלחת מומחים [...] פסידים, מומחה [...]יים, גיאנקרלו [...], יצוא ומכסים, [...] פיטוסניטריות, [...]ת שנפגשה עם [...]לון ואריה וייך

אי־הסכמות בין המשלחת הטכנית של נציבות השוק לבין נציגי משרד החקלאות בנושאים כמו אריזה ושיווק. נציגי השוק רחו בנימוס את הצעות נציגי משרד החקלאות לסייע ולייעץ ליצואנים מהשטחים. מורגן חזר והזכיר, כי לחקלאים בגדה וברצועה יש ניסיון לא מבוטל ביצוא. חלק מהם מייצא כבר מספר שנים דרך "אגרסקו", אך חשוב מכך — הם עוסקים ביצוא אינטנסיבי למדינות הערביות.

מורגן ציין שוב, כי סוכם שהיצואנים מהשטחים ינהלו את הקשרים עם מוסדות השוק ועם רשתות השיווק באופן עצמאי. הם אינם חייבים לשתף את השלטונות הישראליים בקשרים אלה. הוא עצמו לא השתתף במו"מ עם לשכות המסחר ונציגי החקלאים בגדה וברצועה, שנוהל על־ידי הנציגים הקונסולריים של מדינות השוק בירושלים. מרכריו עולה, כי היצוא של הפלשתינים יזכה לעזרה רבה מהנציבות העליונה של השוק המשותף.

מתברר, כי נציבות השוק יותר גמישה מהאמריקנים. השוק מבקש תו מסחרי בו יצויין מקור המשלוח, בלי התוספת "גדה מערבית" או רצועת עזה, בעוד האמריקנים, המנהלים גם הם מו"מ עם יצואנים פלשתיניים, מציעים להם לסמן את סחורתם בתו מסחרי בו יצויין כי הירקות נשלחו מ"השטח הכבוש של הגדה המערבית", או עזה, ירושלים והגולן.

חיים מרגלית

מבזקים כלכליים

רווחים בקו־אופ

■ מחזור המכירות של קבוצת קו־אופ ב־87 הסתכם ב־350 מיליון דולר, והיא סיימה את השנה ברווח מתואם של 5 מיליון דולר. החברה אינה נוהגת לפרסם את הרווח הנקי שלה. דוברת ה"קו־אופ" מסרה, כי היקף הפעילות של הרשת גדל ריאלית כ־9 אחוזים ולאור נתונים אלה יחולק לעובדים, זו השנה השישית ברציפות, מענק בגובה משכורת חודשית. תוכנית העבודה של החברה ל־88 מבוססת על פעילות בהיקף של 700 מיליון ש"ח. בתוכנית כלולה הרחבה בסיס ההון על־ידי הנפקת אגרות־חוב לציבור בהיקף 12 מיליון דולר, הקמת 6 סניפים חדשים של היפר קו־אופ, שותפויות חדשות במזון מהיר ובתי־מרקחת והקמת מתקן מרכזי בלוד על שטח של 45 דונם.

[...]והג כלפי היצוא [...]ג כלפי היצוא [...]קו. הביקורת [...]סטנדרטים של [...] כי אם היצוא [...] עזה, לא יהיה [...]תערב. לשכת [...] החוץ, לספק [...]א העיר, כי היו

[...]בי טימור

בחות חינוך

■ משרד החינוך והתרבות הודיע כי ההוצאה הלאומית לחינוך ירדה גם השנה האחרונה ונמצאת כיום בשיעור הנמוך ביותר מאז הקמת המדינה. בימים אלה פרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הנתונים על הוצאה על התוצר הגולמי לשנת 1986. ומתברר, כי אז ההוצאה לחינוך הגיע ל־7.6%. בשנת 1985 היתה ההוצאה הלאומית לחינוך 7.9% ולפני שנים היה שיעור ההוצאה הלאומית לחינוך 8.8%.

הבורסה איפשרה לחברות קקיוניות לגייס הון מהציבור

במספר מקרים, התוצאה שהושגה בעקבות הפעלת הרשימה המקבילה בבורסה לניירות ערך היתה הפוכה לזו הרצויה. בתנאים ובקריטריונים הקיימים, עדיין מתאפשר לגופים קקיוניים ליהפך לחברות ציבוריות, ובכך ניתנת העדפה לטובת בעלי המניות הוותיקים, שיכולים למכור חלק מהנכס שבידיהם, על פני טובת החברה, הנאלצת לגייס הון בעלות גבוהה — טוענים מומחי חברת "נשיונל קונסלטנטס", בסקירה על שוק ההון ב־87.

ב"רשימה המקבילה" נסחרות חברות שפעילותן מאופיינת ברמת סיכון גבוהה, ו/או שתוצאותיהן העסקיות ומבנה ההון שלהן אינם עומדים בקריטריונים שנקבעו להנפקה ברשימה הראשית. ב"נשיונל קונסלטנטס" טוענים, כי הקמת מסגרת שמלכתחילה יועדה להנפקות של חברות מדרגה נחותה היוותה תמריץ ל"חברות־לא־חברות" לנצל את ההזדמנות ולהנפיק את מניותיהן. במסגרת זו הצליחו גופים כמו "החוויה הישראלית" להסתנן לבורסה (עלות גיוס ההון האפקטיבית בהנפקתה הגיעה לכ־20 אחוז). את החמרת הקריטריונים להנפקה במסגרת זו מכנים מומחי החברה "קרב מאסף בניסיון למנוע הפיכת הרשימה המקבילה לחוכא ואיטלולא".

מנתוני ההנפקות ב־1987 עולה, כי המנהל הפורה ביותר, הן במספר ההנפקות שניהל והן בהיקפן, הוא בנק דיסקונט (כולל ברקליס־דיסקונט); אחריו בנק הפועלים (כולל פועלים השקעות) והשלישי בנק לאומי (כולל לאומי ושות'), שהיה שותף לניהול מספר הנפקות דומה לזה שניהל בנק הפועלים (14 הנפקות), אך בהיקף כספי כולל מצומצם יותר. שני מנהלים בולטים נוספים הם "בטוחה" ו"כלל מנפיקים", שניהם מקבוצת כלל.

אודי נחשון

צעדים נוספים להסרת הפיקוח על המחירים

מהלך נוסף של הוצאת מוצרים ושירותים מפיקוח מחירים צפוי בימים הקרובים, במסגרת התוכנית של משרד התעשייה והמסחר להחזיר עד אפריל 88 את רמת הפיקוח למצב שהיה ערב הפעלת התוכנית הכלכלית.

נודע, כי בכירים במשרדים הכלכליים בירושלים מגבשים הצעות להסרת הפיקוח גם ממוצרים הנמצאים בפיקוח שנים רבות. להערכתם, פיקוח על המחירים לאורך תקופה ממושכת מביא נזק, במיוחד בתעשיית המזון, והוכח כי הפיקוח הממושך פוגע ברצון להשקיע.

בענף המזון חלה האטה ניכרת בהשקעות בשנים האחרונות וחברות רבות נמנעות מכניסה למוצרים חדשים בגלל הפיקוח. בענף זה נמצאים כ־40 אחוז מהמפעלים בפיקוח מחירים, לעומת כ־30 אחוז בכלל התעשייה בישראל.

א.נ.

י.ב.מ. זכתה במיכרז מיחשוב מועצות הפועלים

י.ב.מ. וחברת "תכונות" ימחשבו את 70 מועצות הפועלים — על כך סוכם בוועדה מיוחדת בראשות מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר. היקף העבודה כשלב הראשון נאמד ב־500 אלף דולר. העבודה כולה נאמדת בכ־1.5 מיליון דולר ללא מיסים ומע"מ וכוללת חומרה, תוכנה ורשתות תקשורת.

באמצע חודש יוני 1987, הוציאה הוועדה מיפרט דרישות למיחשוב מועצות הפועלים. המיפרט הגיע לחברת י.ב.מ., שהשיבה לוועדה כי איננו מספיק להגשת הצעה ישימה. י.ב.מ. נכנסה למירוץ על מיחשוב מועצות הפועלים והגישה הצעות ראשוניות וחלופות. הוועדה שדנה בנושא שקלה גם הצעות של חברות אחרות. לחברה נאמר, כי לפני הוועדה מונחת גם הצעה מקיפה של חברת "דיגיטל". בתגובה ביקשו ראשי י.ב.מ. פגישה עם המזכ"ל קיסר, ראש הוועדה, והסבירו את עמדתם, כי יש לאפשר להם שהות מספקת להגשת הצעה מקיפה שתענה על הצרכים הנמישים של מועצת הפועלים. בשלב זה הוחלט בי.ב.מ. לשתף פעולה עם "תכונות", להכנת התוכנה.

קיסר נענה לבקשת י.ב.מ., ודחה את המועד. החברה הגישה הצעה כוללת למיחשוב הניהול של ועדי העובדים במועצות הפועלים, רשימת הפעילים, ניהול פעילויות המעקב אחר תלונות הציבור, הנהלת החשבונות, ניהול חוזרים ומעקב אחר החלטות הוועד הפועל ומיחשוב השירותים לניתוחים סטטיסטיים וחשבוניים. י.ב.מ. הציעה, כי לכל מועצת פועלים יוכנס מחשב פי.סי. שיותאם לגודלה של המועצה. כן נפתרה בעיית הקשר של כל מועצת פועלים למרכז המידע של ההסתדרות בבית הוועד הפועל בת"א, לגיזוברות; השוכנת אף היא בבית הוועד הפועל, וללשכת המס המרכזית. בשני המוסדות האחרונים מותקנים מחשבי י.ב.מ., בעוד שבבית הוועד הפועל הותקנו לפני מספר שנים מחשבים של חברת "דיגיטל" מסוג מחירון נמוך יותר מאשר התחנה הראשונה. התוכנית היא מודולרית, כלומר אפשר למחשב את מועצות הפועלים בשלבים ובצורה מדורגת. הצעות של חברות אחרות התבססו על קביעת מחשב מרכזי גדול בכל מועצה, שעלותו כ־20 אלף דולר, ושאליו מחוברים מסופים שעלות כל אחד מהם בסביבות 800 דולר. הוועדה המיוחדת השתכנעה כי הצעת י.ב.מ. גמישה וזולה, ולכן קיבלו אותה.

מיחשוב 70 מועצות הפועלים מחייב, לפי הצעת י.ב.מ., 400 "תחנות קצה", כאשר בכל מועצה מורכב מחשב פי.סי. שעלותו 3,000 דולר למועצה קטנה ו־6,000 דולר למועצה גדולה, אם נדרשות "תחנות קצה" נוספות.

חברת "תכונות", שהכינה את התוכנה, עוסקת בתקשורת מערכות משנת 1983. החברה הכינה מערכת קשר בין המחשבים, המצטיינת בהתאוששות מהירה מתקלות ובתמיכה מלאה במערכות הפעלה, יכולת כתיבה שכללה שילוב מעבד תמלילים ורשימות תפוצה של שאילתות ממחשבים מרוחקים, כגון של אגף הגיזוברות של הוועד הפועל ולשכת המס. גם התוכנה היא מודולרית וניתן להרחיבה ולהעמיקה לפי דרישת המזמין.

חיים מרגלית

הקיצוץ שלא קוצץ

בין נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לסיכום 1987 נתונים מעניינים, שאינם זוכים לכיסוי תקשורתי משום שהם נעלמים בין אלפי נתונים אחרים.

כך, למשל, הנתונים על הצריכה הבטחונית. כזכור, שר הביטחון טוען כל הזמן שהוא המקצץ הגדול ביותר. מסתבר, כי ב־1987 הקיצוץ נעצר — סך־הכל הצריכה הבטחונית הכמותית גדלה ב־35.3 אחוזים. מנתון זה ניתן לנכות את גידול היבוא הבטחוני, המושפע מנתונים מקריים. היבוא הבטחוני הוכפל ב־1987, אך ללא יבוא בטחוני גדלו ההוצאות המקומיות של המערכת הבטחונית בחצי אחוז. אין זה גידול רב, אך יש בכך שינוי המגמה לעומת 1986, שנה בה מערכת הביטחון קיצצה בהוצאותיה ב־7.7 אחוזים. כך, שהצריכה הבטחונית קטנה בכ־10 אחוזים מרמת השיא של מלחמת לבנון והתייצבה בערך על רמה זו. ב־1986 לא יהיה קיצוץ בתקציב הביטחון, אך חלק מהסכומים שישארו מהלביא יעברו לכיסוי הוצאה שוטפת ויאפשרו גידול.

עוד מסתבר מהנתונים, כי כמות המועסקים במערכת הבטחון קטנה ב־2.5 אחוזים, אך השכר בה עלה ב־32.2 אחוזים, כלומר תוספות השכר על כל מועסק ב־35.6 אחוזים. לשם השוואה, רמת השכר במגזר הציבורי האזרחי ב־1987 גדלה רק ב־27.8 אחוז נומינלית, לעומת הממוצע בשנת 1986. עליית המדד הממוצעת תהיה כ־20 אחוזים. מכאן, שהשכר האזרחי במגזר הציבורי עלה בכ־6.5% בעוד השכר במגזר הבטחוני עלה בשיעור כפול, 13 אחוזים ריאליים.

בקניות מהשוק המקומי הגדילה מערכת הביטחון את רכישותיה כ־1987 כ־2.7 אחוזים, אולם היא הצליחה כנראה להוריד במקצת מחירים, כי העלייה ברמת המחירים הגיעה רק לכ־17 אחוז לעומת כ־21 אחוזים במחירי התפוקה המקומית.

בצריכה האזרחית של הסקטור הציבורי הכל חזר לקדמותו, לאחר שבוטלה שחיקת השכר שהיתה ב־1986.

נתונים משובשים

הדבר השני הבולט בנתונים הוא, שהאינפלציה אומנם קטנה יותר, אך עדיין משבשת את הנתונים. למשל, מדד המחירים לצרכן (ממוצע שנתי מול ממוצע שנתי) עלה השנה ככ־19 אחוזים. הנתון המדוייק יתפרסם רק ב־15 בינואר, אך מדד המחירים של התוצר המקומי הגולמי עלה ב־21.5 אחוזים. ב־1986 היתה תופעה דומה — מדד המחירים של הצריכה עלה ב־46.6 אחוז ומדד מחירי התוצר ב־54.2 אחוזים. כלומר, קיים תיסוף של השקל. ההפרש הזה, בתוספת עליית פריון הייצור מסתכם בשנתיים ב־11־12 אחוזים ומהווה כנראה ההסבר לעלייה הנמדדת בשכר העבודה בסקטור העסקי. פירוש הדבר, כי מאחר שהסקטור העסקי העלה את יעילותו ואת מחיריו מעל למדד המחירים לצרכן, המשמש לריפלוט שכר העבודה, הוא יכול לשלם את השכר המוגדל שלא על חשבון הקטנה רווחיו. כלומר, גם ערך התוצר המקומי התייקר ביחס ליבוא, וכך זה קרה ביחס לשכר העבודה, שהתייקר יחד עם התוצר המקומי.

מכאן, שיש לדפלט את שכר העבודה לא במדד המחירים לצרכן אלא במדד התפוקה של התוצר המקומי.

לשם הבהרת נקודה זו ניתן לציין, כי ב־1986 הסתכם התוצר המקומי הגולמי ב־41 מיליארד שקל, שהיוו 27.3 מיליארד דולר, בעוד שב־1987 עלה התוצר הלאומי ל־52.1 מיליארד ש"ח, לכ־33 מיליארד דולר. כלומר, תיסוף השקל גורם ייקור המוצרים המקומיים וביניהם גם ייקור העבודה.

למעשה, התוצר הלאומי הגולמי גדל כנראה בשיעור ניכר יותר, אך הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה העריכה את ההכנסה הזקופה של שירותי הציבור בסכום נמוך מדי — שירותי הציבור לכטח התייקרו מעבר לנתונים הממוצעים.

הצריכה הפרטית המקומית, למרות העלייה שחלה בה, עדיין מהווה פחות משני שלישים מהתוצר המקומי הגולמי. ב־1986 הגיע חלקה של הצריכה הפרטית ל־61.9 אחוזי תוצר וב־1987 ל־62.8 אחוזי תוצר. רק בשנים בודדות של מיתון חריף ירד שיעור הצריכה הפרטית בתוך התוצר המקומי מתחת ל־60 אחוזים. ההכנסה הפרטית הפנויה לנפש עלתה על בסיס של 1980 ב־6.4 אחוזים בלבד, כלומר, פחות מהגידול בתוצר לנפש או הפריון בייצור.

ההשקעות והגרעון

נתון מעניין נוסף נוגע לחיסכון והשקעות במשק. בשנת 1987 שיעור החיסכון הגולמי הגיע ל־7 מיליארד שקל, בדומה לבלאי של ההון הקבוע, שגם הוא הגיע ל־7 מיליארד ש"ח כלומר, לא נותרו סכומים להשקעה נקייה הממומנת מחיסכון פנימי. למרות זה, הגיעו ההשקעות הגולמיות במשקל ל־10 מיליארד ש"ח. מכאן, שאם מנכים את הבלאי של 7 מיליארד נשארה השקעה נקייה של קרוב ל־3 מיליאר ש"ח, כ־1.85 מיליארד דולר. סכום זה הושקע במשק, כאשר המקור היחיד לכך הוא יבוא הון. ההשקעות במשק מסבירות קרוב ל־2 מיליארד דולר בגרעון במאזן התשלומים, כשני שלישים מהגרעון האזרחי, שיגיע לכ־3 מיליארד דולר. אולם גרעון במט"ח המיועד להשקעות אינו מסוכן, אם ההשקעות יוכיחו את עצמן כהשקעות טובות. מסכום ההשקעות, 2.9 מיליארד ש"ח (כלומר 1.85 מיליארד דולר) הן השקעות ביבוא מכונות וציוד. גם מכאן ברור הקשר המובהק בין יבוא ציוד לבין הגרעון במאזן המסחרי. נוסף על יבוא ציוד, יבוא כלי תחבורה יבשתיים, אניות ומטוסים, הגיע ל־1.4 מיליארד ש"ח, כ־900 מליון דולר. אין נתון מפורט כמה מסכום זה הוצא על יבוא וכמה על ייצור מקומי, אולם ידוע שפרט למספר קטן של אוטובוסים המורכבים בארץ, כל כלי התחבורה מיובאים. לכן ניתן להסביר את מלוא הגרעון במאזן המסחרי האזרחי ביבוא ציוד וכלי תחבורה. אולי מצביע נתון זה על ליקוי מיבני במשק, שאינו מייצר כמעט ציוד וכלי תחבורה.

צבי טימור

מכתבים לעורך הכלכלי

השלכות חברתיות עגומות להמלצות ועדת ששינסקי

הרכב האישי של ועדת ששינסקי, ההדרלפות מדיוניה, אינם מותירים ספק אשר להשלכות החברתיות הצפויות מהמלצותיה, השלכות שאינן זוכות לתשומת לב ראויה בוועדה. כך לגבי:

— ביטול ההקלות במס לתושבי עיירי הפיתוח;

— פגיעה בחוסך הקטן, ע"י ביטול הפטורים על תוכניות חיסכון וקופות תגמול.

— פגיעה בפטורים ובקיצבאות של נכים, כולל של נכי צה"ל.

— פגיעה בקיצבאות הקשישים והילדים.

בארה"ב ובבריטניה פורסמו באחרונה מחקרים מדעיים כרבר התוצאות החברתיות של המדיניות הכלכלית הניאו־שמרנית של הנשיא רייגן ושל ראש הממשלה תאצ'ר. על אף ההבדלים בין ישראל לבין בריטניה וארה"ב, חשוב ללמוד את התוצאות החברתיות במדינות אלו — המהוות כתובת ברורה על הקיר לכל מי שמתכוון לתת יד להמשך הרס של הישגי מדיניות הרווחה בישראל, אשר הושגו תוך מאמצים ממושכים במהלך שנות קיומה.

למשל, החסכון שבביטול ההטבות לעיירות הפיתוח עשוי להביא לנטישתן ע"י האוכלוסיות החזקות; להגדלת הניכור ותחושת הקיפוח בקרב הנשארים; להפחתת ההזדמנויות לתעסוקה ולגידול באבטלה. במקרה האחרון, יש לחשב מה המחיר לכל אחד מבני המשפחה כאשר ראש המשפחה מובטל. אילו הוצאות נמנעות מהמשפחה, מה מחיר הניכור, המרירות, איבוד הקשרים החברתיים ואיבוד הביטחון העצמי, כתוצאה מהצורך לצמצם בהוצאות השוטפות. מחירים אלה קשה ביותר לבטא בספרי תקציב. במקרה הטוב, נוכל למצוא בספרים אלה נתונים על המחיר הכלכלי שמשלמת החברה עבור דמי האבטלה בלבד.

מהנתונים בארה"ב ובבריטניה הצטבר מידע הנותן ביטוי ברימדידה לקשר שבין התגברות הקשיים הכלכליים לבין הביקוש הגובר לשירותים חברתיים. מחקר בארה"ב העלה, כי נרשמת עלייה של 4% במאסרים, עליה של 4.3% במספר הגברים המאושפזים לראשונה בבתי־חולים לבריאות הנפש, ועלייה של 2.3% במספר הנשים המאושפזות לראשונה בבתי חולים כאלה; כן — נרשמת עלייה של 4.1% בשיעור ההתאבדויות. עוד דוות, שכאשר עלה שיעור המובטלים במדינת פילדלפיה מ־6.9% ב־1981 ל־9.2% שנה לאחר מכן — הוכפל מספר הדיווחים על ילדים מוכים במשפחה.

ישראל חייבת ללמוד את הלקחים החברתיים המצטברים מההצלחות המפוקפקות של הבראת הכלכלה בארה"ב. יש להישמר מפרשנויות מעוותות של הכוונות ל"עול" ול"פישוט" מערכות מיסוי ומערכות שירות אוניברסליים וקהילתיים. הפעלתן של מערכות אלה, למרות הביקורות הגוברות עליהן — זולה יחסית והן נגישות לכל. חשיבותן רבה למניעת ההחרפה של תופעות חברתיות שליליות אשר הטיפול בהן בעתיד יהיה יקר הרבה יותר — אם בכלל יהיה עוד מה לתקן...

מדיניות כלכלית חייבת לשרת, בראש ובראשונה, יעדים חברתיים.

ד"ר יוסי בורזים,
"ארגון נפגעי ששינסקי"

הווירוס הישראלי — מהומה על לא מאומה

הבהלה הרבה שאחזה בחברות, בעסקים ובבעלי המחשבים האישיים, בעקבות הידיעה על הווירוס הישראלי "השני בגיף האיידס, ההולך ומתפשט, מדביק מחשבים והורס תוכנות, היא מהומה על לא־מאומה. אין כל שחר לחיסטריה, שאחזה בציבור הישראלי בעקבות הגילויים באוניברסיטת ירושלים — אומר הראל קווי, מבעלי חברת המחשבים ארדליט, שאל משרדיה מגיעות מאות פניות של לקוחות החברה המבקשים תרופה למחלה שבעצם אינה קיימת.

לדבריו, הבהלה שאחזה בציבור משתמשי המחשבים בארץ היא תולדה ישרה מהפעילות הענפה והבלתי חוקית של שוק העתקות התוכנה, המשתולל בישראל ואשר הגיע למימדים מדאיגים והוא בעצם הנגיף המתפשט. קווי ממליץ להשתמש אך ורק בתוכנות של חברות תוכנה מוכרות, ולא לבצע שינויים על גבי תוכנות אלה.

החברות נכנעו ללחץ האוצר

מכירת הפוליסות לביטוח חיים בחורשיים הקרובים תימשך על־פי התנאים שהיו נהוגים עד כה, ובתחילת מארס יוצעו לציבור פוליסות ביטוח חדשות על־פי תנאים שיגובשו מסוכם על־ידי חברות הביטוח ומשרד האוצר.

הסדר זה הושג בסוף השבוע, לאחר שבענף ביטוח החיים פרץ משבר שאיים על מכירת פוליסות חדשות. המשבר פרץ, לאחר שהאוצר הודיע כי החל מתחילת החודש יפסיק לנפיק את אגרות החוב לכיסוי פרמיות ביטוחי החיים על־פי התנאים שהיו נהוגים עד כה. בחברות הביטוח ביקשו לקבל דחייה נוספת עד לעריכת הסכם חדש, שמחייב אותן למכור פוליסות מסוג חדש ובמחירים אחרים. האוצר התעקש, ובסופו של דבר ניצח במאבק. חברות הביטוח קיבלו את הצעתו של הממונה היוצא על שוק ההון והביטוח, יהודה דרורי, ועל־פיה ימכרו מתחילת מארס שני סוגים של פוליסות ביטוחים אישיים: פוליסה המבטיחה הצמדה למדד ותשואה קבועה על סמך אגרות חוב הנושאות ריבית, בשיעור 4 אחוזים ופוליסה משתתפת ברווחים, אשר מקניית ההשקעה בה תהיה באג"ח עם ריבית של 5.2 אחוזים ומחציתה השנייה תבוסס על תיק השקעות שהרכבו ייקבע בקרוב. ככל הנראה יכלול תיק ההשקעות אגרות־חוב ממשלתיות ולא ממשלתיות, סחירות, נדל"ן, פקדונות בנקאיים ואחוז סמלי של מניות.

בחברות הביטוח מעריכים כי הפוליסות החדשות שיימכרו מתחילת מארס יהיו יקרות במעלה מ־10 אחוזים מהפוליסות המוצעות כיום. נודע, כי העיכובים בחתימה על ההסדר הזמני נבעו מוויכוחים קשים שהיו בין החברים באיגוד חברות הביטוח. בסופו של דבר גבר קולם של התומכים בהצעת האוצר.

אודי נחשון

בעריכת עלינא תורי

מבט ראשון | בעיות אדמה, בעיות כיבוש

מאת דורית קדר

במוזיאון חיפה מוצגת תערוכת ענק של יגאל תומרקין הנסובה על נושא „וינסנט", וינסנט ואן גוך. שלושה ציורים עשויים לשמש בנקודת מפתח: „הזורע", „האמן הולך לעבודה", „החמניות". דווקא שלוש עבודות שאין בן את הצבע הקיומי הניבט בחלק אחר מיצירתו של ואן גוך. אמנם אולם כמעט שלם מוקדש לדיוקן עצמי עם האוזן החבושה, אך נושא זה שונה במסריו ובאיפיוניו.

תומרקין נוטל את הזורע „מעתיקו", בצורתו הוא, לציוריו ולפסליו אך יוצר קונטקסט שונה. המרחבים נעלמו, הבדידות בטבע שמעבירה כל כבר את התחושה של היות האדם חלק ממנו — אף הם הדירו רגליהם. במקומם באים הצפיפות, ריכוז היתר, מעין עצים הסוגרים על האדם כאילו היו חומות של בית-כלא. הצבעוניות הירוקה ומלאת החיות הפכה לחלודה, לקווים בשחור לבן. יתר על כן חופש האדם, באופקים שאינם מסתיימים, הפך והיה לבלתי אפשרי, שכן הזורע או שהאמן ההולך לעבודתו משום מה הפך לאסיר מכונת התופת שלפניו. אולי היתה פעם מחרשה, אבל משום מה הברזל שבה, צבעי ההסוואה שפקדו את דמותו הוא ותרמית החייל והרוכה — כל אלו מעבירים ניואנסים שונים שינק האמן מהאקטואליה, בעיות האדמה, בעיות הכיבוש, פרובלמטיקה של כובש ונכבש.

גם החמניות עוברות מטמורפוזה חזקה והן נהיות לזוג שמשות מכפיש ורועם המאיים על כל מה שמתחת, פצצות מלחמה, פצצות זמן אולי. החמניה כמו החמה, שהיא מקור חיים ואכזבה בקבלה על עצמה את תפקיד הממיתה. התחושה אם כן היא של מעצר וראה את הכבלים הקושרים לחוה, לצוואר לטבור או אזיקי הרגליים), תחושת הסגירות והקלאוסטרופוביה, צבעי חלודה וצהוב אלים — כל אלו מנוגדים בתכלית לשלושת ציורי המקור.

לא כך בהקשר לדיוקן העצמי עם האוזן הכרותה. אבל גם הפעם תומרקין מוסיף מעצמיותו. הדיוקן מראה את האמן ואן גוך עם אוזן חבושה, בשעה שתומרקין מצייר את האוזן שכבר נכרתה ומנותקת מהראש, הדם זולף ומכתים את הנייר והפנים וכן טביעות האצבעות והיד שעשו זאת. אבל היד היא יד תומרקין כמובן. זה האחרון עורך כאן מעין אקט של אמפטיה אדירה. אבל גם הפעם הקונוטציות הפוליטיות מצויות כמו בציור שבו מצויינים שמותיהם של וינסנט ואיזנשטיין (המפיק הרוסי, שביים את הסרט „פוטיומקין") והדן במהפכה הרוסית).

לסיכום ניתן לראות את הציטטות התוכניות על אף שכאן זכו אלה בחיים אחרים ושונים, משיכות מכחול וצבעוניות שבהחלט מתייחסת למקור.

לדינמיקה, לפרץ האנרגי וההבעתי של ואן גוך. ויש כאן גם מהאווירה הקשה שסבבה אותו מהיבט קיומי יומיומי ומהיבט פסיכולוגי ההתקפות של מחלת הרוח — אבל זהו מאוד וינסנט של תומרקין.

תערוכה איכותית העשוייה להצביע על היכולת הלגיטימית תמיד לפנות לאפיקי העבר, אך בתנאי שאלו הופכים אך ורק לנקודת זינוק לשם יצירתה של עבודה אחרת בעלת חיות משל עצמה. בצורה זו מתעוררות האסוציאציות של הציטטה, מתערבבות עם האמירה הייחודית של האמן המתייחס ומפיקות איזו סינטיזה חדשה ואמירה שונה. תערוכת חובה.

יגאל תומרקין במוזיאון חיפה

קולנוע | נשים, תלושים וכל השאר

שלושה סרטים קצרים: „יוננם", „פעמונים צלצלו לרוזה", „מה שנשים רוצות"

מאת יעל ישראל

בצד סרטים קצרים ומסוגננים, העוסקים בחבלי התבגרות ובאבי גידול דקדנטיים, כמו בסרטיהן של איילת מנחמי („עורבים") ונירית גרוניך („ילדה גדולה") — מסתבר שהבוגרים הטריים לקולנוע עדיין נשבים בדמותם של התלושים למיניהם, כמו שהיה לפני שהווידאו קליפס כבש את ליבם של הקולנוענים הצעירים.

עופרה אברמוב, בוגרת החוג לקולנוע באוניברסיטת ת"א, נשבתה בדמותה הציורית של רוזה העיוורת הנלעגת, אחת מדמויותיו התלושות והאומללות של יהושע קנז בספרו „האשה הגדולה מן החלומות". אברמוב נאמנה למקור הסיפורתי. בסרט קצר (25 דקות) המתרכז רק באפיזודה של רוזה הקמוטה, המצובעת והפאתטית (ואותה מגלמת מירי פאביאן), הבטוחה שמישהו רוצה לרצוח אותה — היא משרטטת קיום אדיש, ניכור אנושי, בדידות וחידלון. מציאות אלימה, שאף שהיא נטועה בזמן ובמקום ספיציפיים ישראליים מורגשת בהם אווירת שום-מקום, שאינה תורמת הרבה לסרטה. בסיכומו של דבר אברמוב הולכת לאיבוד בסיפור אפיזודי, שולי, סיפור תלוש על תלושים, כאשר נקודת החולשה העיקרית היא המשחק.

ניסיון לשרטט פיסת מציאות ישראלית תלושה, ספוגה אלימות ואדישות ישנו גם בסרטו של בני תורתי, אף הוא בוגר החוג לקולנוע. סרטו „יוננם" עוסק בתלוש משנן אחר. יוננם הוא בחור מגודל, ילדותי ורפה שכל, תמהוני המסתובב בשכונה הדלה עם גלגל משחק, ומשמש מוקד לגלוג לאנשי השכונה המשועממים. יוננם מוצא לו ידיד, הוא מתיידד עם ג'וק מצוי ומכוער. תורתי שולט היטב במדיום, סרטו משופע בזוויות צילום מיוחדות ובשוטים מעניינים, כאחרי צילום פוטוגניים ומשחק אמין. עם זאת ניכר בו שהוויזואליות החזקה הלכה על חשבון האמירה, והסיפור נשאר קטן, אפיזודי, סתמי, וכסופו אפילו אינפנטילי.

צבי זלינגר, בוגר „בית צבי", מעדיף לעסוק בסרט הביכורים שלו „מה שנשים רוצות" בדמותו של המאצ'ו המצוי, זה שרץ לספר לחברה, בפרט כשאין מה לספר. עמוס לביא מגלם בסרטו את דמותו של מדריך ספורט גברי, נאה ומחוספס, הבטוח ביכולתו להשכיב כל אחת. כשמישהי מגיעה למיטתו ואינה מסגירה מייד את קולות התפעלותה מביצועיו, הוא נדהם וגאוותו הגברית נפגעת. זלינגר היה יכול לספר לנו שניים-שלושה דברים אודותינו, אבל דרך הטיפול הבנאלית בחומר הובילה לסרט מקוטע ולא מעניין. ומה בכלל המסקנה, אז מה באמת נשים רוצות? ומה זלינגר רוצה מאיתנו?

שלוש הסרטים יוקרנו החודש במועדונים שונים בסינמטקים של ירושלים וחיפה (מועדים מדוייקים בתוכנית הסינמטק).

חג המחזה המקורי

„גן ריקי" מחזה ראשון פרי עטו של הסופר דויד גרוסמן, בבימוי מיכאל גורביץ' יועלה בקרוב בתיאטרון „הבימה". חזרה פתוחה לקהל תתקיים במסגרת חג המחזה המקורי ב־13.1.88.

המחזה מתרחש בגן ילדים רגיל. „גן ריקי" ומתאר את עולמם הפנימי של ילדים בני 4. במהלך המחזה אנו מגלים את עולם הרגשות והחושים, החרדות והחלומות של הילדים ואת היחסים המתפתחים ביניהם.

מימין: דב רייזר, יעל אמיתי וחיים חובה.

תערוכה | מחול בעדשת המצלמה

„מצב ותנועה" במוזיאון לאמנות ישראלית ר"ג

„לולה", גרטרוד קראוס. צילום של א. הימלרייך

מאת גיורא מנור

כמליא, שבעיתות משבר בלכלי ומצב של קיצוצים מתמידים בתקציבי התרבות, קמים להם למרות הכל, מוסדות חדשים, ובמקומות לעיתים מפתיעים. זה מחצית השנה פועל ברמת-גן, בכביש המוליך לאיצטדיון, במבנה תעשיה ישן שעמד להריסה וניצל, מוזיאון המוקדש במפורש לאמנות מקומית ישראלית.

המוזיאון, הניצב על קרקע השייכת לעיריה, הוא בבעלותה של עמותה ועדיין לא זכה בעצם ל„הכרה רשמית" מצד הממסד התרבותי הממלכתי. מדי חודש מתחלפת תערוכה באחד משלושת אולמותיו. אגב, הבית המבהיק בלובנו שופץ, אבל בהחלט נותרו בו, במתכוון אני מניח, סימני ההיכר של עברו התעשייתי — קורות ברזל שנשאו פעם מנופים ניידים, בטון חשוף, מסוייד, ופשטות מורגשת. אין זה מוזיאון של שיש, פנץ וארגמן, אלא של בטון וגג רעפים. היספוס זה הולם סיגנונית את האמנות החדישה המוצגת בו, שאף היא על-פי-רוב עשויה מחומרים יום-יומיים, לא חגיגיים במודע.

בימים אלה מתקיימת בו תצוגה של צילומי המחול של אחד מוותיקי הצלמים התל-אביביים, א. הימלרייך. כארבעים תצלומים בשחור-לבן ברורה והגרילה ויוויאן טילבר, אוצרת התערוכה, בעלת הגלריה לצילום בירושלים, ש„גילתה" את הימלרייך, שכבר אינו מצלם למעשה והוא בגימלאות.

הימלרייך הוא מאותם יקים, שהגיעו ארצה עם מקצוע ביד, שלא היה בו שימוש בשנות ה־30, והפכו תחביב למקצוע. במקרה זה — את הצילום.

הוא היה — מלבד היותו אחד מצלמי הפירסום ומומחה לצילום תעשייתי — למתעד של המחול האמנותי בארץ-ישראל של שנות ה־30 ועד לשלהי שנות ה־50, כלומר, כל התקופה בה פעלו בארץ האחיות אורנשטיין, גרטרוד קראוס ולהקתה, עם הרקדניות נעמי אלסקובסקי, פאולה פדני ואחרות, שכולם מופיעות בתערוכה נאה זו.

למרות שהצילומים כולם נעשו שלא בשעת מופע (תנאי התאורה ורגישות הפילמים של אותם ימים לא איפשרו זאת), אלא בסטודיו או מה שהיה אהוב עליו יותר מכל, על רקע השמיים, על שפת הים או על גג תל-אביבי שטוח טיפוסי, והם על כן „פוזות", ותנועות מוקפאות, הצילומים בכל זאת מלאי תנועה. יש כאן קפיצות אדירות, ובייחוד אותן מחוות ידיים, שהיו אופייניות לגרטרוד ובנידורה.

בולטת מאוד בתצלומים אלה הצמידות לנושא המחול, תימטיקה מאוד מוגדרת. למעשה, רק באלה של גרטרוד יש קומפוזיציה תנועתית, העומדת בכוחות עצמה, ללא הנושא הספרותי של המחול.

בין התצלומים מצוי גם תיעוד ביקור להקתו של טאלי ביאטי, הכושי האמריקני, בראשית שנות ה־50 וכמה מומנטים יפים מתנועתם של רקדני עינבל בראשיתה.

התצוגה מלווה קטלוג צנוע אבל נאה (שיצא לאור בהשתתפות „מכון גתה") ובו חומר על הצלם (מאת ויוויאן טילבר) וסקירת הרקע ההיסטורי של המחול בארץ מאת חזי לסקלי.

יש לקוות, שהתצוגה, באשר תסתיים במוזיאון לאמנות ישראלית ברמת-גן, תעבור למקומות נוספים, כי היא בהחלט ראויה להיראות, כציון-דרך בצילום ובתיעוד המחול כאחד.

מוסיקה | כשרונות צעירים

מאת מדי שני

תזמורת סימפונית חיפה קונצרט מיוחד. מנצח: סטנלי ספרבר. סולנים: רובין ויזל-קאפסוטו, רעיה פיסקינד-גונן, סופרן; הווארד האסקין (צרפת) טנור בהשתתפות מקהלת הקתדרלה של מינסטר (גרמניה) בהדרכת היינץ פריימוט ויוהנן בריק — כינור. אודיטוריום חיפה — 2.1.88. בתוכנית: מנדלסון — קונצרטו לכינור ולתזמורת במי מינור, אופ. 64; סימפוניה מס. 2 „שיר ההודיה" סימפונית קנטטה.

הקונצרט המיוחד הוקדש כולו למלחין מנדלסון. מצד אחד יצירה מוכרה וחביבה כמו הקונצ'רטו לכינור, ומצד שני יצירה ווקאלית פחות מוכרת, „שיר ההודיה".

בחלק הראשון שמענו את נגינתו של כשרון צעיר, הכנר יוהנן בריק. ברגע משרת בצה"ל ככנר ראשון ברביעית צה"ל. אין ספק שהינו כנר מעולה, בעל טכניקה טובה והרבה רגישות. צלילו יפה, אם כי עדיין חסר עצמה וסנגוריות, במיוחד בביצוע קונצרט כמו זה של מנדלסון יחד עם זה תרשים אותנו בנגינה מלאת חן, פיסוק מוזיקלי ברור והבנה. ספרבר והתזמורת תמכו בנגינתו בליווי תזמורתי טוב.

החלק השני היה די מאכזב. לא מובן מדוע מזמינים מקהלה כה גדולה מחו"ל. למרות ההגברה האקוסטית, השירה חסרה עצמה מינימלית, ובמצב כזה קשה לדבר על דיקציה או דינמיקה. ביחס לעצמה השירתית, הליווי התזמורתי היה לרוב חזק מדי ולכן מאמציו של המנצח להגיע לשיווי משקל אקוסטי לא תמיד הצליחו.

לעומת זאת הסולנים התבלטו לטובה. רעיה פיסקינד-גונן שרה נקי את חלקה ברדאט. זמרת הסופרן רובין ויזל-קאפסוטו שרה תפקידיה בסגנון, לעתים קולה נשמע מאומץ וחסר נקיון.

הפליא מכולם הטנור הוארד האסקין. הופעתו הרשימה מכל הבחינות: קול יפה וצלול, דיקציה טובה למדי, הבעה רגשית וקשר אופטימלי עם יתר המבצעים. הבטחון והנועם בשירת הקטעים הרבים תרמו להצלחה שהשכיחה במקצת את החסרונות והאורות של הקונצרט.

צמרות של עשבים

ילדי הפרחים של שנות השישים ש„חטאו" אז כרבים אחרים בעישון סמים וחזרו בינתיים ל„נורמליות" — מתוודים ■ האם דרכם חסומה בעקבות כך לצמרת

איש נוטבר כמשפטן דאגלס ה. גינזבורג אינו יכול להצטרף לבית-המשפט העליון לאחר שהודה בחטא-נעוריו: הוא עישן מאריחואנה בשנות השישים „עשב". וגם כאוהד יותר, בהיותו פרופסור בהארוורד — מתוך התגלגלות חשיש, שהיה אז באופנה. אך האמנם יכול אדם, שכמו רבים אחרים עישן מאריחואנה, להיותו נשיא ארה"ב?

המועמד אלברט גור, דמוקרט מטנסי, הוא אחד המועמדים בעלי הסיכויים הרבים ביותר לקבל מפלגתו ולפתות היה כזה לפני חזרתו לוושינגטון ובהיותו בן 39 — הוא המתמודד הצעיר ביותר על משרת הנשיא. אחרי פרשת גינזבורג הוא „גמלט קרימה" וגילה ברבים — כמו ידידו, מייד אחריו את עבר הסמים שלו.

אכן, הוא עישן חשיש בהארוורד. את זאת עשו גם כ־80 אחוזים מבין הסטודנטים. הוא גם להיות סרבן גיוס ולהגר לקנדה, אך בסוף התנדב למלחמה בוויטנאם: שם כמעט כולם השתמשו בסמים. גור חזר כמתנגד למלחמה ואיבד את אביו, שהיה בימים ההם סנאטור, ונודע לשים קץ לטרגדיה הוויטנאמית.

בצעירותו עבר גור כתב בעתון בנשוויל: גם בסביבה הזאת נחשב עישון סמים כאופנה. היתה זו תקופת הניסויים — התמימים פחות או יותר — במין ובסמים: „המוני „נושרים" הצטרפו ל„פלאור-פאור" (כוח הפרחים), סטודנטים ניסו את המרד.

אותו דור מצא — פרט למיעוט שנעשה תועי דרך או עבריינים — זה מכבר את השביל חזרה אל דרך המלך הרחבה של הנורמליות. אלברט גור נעשה פוליטיקאי מבריק. בהיותו בן 28 כבר היה ציר בית-הנבחרים בוושינגטון וזה ארבע שנים הוא משמש כסנאטור. האזהרה על חפיסות סיגריות אמריקניות: „עישון עלול לגרום לסרטן", כתובה בכתב ידו של גור...

אשתו טיפר הוקיעה לא-מכבר את שירת עידן הרוק המעלה על נס סקס וסמים, אך גם היא הודתה בהתנסות בחשיש. המציאות החברתית גברה בינתיים על המוסר הפוליטי המתחסד, והזמנים משתנים: כיום לא רק הסטודנטים מעשנים חשיש, אלא כבר בני ה־14...

„ולטווכה"

אלברט גור, סנאטור ● עבר של סמים

הומור יבש

קשה לעשות כעת בדיחות פוליטיות בארצות-הברית. מתלונן בוכוואלד — אחד ההומוריסטים המצליחים שם ■ אפילו על רייגן כבר אי-אפשר להתלוצץ

רייגן עם כובע ופרחים – קל לשכוח, קשה לזכור

ארט בוכוואלד, אחד ההומוריסטים הפוליטיים החריפים ביותר בארה"ב, אומר, שהבדיחות במסע הבחירות הנוכחי לנשיאות, הן מועטות ומשמעות רק לעתים רחוקות — וזה רע בשבילו.

בוכוואלד כותב רשימות הומוריסטיות מאז 1952, ואינו זוכר תקופה חסרת הומור כזו. איך אפשר להתלוצץ על רונלד רייגן בימים אלה, כאשר הוא עצמו קיפח את חוש ההומור שלו? כיצד ניתן לשים לצחוק את עדר הדמוקרטים, המנסים להיות מועמדים לנשיאות מטעם מפלגתם, כאשר איש אינו יודע את שמותיהם? מה מצחיק באישיותו של המתמודד על המועמדות הרפובליקנית, רוברט דול, נכה מלחמה שזרועו ניזוקה באופן חמור (נקרע)

בוכוואלד, המפרסם שלוש פעמים בשבוע טור הומוריסטי הנקרא על-ידי מיליוני בני אדם בארה"ב ומחוצה לה, מודה שהוא זקוק להומור, ושהוא החומר חייב לבוא מן ה„מירוץ" לנשיאות. „אולם — הוא אומר בקמטו את המצח — אלה הם זמנים המייבשים את מעיין ההומור שלו, אם לא את כל נפשך... „אני צריך למשל, שהמועמדים האמריקניים הדמוקרטים יתנו גם מסכוניות. איש אינו יודע את שמותיהם.

שלפחות יתנו להם מספרים"... „היחידי שהוא יוצא מכלל זה הוא ג'סי ג'אקסון. אך אם אעשה ממנו צחוק, יאמרו הבריות שאני גזען".

הראיון עם בוכוואלד נערך לפני זמן מה (עוד לפני הפיסגה רייגן-גורבצ'וב), ולכן ניתן לציין כיום שהתגשם החלום, אשר ביטאו אז: כי היה ברצון מחזיר ל„מירוץ" לנשיאות את גארי הארט, יחד עם דונה רייס, שבגלל גילויי קשריו עמה פרש... כן אמר, שהיה רוצה להחזיר את ג'וזף ביידן, אשר פרש משנתגלה, כשחומר לנאומיו השתמש בנאומים של פוליטיקאים אחרים, לרבות מנהיג הלייבור הבריטי ניל קינוק... „כל שאני מעוניין בו הוא לעשות צחוק מהם. אינני דואג ל„טובת הארץ", לארץ מגיעה מערכת בחירות עם הרבה רעש", הוא אומר.

קידום מכירות

בוכוואלד, שברגיל נמצא בוושינגטון, כדי להיות קרוב לפוליטיקאים, שהוא לועג להם, שהה בעת הראיון בניו-יורק, לשם קידום המכירות של ספרו האחרון הנקרא „אני חושב שאינני זוכר" — לפי דברי רייגן, שאמר כי לא זכור לו אם חתם על צו המתיר לישראל למכור נשק לאיראן. הנשיא ביקש מבני-שיחו לזכור מה בדיוק עשו ב־8 באוגוסט 1985, כדי להוכיח שקל לשכוח. לדברי בוכוואלד, זה היה מצחיק.

אך בוכוואלד עצמו אינו זוכר אם הספר החדש הוא ה־23 או ה־24 שהוא מפרסם... ברם הוא זוכר היטב מה זו פוליטיקה מצחיקה. „ניקסון היה הפוליטיקאי הטוב ביותר משום שהוא נתן לנו את „ווטרגייט". כאשר אמר „אינני גנב", החשבתי אותו בין הנשיאים הגדולים. מבין עשרה ציונים הייתי נותן לו את הציון 11"...

ברצון היה מצייר קאריקטורות במקום לכתוב. למשל את הנשיא רייגן בעומדו על הדשא של הבית הלבן, מנפנף בידיו וצועק (בשל רעש המסוק שלו ברקע) לעבר סם דונלדסון (כתב חדשות מפורסם של הטלוויזיה) או איזה עתונאי אחר: „אנחנו לא במלחמה"... „זה מה שאני מכנה קומוניקאטור גדול", אומר ארט בוכוואלד...

„רויטר"

שביל הבריחה המסורתי

בהסתירו את עיניו התכולות מתחת למצחיה של כובע בייסבול, ואת הבלורית הבלונדית שלו מתחת לחולצת טריינינג, חצה טד קונבר את הריו-גראנדה ברפסודה צהובה. מחופש כאחד ממיליוני הניקים העוברים את הגבול בין ארצם ובין טקסס, כדי להימלט מן העוני, שילם הסופר מדנוור 120 דולר למבריח, כדי להגיע אל פייסלו ולמצוא עבודה בפרדס באריזונה. יחד עם המקסיקנים נדד במשך שנה תמימה ממדינה למדינה, עשה עסקים ליליים עם מקסיקניים בגבול, השתכר 1.15 דולר על כל שק פרי הדר ... ושרד ממארב.

... הסופר, בן ה־29, לשעבר סטודנט לאנתרופולוגיה, ... רצונו לספר, כיצד משנים המקסיקנים הללו, החוצים את הריו-גראנדה, את פני ארה"ב. את חוויותיו הוא מספר בספרו „קויוטס" (מבריחים בפי המקסיקנים), שהופיע לא-מכבר. ... המקסיקנים אותם חלומות שהביאו גם בני-עמים לאמריקה, למשל כמו זה של סבו אשר הגיע לארה"ב ... כדי לעשות את העבודה של הארץ הזאת". על 5 מיליוני ... הערכת השלטונות, בארה"ב באורח בלתי-חוקי ... שלב בתולדותיה. „הנה יצא לקבל שיעור היסטוריה ... אמר. „כל זה גרם לי לחוש שאני חי". הדבר הקשה ביותר היה לקשור קשרים אישיים-קרובים עם המקסיקנים.

בספרו הוא מספר בהומור, כיצד אמיליו, מאקסימו, מויסס ופאנצ'ו נסעו במכונית למעלה מ־3,500 ק"מ מקליפורניה לפלורידה בלא להזדקק למפה, רק בזוכרם את הדרך בה נסעו קודם-לכן בחיפוש אחרי עבודה: כיצד עמד טימוטיאו המום בנמל התעופה בלוס אנג'לס, כאשר נפתחה לפניו דלת אוטומטית, והראשונה שראה בחייו; כיצד קארלוס נכשל בלשונו החדשה, כאשר ביקש להחמיא לחברתו האמריקנית על הבושם שלה באומרו: „אני אוהב את הסירחון שלך".

הספר גם מספר על הטראומות בחיי המהגרים: על צעיר מקסיקני, ששב לכפרו לאחר שעבר כמה שנים בארה"ב, ואפילו אביו לא הכירו משום שהשמין מרוב הפיצות והאיטריות שאכל; על אבות צעירים, ששבו לתינוקותיהם והללו פרצו בבכי, כאשר מצאו עצמם בזרועות זרות; על נשות איכרים המתאבלות על בעליהן שאינם חוזרים, מאחר שנספו בתאונות, שאיש אף אינו יודע עליהן. אותו קושי כמעט היה לסופר, כאשר נאלץ להסתגל שוב לחייו הקודמים, עם הגוחיות הכרוכה בכך.

לדבריו, הפעם היחידה שהתהדר על טילו כמקסיקני, היתה כאשר שוטרי גבול מקסיקניים, שהוצעו עליו „קיוטס", שמו לו ול־16 חבריו מארב בחצותם את הגבול לאריזונה, ופתחו עליהם באש אקדחים ותת-מקלעים...

„רויטר"

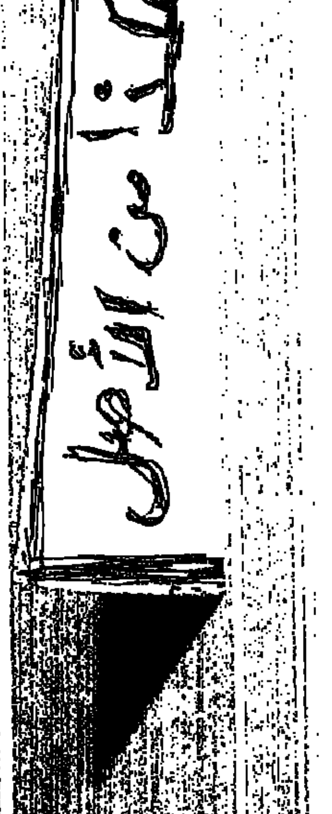

להיות בכושר מבפנים

אין טעם ללכת עם ר"ץ או לרוץ עמה בבחירות הקרובות. כיוון שאין למפ"ם ולה מצע משותף, אך צריך להתחזק מבפנים

מאת חיים שחורי

בעתון „על המשמר" מיום 28.12.87 פירסם החבר ויקטור בליט מאמר תחת הכותרת „עת לרוץ ביחד", בו הוא מדבר על הליכה משותפת לבחירות הבאות של מפ"ם עם מפלגת ר"ץ, והביסוס שלו הוא ליכודו של השמאל בישראל למען קידומה והתפתחותה של המדינה לעתיד לבוא, והשמאל לפי דעתו של בליט הוא כיום מפלגת ר"ץ בלבד.

על מנת להדגיש את הצעתו מוספות על-ידי המערכת תמונותיהם של מנהיגי שתי המפלגות אלעזר גרנות ממפ"ם ושולמית אלוני מר"ץ, שהראשון אומר, „אין הבדלים מהותיים" והשנייה — „למנוע מלחמת אחים". מה כוונתה של שולמית אלוני במניעת מלחמת אחים לא ברור לי, אבל אין אני חושב שמזכ"ל מפ"ם, חברנו אלעזר גרנות, אמר שאין הבדל מהותי בינינו לבין ר"ץ, כי לדעתי ההבדל הוא מהותי ביותר.

אבל לפני זה יש לברר מה זה „שמאל" לפי התפיסה ומהותה הכוללת. אם החבר בליט רואה בשמאל רק מלחמה על זכויות האזרח, שוויון ואני מוסיף גם כמיהה לשלום, אז אותי זה לא משכנע. אצלי שמאל בלי אידיאולוגיה סוציאליסטית איננו שמאל ור"ץ איננה מפלגה סוציאליסטית ועל מנת שלא תהיינה ספיקות היא גם מכריזה על כך בקולי קולות. סוציאליזם מבוסס לא רק על חופש הפרט ושיוויוניות, אלא בראש וראשונה על אמונה כלכלית-חברתית, אנטי רכושנית, והיסוד הזה לא קיים במפלגת ר"ץ, כמו שבליט חייב לדעת.

גם כותב שורות אלה מלא חרדה על עתידה של המדינה כמדינה נאורה, שיוויונית וצודקת, לאור התהליך של הקצנה חמורה של כל הימין בישראל כולל גם המפלגות הדתיות. והייתי מוכן לוותר על הרבה פסיקים „ומקורים", לו היינו יכולים ללכת לבחירות לכנסת בבלוק משותף, רחב של כל החלקים השפויים והמתקדמים במדינה. אך במסגרת הזאת אי-אפשר להוציא את מפלגת העבודה, שהיא הכוח הפועלי-המרכזי בארץ, אבל משום מה פוסל בליט את מפלגת העבודה פסילה טוטאלית במלחמה נגד הימין. איך הוא רוצה להביא מפנה במדינה בהליכה משותפת רק עם ר"ץ, לא מובן לי כלל.

אבל אני חוזר בחזרה למושג ה„שמאל". ניקח את ארצות-הברית של אמריקה לדוגמה לדמוקרטיה רחבת הממדים הקיימים בה, זכויות האזרח וחופש מלא לכל, והמדינה הזאת היא מדינה קפיטליסטית קלאסית, וישנן דוגמאות רבות נוספות. מתברר לכן, ש„שמאל" אצל סוציאליסט יש לו משמעות אחרת לגמרי. לפי המושגים שלי ר"ץ איננה שמאל. היא אולי מפלגה או זרם של ליברליזם רדיקלי שאפילו אנשי שינוי יכולים למצוא מקום בשורותיהם.

מדהים אותי, שבליט מאשים את הנהגת מפ"ם באופורטוניזם או מדיניות של חלוקת כסאות. עד כמה שידוע לי היו פניות רשמיות למפלגת ר"ץ להליכה משותפת ותשובתם היתה „לאו רבתי". (עלי לציין, שלו היו שואלים אותי, לא הייתי מסכים לחזור אחרי ר"ץ, כי לא פירקנו מערך גדול על מנת להקים מערצ'יק קטן). אבל פנו, ואם אופורטוניזם ושמירת כסאות, אז הדריך קודם כל את מפלגת ר"ץ, יותר מזה, מי שהיה בין השוללים להליכה משותפת היה איש ר"ץ, חבר הקיבוץ הארצי, רן כהן, שהוא לפי כל הדעות סוציאליסט ומגשים יום יום את דרכו הציונית-סוציאליסטית, אבל אם הוא רוצה לחוג את חגי הפועלים ולהניף את שני הדגלים גם יחד, גם הלאומי וגם האדום, הוא פונה לביתו הקיבוצי כי במפלגת ר"ץ אין לו אפשרות לפרוש את הדגל האדום. הסיבה להתנגדותו ברורה מאד, בהליכה משותפת עם מפלגת מפ"ם לא מובטח לו מקום בכנסת, מי לכן אופורטוניסט ומי שומר על כסאות?

עוד הבדל מהותי

נניח שיש הסכמה במפלגת ר"ץ להליכה משותפת עם מפ"ם, אז בוודאי מבין בליט, שיש להופיע במצע משותף, האם הוא חושב שזה אפשרי? הלא כל העקרונות הסוציאליסטים, שמפ"ם לא תוותר עליהם, לא ימצאו מקום במצע משותף. ומה לגבי האמנה החברתית, לגבי עמדתנו ודרכנו בהסתדרות העובדים, גם כאן קיים הבדל מהותי בינינו לבין ר"ץ. קודם כל על העקרונות של ההסתדרות הבנויים על חברת העובדים, וגישתה של ר"ץ בנידון לא תואמת את גישתנו וקיבוצו של בליט הוא חלק בלתי נפרד מהתנועה הקיבוצית, שהיא עמוד התווך של חברת העובדים.

יותר מזה אפילו הסיסמה המפ"מית: „מפ"ם עם העובדים" לא תתקבל על-ידי ר"ץ שהרי דרכנו לא רק מבוססת על אידיאולוגיה אלא גם על הגשמת האידיאולוגיה בעשייה קונקרטית המייצרת ובונה חברה חדשה יום יום שעה שעה, שהיא חלקה של התנועה הקיבוצית. מה חלקה של ר"ץ בעשייה קונקרטית זו בעבר, בהווה ולקראת העתיד? הלא פרט לסיסמאות, גם אם הן יפות ומוצדקות, לא בנו ויצרו בארץ לא כלום.

אם כן, לפי דעתי אין לנו מצע משותף כולל ורחב עם ר"ץ, למעשה אם אני מעיין במאמרו של בליט שוב ושוב אני מוכרח להגיע למסקנה, שהוא מציע להיבלע בתוך ר"ץ, עד כדי כך התייאש ממפלגתנו? לתנועתנו, גם כיום, תפקידים ציוניים, סוציאליסטיים ולאומיים רבים שבאים לידי ביטוי גם בהתיישבות העובדת וגם בחלק העירוני של המפלגה, המבטא נאמנה את ציבור העובדים במדינה. ואשר משמש להם פה וכתף לשמירה על זכויותיהם המעמדיות.

ואם בליט מדבר על התנהגות רציונאלית במפ"ם, במציאות שנוצרה כיום, אז אנא הוא והחברים נוספים ודעות אלו בקיבוץ הארצי מצד אחד, ואני כאיש עיר וחברים עירוניים מצד אחר ניתן ביחד ממרצנו לליכוד המחנה פנימה על מנת לחזק את מפ"ם ולצעוד כמחנה מלוכד המאמין בדרכו. אין לי כל ספק, שרבים רבים ממדינת ישראל יצעדו איתנו ביום ההכרעה.

סוציאליזם מרעב

מאת יעקב הורביץ

התעורר דב בר-ניר וגילה להודעתו למגינת לבו מבוכה אידיאית עמוקה בתוך המחנה אשר לגורלו הקדיש את כל חייו („כסירה בחוסר העיקר", „על המשמר" 23.12.87).

בייחוד הוא מיצר על אובדן הביסוס העיוני של הסוציאליזם. לא פגש, לדבריו, עד כה נפש חיה שתגדיר מחדש את תוכנו של הסוציאליזם. הוא אכול קנאה למראה רחובות הפאר של פאריס, ניו-יורק, ואפילו תל-אביב ואילו גורבצ'וב עצמו קבע שבחברה הסובייטית שוררת אדישות, אובדן דינמיקה. בר-ניר מתחלחל נוכח המסקנה המתבקשת, כי בהתמודדות בין שני המשטרים, מסתמן הנצחון בצד היוזמה הפרטית, התחרות החופשית, שלטון השוק, וניכרת „השתלטות גמורה של האידיאולוגיה הליברלית או הניאו-ליברראלית". המסקנה — רעיון „השיוויונות" נחל כישלון חרוץ.

כאילו בתור תשובה לדברי הכפירה של דב בר-ניר פירסם העיתון רשימה נאה של צבי סימור („לא רק פיס בחיים", „על המשמר", 1.1.1988) על המפולת בבורסת העולם ובה אנו קוראים: „אי-אפשר לנהל חברה הרמונית ומאוזנת רק על בסיס חוקי הג'ונגל, חוקי הבורסה וחוקי הפיס... האלהת היוזמה החופשית מתחילה לצאת מהאופנה בעולם".

תמהני שסוציאליסט ואינני מפקפק בכנותו של דב בר-ניר, כשהוא מכריז: „אני סוציאליסט וכותב מאמר זה כסוציאליסט") אינו רואה את תמונת העולם כולו. הוא מתעלם מ־700 המיליונים הגוועים כיום ברעב באסיה, אפריקה ואמריקה הלטינית. בערי ברית-המועצות וסין אין רחובות פאר, אולם שם אין גם גופות בני-אדם שמתו ברעב. בסין, שלפני 1949, מתו כל שנה כ־15 מיליוני בני-אדם ברעב. גם רוסיה הצארית ראתה מחזות זוועה של בני-אדם הנמקים ברעב. אינני מתעלם מהמחדלים של ברית-המועצות, מהטיהורים הארוכים ומהאופי הטוטליטארי של השלטון, אולם המשטר הקומוניסטי ניצח את הרעב, את החולי ואת הבורות.

בארצות-הברית, העשירה בעמים, בעלת רמת-החיים הגבוהה בעולם, 30% מאוכלוסיתה רמת חייה היא למטה מהמינימום. באותה ארץ יש גם כ־10 מיליוני מובטלים, שלא להזכיר את המיספר הגדול של רציחות, מתאבדים, זנות, שכרות וסמים. ברית-המועצות וסין רחוקות עדיין מכל אלה. אולם אף הם יאמצו את דרך החיים האמריקנית וייהפכו עבדים נרצעים לשלטון היוזמה הפרטית, והתחרות — מסופקני אם יעלה בידם להימנע מהנגעים המלווים את המשטר הקפיטאליסטי.

דב בר-ניר חייב למסור לעצמו דו"ח יש מיתאם ברור בין עוני לרבים ופאר למעטים — מצד אחד, לבין רמת-חיים נמוכה וכמיהה לשיוויוניות — מצד אחר. משבח אני את כותב המאמר על ציטוט אמירתו של מארכס, „כי יש לחנך מחדש דווקא את המחנך עצמו". ברם, מארכס אמר גם, כי „יש להפוך כל אותם תנאים שבהם מצוי האדם כיצור מושפל, מדוכא, מוזנח ובזוי". על יסוד תורת הסוציאליזם של מארכס, שלא נס לחה עד היום, אני מתנדב לנסח הגדרה לסוציאליזם, שכוחה יפה גם לימינו אלה: „סוציאליזם משמעו יצירת תנאים, שבהם יוכל האדם לחנך את עצמו. לשם זה עליו להקים משטר חברתי על-מעמדי ודמוקרטי על-ידי ביטול הקניין הפרטי על אמצעי הייצור והעברתם לידי יצרנים בני-חורין.

נצחונות ליגה להפועל ת"א ואליצור נתניה

תוצאת אנ.בי.איי בליגה שלנו

אליצור נתניה — בית"ר תל־אביב 105:134 (53:64)

מאת אריה גיטלים

אילו נקלע אמש חובב כדורסל לאולם האוניברסיטה בתל־אביב בסיום המשחק בין אליצור נתניה לבית"ר תל־אביב ומביט בלוח התוצאות היה מכה על חטא בחושבו כי הפסיד משחק בנוסח ליגת האנ.בי.איי. אך יאמר מייד: כל קירבה לאנ.בי.איי אינה אלא מקרה בלבד.

אמנם על המשטח נראתה בכל שלבי המשחק קבוצה אחת המצויה בכושר מצויין — אליצור נתניה, אך מולה ניצבה קבוצת בית"ר תל־אביב, מפוררת וללא הגנה, שנכנעה למן הפתיחה לשחקני נתניה שהיו תכליתיים והחלטיים הרבה יותר מיריביהם.

משחקה של בית"ר תל־אביב, שחזרה מגלות ערד, נפגם כתוצאה מפציעתו עוד לפני המשחק של כוכבה מארק סימפסון, שאומנם קלע 30 נקודות אך משחקו בהגנה היה פושר ביותר.

הגבוהים של אליצור ובראשם חווה וייטמן ופיל לוקהט ניצלו זאת לקליעת סלים רבים וקלים. כל זאת חרף 13 הכדורים החוזרים שקלט ג'ורג' מורו, שחקן החיזוק השני של בית"ר.

הבולט במגרש היה ללא צל של ספק קארל גברסון מנתניה, שהפגין טוב ושוב את יכולתו הווירטואוזית ונעזר בידיו המדוייקת של אור גורן ובכושרו הטוב של יואב קרמן.

בכלל יש לציין כי אליצור נתניה מצויה כיום בכושר משחק טוב והתוצאות מדברות בעד עצמן.

אליצור פתחה היטב והוליכה 2:9, 7:15. הבית"רים צימקו ל־21:24 אך כאן הגדילו שחקני אליצור את הפער ל־27:42 ו־53:64 במחצית.

פתיחת המחצית השנייה היתה שייכת בשתי הדקות הראשונות לבית"רים שצימצמו ל־65:71 אך זו היתה שירת הברבור שלהם. מכאן צמח יתרון שחקני נתניה במהירות. 76:91, 80:100, 93:114 ובסיום 105:134.

שפטו שלום ולצר ושי שטריקס, לעיני כ־150 צופים, במגרש האוניברסיטה בתל־אביב.

● קלעו לאליצור נתניה: גברסון 30, גורן 30, וייטמן 28, לוקהט 20, קרמן 12, פיר 8, פרי 4 ומאלוביץ 2.

● קלעו לבית"ר תל־אביב: סימפסון 30, מורו 29, יעקובי 21, הווארד 10, מוסקוביץ 5, קולהס 4, גינצבורג 3 וסלינס 3.

נצחונות לצמרת בפתיחת הסיבוב השני בארצית

משחקי הסיבוב השני בליגה הארצית בכדורסל נפתחו אמש ללא הפתעות. כל קבוצות הצמרת זכו בנצחונות במחזור הי"ב.

● צפון: הפועל איתן גנת — מכבי כרמיאל 69:98; הפועל נהריה — מכבי חדרה 79:110; מכבי קרית־מוצקין — מכבי בתיגלים 76:81; הפועל עין־דור/תבור — הפועל קרית־שמונה 67:79; הפועל גוף שמואל — הפועל כנרת/עמק־ה"י 62:79; הפועל בקעת בית־שאן — אליצור קרית־אתא 80:105.

● דרום: מכבי ראשל"צ — הפועל נען 65:92; אליצור קרית־אונו — אליצור פ"ת 82:97; מכבי פ"ת — מכבי דרום ת"א 90:93; הפועל גבעתיים — הפועל באר־שבע 77:112; א.ס. רמת־השרון — הפועל קרית־גת 62:63; מ.ס. גבעת־שמואל — הפועל רמת־גן 54:69.

פלאורס דייק — טאונס ניצח

הפועל תל־אביב — מכבי חיפה 92:103 (36:55)

מאת יוסף חכם

קבוצת הפועל ת"א, הוליכה בדקה הי"26, 44:71, והלהיבה את 1200 הצופים. אולם בהמשך הדרדרה מהרסן וניצחה בסיום את מכבי חיפה רק 92:103, לאחר 36:55 במחצית.

מכבי חיפה לא היתה יריב ראוי לשמו במחצית הראשונה, בה היה המשחק חד־צדדי.

מחצית זו היתה שייכת ללינטון טאונס, שבה קלע 22 נקודות, ואילו חבריו לאוואן מרסר נתפס לחולשה רבה וקלע את הסל הראשון רק בדקה הי"17. מכבי חיפה נראתה אומללה במחצית זו, כאשר ארי רוזנברג ועדי גורדון נוטרלו כליל.

החיפנים הוליכו במשחק בפעם האחרונה — 7:8 בדקה הי"נ. בהמשך העלו טאונס ודלזל את היתרון התל־אביבי ל־20:29, 31:47, ועד למחצית — 36:55.

דווקא בפיגור של 27 נקודות התעוררה מכבי חיפה. ג'ון פלאורס (33 נקודות, מתוכם 17 בשניה ו־10 כדורים חוזרים), דירבן את החיפנים שצימקו עד להפרש של 75:84. התעוררות של מרסר, טאונס ופרישמן בסיום ביססה את נצחון הפועל ת"א — 92:103.

בשורות הפועל ת"א קלט לינטון טאונס 7 כדורים, ואילו החיפני ג'ון ביניון — 15.

שפטו דוד דגן וזאב נוימן באולם אוסישקין בתל־אביב.

● קלעו להפועל תל אביב: טאונס 31, דלזל 18, מרסר 16, איימוס 12, פרישמן 12, זלוטיקמן 10, ארליך 2 ולאסוף 2.

● קלעו למכבי חיפה: פלאורס 33, ביניון 21, שפע 11, שטיינהאואר 8, גורדון 7, רוזנברג 4, ברנע 4 ואופיר 3.

נשות מעגן־מיכאל התפרקו

מאת יצחק ויסהוף

קבוצת הנשים של הפועל מעגן מיכאל, מספאר קבוצות ההתיישבות העובדת בליגה בכדורסל במשך שנים רבות, התפרקה.

אתמול חתם רכז הכדורסל של מרכז הפועל איתן חפר על מכתב הפרוק, של מעגן מיכאל ששיחקה בליגה הארצית.

אתמול אמר איתן חפר: „מעגן מיכאל נותרה ללא שחקניות. הקבוצה החלה את העונה עם מספר קטן של שחקניות, אחת עזבה את הקיבוץ, אחרת התגייסה והם נשארו עם 4 שחקניות. הקבוצה חייבת היתה להתחיל השבוע את משחקי הפלייאוף התחתון בליגה הארצית. ניסיתי להחיות את הקבוצה בדרכים שונות, אך אי אפשר היה לעשות כלום כיוון שלא היו שחקניות. חתמתי על צו הפרוק באבאב לב. ניסיתי למשוך זמן, המכתב הגיע לאיגוד הכדורסל לפני שבוע, אך אי אפשר היה לדחות את החתימה כיוון שהשבוע מתחרשים המשחקים בליגה הארצית" אמר חפר בכאב.

הפועל מעגן מיכאל נשרה לפני שלוש עונות לליגה הארצית. לפני שנתיים עמדה הקבוצה על סף העליה חזרה ללאומית, אך כשלה. בשנת 1968 זכתה הקבוצה בגביע המדינה לנשים, ב־1970 הופיעה בגמר הגביע. בין כוכבות הקבוצה היו נורית שומר וענת לוין.

ח"כ מבקש הסברים בקשר לטיסה לדמשק

מאת יוסף גלזר

טיסתה של נבחרת ישראל בכדורסל בתום אליפות אירופה דרג בי בבולגריה, במטוס שעשה ודרכו ל— ...דמשק טרם ירדה מסדר היום, 3 חודשים לאחר האירוע.

אתמול הגיש חבר הכנסת פרופ' שבח וייס שאילתא לשר הבטחון בנושא זה. וייס טוען כי „מכתבה בעתונות עולים מחדלים בטחוניים חמורים כגון עלייתה של נבחרת הכדורסל על מטוס שיעדו האחרון הוא דמשק ועוד. ברצוני לשאול את השר איזה לקחים ניתן להפיק מן המחדלים הללו לגבי העתיד לבוא וכמו כן איך לדעתו של השר להתייחס לגורמים שהביאו למחדלים אלה".

הניקס גברה על הסלטיקס

בוסטון סלטיקס נוצחה בידי ניו־יורק ניקס 106:98 בליגת האנ.בי.איי.

לוס אנג'לס לייקרס — אינדיאנה 98:101. אטלנטה — דנבר 105:113. פילדלפיה — קליבלנד 110:126. וושינגטון — קליפרס 76:108. סיאטל — סאן אנטוניו 133:141. שיקאגו — יוטה 91:113. רוקטס — פיניקס 98:104. דאלאס — גולדן סטייט 99:115.

הטבלה הלאומית

1.	מכבי ת"א	11	925־1079	22
2.	הפועל ת"א	12	990־1112	21
3.	אלי. נתניה	12	1016־1105	20
4.	גליל־עליון	12	973־1067	20
5.	הפ. חולון	11	901־961	19
6.	מכבי ר"ג	12	1068־1027	19
7.	מכבי חיפה	12	1143־1120	17
8.	הפ. חיפה	11	893־899	16
9.	אלי. רמלה	11	1008־917	15
10.	בית"ר ת"א	12	1170־1079	14
11.	הפועל י־ם	11	950־119	13
12.	מכבי נתניה	11	814־1018	11

מכבי ת"א — הערב בחיפה

שלושה משחקים ישלימו הערב ביא את המחזור הי"12, הראשון בסיבוב השני בליגה הלאומית בכדורסל.

המובילה הבלתי־מנוצחת, מכבי ת"א, תתמודד בהיכל־הספורט ברוממה עם הפועל חיפה. התל־אביבים עדיפים על מארחיהם, שיעשו כל מאמץ כדי להקשות על היריב. בסיבוב הראשון — 70:84 למכבי ת"א.

משחק מעניין צפוי ברמלה, בין קבוצות אליצור נוה־דוד רמלה והפועל חולון. רמלה מסוכנת בביתה, אולם קשה להניח שתצליח להפתיע את כוכבי חולון, שניצחו בסיבוב הראשון — 59:73.

מאבק תחתית יהיה בנתניה בין קבוצות מכבי נתניה והפועל ירושלים. בשבוע שעבר, בבירה, הפתיעו הנתנייתים בנצחון על יריביהם בהארכה בגביע (77:80). בכל זאת תהיה זו הפתעה אם מכבי נתניה תחזור על נצחונה הערב. בסיבוב הראשון — 82:95 להפועל ירושלים.

השוער הבין־לאומי אריה אלטר שספג שער מוזר

אתגבר על השער המצחיק

מאת יצחק ויסהוף

רק שתי נקודות מפרידות בין המוליכה הלאומית מכבי נתניה לבין הדולקת אחריה הפועל תל־אביב. לפני שבועיים עמד פער הנקודות בין שתי הקבוצות על 4, אך מכבי נתניה נוצחה פעמיים ברציפות והפועל ת"א ניצחה.

כיום דומה כי המשבר אותו עברו האדומים עם פתיחת הסיבוב השני חלף. הקבוצה התייצבה, הפצועים שבו והמאמן יצחק שניאור גיבש הרכב יציב.

אחד מעמודי התווך של הפועל תל־אביב הוא השוער אריה אלטר. למעט התבוסה 0:5 של קבוצתו מול מכבי חיפה בסיבוב הראשון גילה השוער התנייר יציבות רבה במשחקו, אך במחזור האחרון ספג השוער המצטיין שער מוזר. כדור ישנבעט מרחוק ע"י דרור אהרונוב, שחקן הפועל „צפרירים" חולון, חדר בין רגליו של אלטר: „זה חלק מהמשחק.

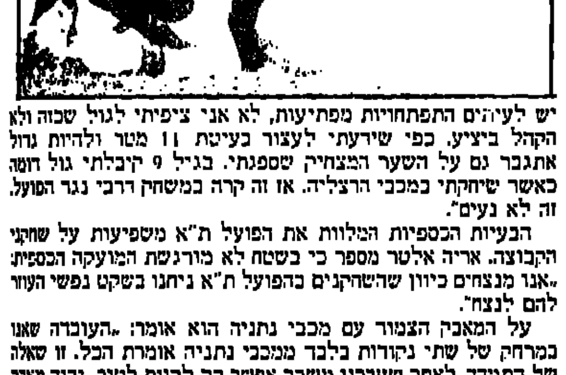

יש לעיתים התפתחויות מפתיעות, לא אני ציפיתי לגול שכזה ולא הקהל ביציע. כפי שידעתי לעצור בעיטת 11 מטר ולהיות גדול אתגבר גם על השער המצחיק שספגתי. בגיל 9 קיבלתי גול דומה כאשר שיחקתי במכבי הרצליה. אז זה קרה במשחק דרבי נגד הפועל. זה לא נעים".

הבעיות הכספיות המלוות את הפועל ת"א משפיעות על שחקני הקבוצה. אריה אלטר מספר כי בשטח לא מורגשת המועקה הכספית: „אנו מנצחים כיוון שהשחקנים בהפועל ת"א ניתנו בשקט נפשי העוזר להם לנצח".

על המאבק הצמוד עם מכבי נתניה הוא אומר: „העובדה שאנו במרחק של שתי נקודות בלבד ממכבי נתניה אומרת הכל. זו שאלה של התמדה. לאחר שעברנו משבר אפשר רק לקוות לטוב. יהיה מאבק צמוד עד למשחקי הפליי־אוף וגם שם תהיה מלחמה".

אלוף ישראל בטניס, עמוס מנסדורף, לאחר נצחונו בטורניר אוקלנד

מצאתי את הדרך לגבור על קרישנן

● טניס

הישג לטניסאי הישראלי עמוס מנסדורף. האלוף שלנו הכניע תוך 77 דקות את האלוף ההודי ראמש קרישנאן 3:6, 4:6 בגמר הטורניר באוקלנד, ניו זילנד.

עמוס בן הי"22 המדורג 27 בעולם אמר לכתב רויטר באוקלנד: „מצאתי את הדרך כיצד לגבור על קרישנאן, אבל לא אומר דבר נוסף. שינינתי הרבה ודנתי עם מאמני שלמה צורף לפני המשחק".

מנסדורף לא איפשר לקרישנאן להכתיב את קצב המשחק, כפי שעשה זאת במשחקים הקודמים. עמוס, שהפסיד שני משחקונים משלושת המשחקונים בהגשות הפתיחה, הוליך 3:5 במערכה הראשונה ואחר כך שבר את חבטת ההגשה של ההודי, כדי להשלים נצחון 3:6.

ההודי פתח את המערכה השנייה 1:3 אולם מנסדורף הסתער שוב על ירינו וניצח בחמישה משחקונים רצופים מתוך השישה וניצח 4:6.

נצחון זה עשוי להקפיץ את מנסדורף חמישה מקומות קדימה. מן המקום הי"27 למקום הי"22.

ההודי זכה שבוע קודם לכן בטורניר בוולינגטון, בירת ניו זילנד, ובאוקלנד הכניע את המדורג ראשון, השבדי פטר לונגרן.

תואר הזוגות נפל בידי מיט דייויס וג'ים פאוסאט שניצחו בגמר כל אמריקני את ג'ים גראב ופטריק ג'יאמלבה 3:6, 3:6, 4:6.

בגמר הטורניר בסידני, ניצח האוסטרלי ג'ון פיצ'ראלד את הסובייטי אנדריי צ'סנוקוב 3:6, 6:3 ובגמר הנשים גברה פאם שרייבר מארה"ב על הלנה סוקובה מצ'כיה 2:6, 3:6.

עמוס מנסדורף המדורג עשירי באליפות אוסטרליה במלבורן יפגוש בסיבוב הראשון את אנדריי צ'סנוקוב.

זלץ ניצחה בגמר פורטוריקו

מאת יוסף גלזר

הטניסאית החיפנית לימור זלץ רשמה לזכותה הישג אישי מצויין כאשר ניצחה בשבת בגמר אליפות פורטוריקו הפתוחה לנערות עד גיל 16.

אליפות זו נחשבת כאחת היוקרתיות בעולם והשתתפו בה 64 הטניסאיות הבכירות מ־9 מדינות.

ברכה לגמר ניצחה זלץ בת הי"14.5 את יריבותיה מקנדה, דרום אפריקה, הונגריה ופולין ובגמר ניצחה את יריבתה הישראלית דניאלה בלנקה 2:6, 2:6.

בלנקה העפילה בשבוע שעבר גם לגמר טורניר ניו פורט וושינגטון בארה"ב וזלץ העפילה באותה תחרות לחצי הגמר.

לימור היא ביתם של כדורסלנית העבר אמירה ויצו ומאמן הכדורסל ברוך זלץ.

טניסאי פולין יגיעו לארץ

מאת יצחק אשל

נבחרת הטנים של פולין תגיע ארצה להופעת בכורה של טניסאים מארץ זו בסוף החודש הבא. כך עולה ממברק שהגיע אתמול למשרדי איגוד הטנים.

הנבחרת הפולנית כוללת 12 טניסאים וטניסאיות, חברי נבחרת הדייוויס של ארץ זו, נבחרת הנשים וכן נבחרת הנוער.

הפולנים ישתתפו בארץ באליפות הבינ"ל של ישראל וכן בסבב התחרויות של פיליפס ופרנקל.

הקשרים עם פולין ומדינות מזרח אירופה נוספות בהן צ'כיה, ברית"מ והונגריה החלו לפני מספר חודשים בשיחות אותן קיים מנכ"ל איגוד הטנים, צבי מאיר כשנפגש עם המנכ"לים משאר ארצות אירופה בכנס המנכ"לים שהיה באירלנד.

בנוסף לבואה של הפולנים צפוי בואה של נבחרת הונגריה לנוער שתשתתף גם באליפות פסח הפתוחה לנוער.

צ'כיה לא נותנת אשרות

● כדורגל

מאת יוסף חכם

צ'כוסלובקיה מסרבת להעניק אשרות־כניסה לנציגי ישראל לקונגרס המיוחד של התאחדויות הכדורגל של המערב, שיתקיים ב־28 בינואר בפראג.

מני ויצמן, יו"ר איגוד הכדורגל אמר אמש שישראל קיבלה הזמנה רשמית לקונגרס את הצ'כים הודיעו להתאחדות הבין־לאומית כי יעניקו אשרות כניסה לנציגי ישראל.

הנציג המערב־גרמני, הנהלת ברנרד טילה, אמר אתמול בשיחה טלפונית שיפעיל לחצים על ההתאחדות הצ'כית שיעניקו אשרות־כניסה לישראלים או יעמדו בסירובם עלולות מדינות מערב־אירופה להחרים את הקונגרס.

בראל ותקווה ייעדרו מאימון הסגל היום

מאת ראובן חנניה

שחר בראל ושלום תקווה לא יתאמנו היום באימון הראשון של הסגל הלאומי השבוע.

המאמן הלאומי מיחיץ' לא זימן כדורגלן חדש לסגל.

הנבחרת תקיים היום אימון אחד, מחר שני אימונים וביום רביעי משחק עם נבחרת העתודה.

מיחיץ' זימן כמה כדורגלני עתודה, אליהם יצטרף מספר שחקנים מן הסגל הלאומי למשחק האימון. המוזמנים הם: דוד גורדנה, רן רבינוביץ, מאיר צרפתי, רוני לוי, שמעון ביטון, שלומי עמר, יעקב הילל ורונן שפירא.

המאמן זימן גם את בני קוזושווילי מהפועל פתח־תקווה, אולם זה הודיע למנהל הנבחרת כי ייעדר בשל פציעה.

ראשי ההתאחדות נפגשו עם ראשי פ.צ. בריז'

מאת ראובן חנניה

ראשי ההתאחדות לכדורגל נפגשו אתמול עם מנהלי קבוצת פ.צ. ברייז' הבלגית השוהים בישראל עם קבוצתם, זאת כדי להבטיח את שיחרורו של השחקן הישראלי המשחק בברייז' רוני רוזנטל למשחקי קדם האולימפיאדה שיחלו בחודש מרץ בניו־זילנד ובאוסטרליה.

מנכ"ל ההתאחדות יעקב הראל סיפר אמש כי בהתאם לחוזה עם הקבוצה הבלגית עליה לשחרר את השחקן הישראלי למשחקים אלה.

מתחדשת הליגה לנשים

משחקי הליגה הלאומית לנשים בכדורסל יתחדשו הערב באב ייערך המחזור הי"12, הראשון בסיבוב השני. המובילה, אליצור ת"א, תשחק בפ"ת עם אליצור פ"ת. בסיבוב הראשון — 48:85 לאליצור ת"א.

שאר המשחקים הערב: הפועל חיפה — מכבי ת"א (45:56); הפועל ת"א — הפועל גלבוע (49:48); מכבי קרית־מוצקין — הפועל ירושלים (56:74); הפועל גבעת־יהודה ת"א — הפועל ראשל"צ (63:59); אליצור ראשל"צ — אליצור קרית־אונו (108:52).

● ליגה אנגלית

מנצ'סטר יונייטד — איפסוויץ' 1:2

מגן נבחרת אנגליה, ויב אנדרסון, הכדורגלן שחור העור הראשון שהופיע במדי הנבחרת, כבש את שער הנצחון למנצ'סטר יונייטד על איפסוויץ' מהליגה השנייה 1:2.

שוערה של איפסוויץ' ניסה האלוורת היה אישי כדי לקלוט את הקרן ששיגר קולין גיבסון בדקה ה־65 ואיפשר לאנדרסון להבקיע את שער הנצחון.

רוד חוליט ניצח גם את יובנטוס — 0:1

● ליגות באירופה

שער של „המלך החדש" בליגה האיטלקית ההולנדי רוד חוליט בדקה הי"65, העניק נצחון חוץ למילאן על יובנטוס בטורינו 0:1. החלוץ הוולשי איאן ראש החמיץ שתי הזדמנויות פז לכבוש שערים.

האלופה נאפולי התאוששה משני הפסדיה הרצופים בליגה ובגביע, והביסה את פיורנטינה 0:4, כשדייגו מאראדונה וקארקה כבשו שער כל אחד. ברונו ג'יורדאנו פתח במסכת השערים בדקה השלישית וחתם בדקה הי"75.

החלוץ המערב גרמני הבין לאומי רודי פלר חזר לקבוצתו רומא לאחר שהחלים מפציעה מושכת וכבש שער בדקה הי"54 במשחק התיקו 1:1 עם טורינו, שהישוותה כעבור שתי דקות על ידי טוליו גריטי.

הליברו לוקה פלגריני במשחקו הי"150 בליגה הראשונה, כבש את שער הנצחון לסמפדוריה על פיזה 0:1 בדקה הי"34.

הארגנטיני דניאל פאסארלה והאיטלקי אלסנדרו אלטובלי כבשו את השערים במשחק הנצחון של אינטר על צ'סנה 0:2.

תוצאות נוספות: אסקולי — פסקארה 1:2, קומו — ורונה 1:1, אמפולי — אבלינו 0:0.

לנאפולי בראש הטבלה 23 נקודות בתום המחזור הי"14 לפני מילאן וסמפדוריה — 20 כ"א, רומא 18, אינטר 15, יובנטוס וורונה — 14 כ"א.

נצחונות לארבע הראשונות בפורטוגל

האלופה בנפיקה ליסבון ניצחה במחזור הי"15 בליגת פורטוגל, את גימאריש 0:2 ומסגרת בארבע נקודות אחרי המוליכה פורטו (27), שניצחה את אספיניו 0:1.

בואוונישטה במקום השלישי (22), גברה על אקאדמיקה 0:1 ומקרימה בשתי נקודות את שטובאל, שהביסה את פאנאפיל 0:4.

ספורטינג ליסבון נפרדה בתיקו אפס מאלוואש.

פורטו ניצחה עם 10 שחקנים

למרות שאחד משחקניה (סוסה) הורחק, הצליחה פורטו לנצח 0:1 את אספיניו משערו של החלוץ הבין לאומי פרננדו גומש.

פורטו תארח מחרתיים את אייאקס אמסטרדם במשחק גומלין על ה„סופרקאפ" האירופי, בין האלופה פורטו ומחזיקת הגביעים, אייאקס.

במשחק הראשון באמסטרדם ניצחה פורטו 0:1.

פורטו טרם נוצחה העונה בליגה.

תיקו לריאל

האלופה והמוליכה בספרד, קבוצת ריאל מדריד, סיימה במורסיה בתיקו 1:1 במחזור הי"17 בליגה הספרדית.

לריאל בראש הטבלה 28 נקודות, לפני אתלטיקו מאדריד (25) שגברה על ואלנסיה 1:2.

אותו מספר נקודות (25) לריאל סוסייאדאד במקום השלישי לאחר שגברה על ואייאדוליד 0:1.

בילבאו במקום הרביעי (21) נפרדה בלא שערים מקאדיז.

ברצלונה — גיחון 0:1, בטיס — סאראגוסה 0:1, סלטה אוסאסונה 0:1, לוגרונס — לאס־פלמאס 1:1, מאיורקה — סביליה 0:1, סאבאדל־אספניול 2:2.

תקון טעות

במודעת מרחב התכנון מקומי רחובות חלק מחלקה 11 ביגוש 3652 שפורסמה ביום 7.1.88 נפלה טעות.

צ"ל כך שאחוז הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 140% במקום 120% המוצרים ולא כפי שפורסם.

עיריית חיפה

משרד מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה

הודעה בדבר בקשה בהתאם לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, סעיף 149.

ניתנה בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: י. פריצקר בע"מ רחוב ... להקמת בנין מגורים בגוש ... חלקה ...

הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:

1. עודף שטח בניה מעל למותר.
2. תוספת 2 קומות מעל למותר.
3. השהייה בהריסת הבנין שבגבולות התכנית.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 1, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00 — 11.10.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ב/איתמר ינובין
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 להלן החוק:

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6582 חלקה 208, רח' בילו מבוקשת הקלה 2.8% משטח המגרש דהיינו 62.8% במקום 60% המותרים לפי תכנית רע/1/352ב.

כל המעונין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולפוביץ
יו"ר הועדה לתכנון ובניה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965

מרחב תכנון מקומי

לודים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית/ מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה לודים הופקד שינוי תכנית תיקרא „שינוי תכנית / מתאר מקומית מס' גז/19/17" יחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: רשום אדמות קטן נען בספרי המקרקעין ביטול ואיחור חלקות קיימות וחלוקתן מחדש בהתאם למצב הקיים והפתוח בעתיד, קביעת יערים ואזורים, ביטול דרכים קיימות והתוויית דרכים חדשות, ביטול מקרקעין יעור, שנוי תכנית מתאר וכיטול כל התכניות בכל תחום לחלוקת השטח לצרכי רשום, כתון היתרי בניה עפ"י סעיף 23.

אלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3708 חלקה 14 ישוב נען.

כל המעונין בשינוי רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה כל הודעה זו בעיתונות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

דב שיש
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תאריך: 23.12.1987

טלוויזיה

וכו' כתוביות מיוחדות לקויי שמיעה

06.00 עד כאן — חדשות קול ישראל. 08.05 שעה טובה. 08.15 אזרחות — ד"ט' — יום בחיר בכוה אברהם. 08.10 ראשית קריאה — כלי בורות — ביניים שווא. 09.00 אנגלית ה'. 09.20 חשבון פשוט ד' — המבנה העשורי וכו'. 10.10 אנגלית ז'. 10.30 רגע עם רודלי — לבה ומדוע וכו'. 11.00 ערבית ברוברת — ד"ה' — מראנ'עה א' — אלו אר ואו לנירה. 11.18 אנגלית ר'. 11.30 גיאוגרפיה של א"י — פני הארץ — בצל הזית וכו'. 12.00 אנגלית ה'. 12.25 תלמוד — שניים אוחזין — ורמינהו 1 וכו'. 13.00 גיאוגרפיה כללית — ד"ט' — קריאת מפות — קריאת קווי רוחב. 13.30 אנגלית י"א־י"ב Hello israel - Have you been there? no. 3

13.45 צרפתית — העשרה. 14.00 עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.05 מגע — מגזין — דליק 1 — הנושא: מגזין. 14.35 קסים קסם — טיפות וטיסטופי. 15.00 קשר משפחתי — ד"ר חיים עומר מקוחת עם בני ורותי השמנה. 15.40 שעת כושר. 15.50 מאחרים שניות לקרן הדפוס — נייר. 16.00 ווילאים הכובש — פרק 2. 17.00 ערב חדש — מנחה: גדעון רייכר. 17.30 בלבולים — סדרה בהנפשה של וולט דיסני. 17.55 הופה היי — סדרת בידור לילדים. השלישייה מבלה הפעם בפיקניק בחוף ים אכזיב. משתתפים: שלישיית כמו צועני, ספי ריבלין, אסנת וישינסקי. עפרה חזה ולהקת גלגיליות. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 סקירת תכניות (ערבית). 18.35 ספורט (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 הצפון והדרום. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 תשדירי שירות. 21.35 בשידור חוזר — תכנית בשידור ישיר. בתכנית משודרים סקטים חמורים, שהמשטרה לא פענחה, והציבור נקרא לענות על שאלות ולעזור בפענוחם. התכנית נעשית בשיתוף משטרת ישראל. 22.35 גיזוף הלר, סרט תעודה על כותב „מילכוד 22" ו„אלוהים יודע". 23.25 בשידור חוזר — דיווחים ועדכונים מסכמים. 23.55 ספוקו של יום. חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 החתול שמיל מארח את הזמר יהורם גאון. 19.10 השכן בעקבותיך. פרק ב' — הקפיצה. 20.00 כריכנוים על בטהובן ופרק אחר־עשרה. 20.30 להקת המחול בת־שבע. 21.10 סופ 2: שירים של מיק ג'אגר, רני סנדרסון, דוראן דוראן. 21.30 קונצרט בווינרהום היל, עם הגיטריסט וויליאם אקרמן והפסנתרן סקוט קוסו.

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר. 07.00 כהאזנה נינוחה. 09.00 קונצרט בוקר. 11.57 מינת השיר — משירי אורי ברנשטיין. 12.00 מן הסרטיה — רביסי: כוימה זעירה, לפסנתר ב"4 ידיים וכו'. ערן/א. תכירה: סוגאן; 6 אטיורים קאנוניים, בעיבוד לשני פסנתרים מאת דביסי וכו'. ערן/א. תמירה שופן: סונטה בסול מינור, לצ'לו ופסנתר, וש. חלד/י. זקן. 13.05 כהאזנה נינוחה — בכהובן: סונטה מס' 5 לכנור ופסנתר, האביב; שופן: קונצ'רטו מס' 1 לפסנתר ולתזמורת; מוצרט: סימפוניה כס' 41, יופיטר. 15.00 הסברה מוסיקלית — הנחיות הרנס תכנית מס' 20. 16.00 מאולמי הקונצרטים שלנו — התזמורת הקאמרית הישראלית מנצח: סטנלי ספרבר/סולן: אלי חפץ — הלרנית + מקהלה רינת תכנית מיצירות קופלנד — אביב בהרי האפלצ'ים; קונצ'רטו לקלרנית ולתזמורת כלי־קשת: עיר שקטה, לחצוצרה, קרן אנגלית וכלי־קשת וסולנים: ת. פרידמן • חצוצרה/ג. חכליל — קרן אנגלית: שירים אמריקניים עתיקים למקהלה + כלי־קשת. 18.00 דגש על הבצוע. 19.00 בין חברים. 20.05 אינטרלוד. 20.27 מינת השיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם — התזמורת הסימפונית של רדיו ברלין: שוסטקוביץ': קונצ'רטו מס' 2 לצ'לו ותזמורת וסולן: היינריך שיף — צ'לו; צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 2 ברוסינור והרוסית הקטנה. 22.30 פעם ועוד — דקלין סונטן: כותרות. 23.00 מחזורי יצירות — ק.פ.ע. באך: המוסיקה הקאמרית: היידן: הסימפוניות.

רשת א'

07.30 רדיוקל, תכנית יומית בעברית קלה. 08.05 הפוגה מתונה. 09.05 טלרדיו שיחות מידע למאזינים. 10.05 שירוקר — מתולות ושירים. 11.05 פנינו בוקר מניש: גדעון הוד. 12.05 מעורב ים־תיכוני. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 בראש צעיר מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה הפתוחה: מחזור 23. 16.05 גיל הביניים. 17.10 צבעי הקשת: שירי עמים. 18.05 מינחת ערב — משדר יומי להווי דתי ומסורת. 19.05 סיכום המשנה היומית. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 רדיודרמה — הם יניעו מחר מאת נתן שחם. בימוי: שלמה ברשביט. שיחה עם ד"ר מאיר פעיל. משתתפים: אורי אברהמי, עמי טראוב, מוסקו אלקלעי, אבי פניני, אוריה אבן, מירב גרי וש"חו. 22.46 סירים עבריים.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין. 09.05 ביקור ביה עם שמואל שי. 10.05 כל צבעי הרשת מגזין יומי. 12.10 אלף־אלף כ־בית — עם חיים קינן. 13.05 בחצי היום חדשות וזמונים. 14.05 לראות או לא לראות — יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק — הווי והומור. 15.05 ...

רשת ג'

06.04 בחורה לאושר להיטים וותיקים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר שירים עבריים. 09.05 מה, ככר תשעי עם אבי אתגר. 10.05 דברים טובים עם סמירה אימבר. 11.05 שבעים מי יודע? 12.05 אהבה יומיומית עם יוסי סיאס. 13.05 רק בימי חול עם מנחם פרי. 14.06 לי ולך שיר וברכה. 15.05 חדש, חדיש ומחודש עם שוש עטרי. 16.05 הצגה יומית עם יקיר אביבי. 18.00 מצעד המצעדים — תוכורת פזמונים לקראת יום העצמאות. 21.05 קצת אחרת סוף מתקדם עם אורלי מורג. 23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — תורתו של הרב קוק — חזון הגאולה. מרצה: פרופ' יוסף בן־שלמה. 06.30 פוקחים עין. 07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר עם אלי ישראלי. 10.05 עשר שירים עבריים. 11.05 נכון לעכשיו עם רפי רשף. 13.05 דו רה יומי. 13.55 40 לאחור" סיפור היום בתש"ח. 14.05 פגישה יומית עם אורלי יניב. 15.05 שירים לחן עם ארז טל. 16.05 ארבע אחר הצהריים. 16.54 באופן מילולי פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 משמורת — ביקור בכלא 400, מתקן הכליאה המרכזי לחיילות. 18.45 משהו עולמי — מגאזין גלי־צה"ל לעניני חוץ. 19.05 שירים מכאן. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 בעיקר מוסיקה — המכללה המוסיקלית המשודרת של גלי־צה"ל. עודד אסף מגיש סדרת הרצאות בנושא — השפעות המזרחיות על הזמר והפזמון בארץ. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — תורתו של הרב קוק — חזון הגאולה מרצה: פרופ' יוסף בן־שלמה. 22.05 על הדבש ועל הכיפאק. 23.05 עשרים וארבע — היום שהיה עם ירון וילנסקי. 23.55 שיחת חצות — עם שחקן הקאברי יוסי ידין. 00.05 ביקורת חצות — מחו המחזה המקורי באולם הבימה בתל־אביב. 00.10 ציפורי לילה — עם יאיר לפיד. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר.

שירותי צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו עם יואב קוטנר. 20.05 צער וחצי — תכנית הספורט של גלי־צה"ל הכוללת דיווחים ישירים ממשחקי הליגה בכדורסל ופרשנים באולפן. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 הפסקת עשר עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'אז הזה, עורך ומגיש: דני קרפל.

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: הכמלנים מאיסתר 5, 7.15, 9.40
אורלי: אני נכנעת 3, 7.15, 9.30
בן־יהודה: אבא גנוב 4.30, 7.00, 9.30
גת: הקיסר האחרון 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: איזה מין גנבים 7.00, 9.30
דקל: נאריץ, אהבה משורינת 5, 7.15, 9.30
דרייב אין: מטאל ג'קט 7.45
הוד: ריקוד מושחת 5, 7.15, 9.30
ליטל חרש: ללא מוצא 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 2: שגעון בחלל 5, 7.15, 9.30
פאר: יופיו של החטא 5, 7.30, 9.30
פאריס: גדול מהחיים 12, 2, 7.15, 9.30

רב־חן:
חן 1: יום במלכודת 5, 7.30, 9.50
חן 2: הנסיכה מבכברלי הילס 5, 7.25, 9.45
חן 3: מחלון חדר המיטות 11, 2, 4, 7.40, 9.45
חן 4: המכשפות
מאיסטוויק 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: חנות
מעבר לפינה 11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: אני נכנעת 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: ספורט הדמים 5, 7.15, 9.30
תכלת: הנסיכה מבכברלי הילס 4.30, 7.00, 9.35
לב 1: טמפוטו 2, 5, 7, 10.00
לב 2: המשפחה 2, 4.30, 7.15, 9.50
לב 3: מלאכים בשמי ברלין 2, 5, 8, 10.00
לב 4: מגדל הדבורים 2, 5, 7.30, 10.00

רמת־גן

אואזיס: יום במלכודת 4, 6.40, 9.10
לילי: יופיו של החטא 7.15, 9.30

רב־גן:
גן 1: הנסיכה מבכברלי הילס 5, 7.20, 9.40
גן 2: מחלון חדר המיטות 5, 7.20, 9.40
גן 3: גברים גברים 5, 7.30, 9.40
גן 4: ללא מוצא 6.15, 9.15

ירושלים

אדיסון: ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30
אורנע: יום במלכודת 4.30, 9.15
רון: גדין 4.30, 7.00, 9.00

בית אגרון:
מהרוכים האהבה 16.00
הנוכל המאהבת והאהובה 17.45
פינק פלויד החומה 19.30
התפוז המכני 21.30

כפיר: אני נכנעת 4.00, 7.00, 9.10
אורגיל: הקיסר האחרון 4.30, 7, 9.15
מיטשל: ללא מוצא 7.00, 9.00
סמדר: מגדל הדבורים 7.00, 9.15
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
אורין
אור 1: יופיו של החטא 4.30, 7.15, 9.15
אור 2: זעקת הנשרים 4.30, 7.15, 9.10
אור 3: הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.00
אור 4: לאבד הבתולים בניוטאנה 4.30, 7.00, 9.00

אדר 3: שנת הדרקון 1.30, 7.00, 9.00
ערן: אבא גנוב 4.30, 7, 9.00
תיאטרון ירושלים:
כאנון + דאן דה פלורט 18.45, 21.45

חיפה

אורה: ריקוד מושחת 4.30, 7.00, 9.15
חן: דאן דה פלורט 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: ללא מוצא 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: שגעון בחלל 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.15
רון: אבא גנוב 4, 6.30, 9.00
אורלי: מחלון חדר המיטות 6.45, 9.15
קרן אור המחודש: תרו 7.00, 9.15
פאר: יום במלכודת 5.00, 7.30, 9.30

נתניה

שרון: אבא גנוב 5, 7, 9.15
סטודיו: יום במלכודת 5, 7, 9.15

חולון

מפרי: אני נכנעת 5, 7.15, 9.30
מגדל: יום במלכודת 6.00, 9.00
ארמון: אבא גנוב 5, 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: ספורט הדמים 5, 7.15, 9.30

הרצליה

חיכל: אבא גנוב 5.00, 7.15, 9.30
מלון דניאל — האודיטוריום
את אני והמהפכה 7.15, 9.30

באר־שבע

חן: קינג קונג 4.30, 7.30, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1: אבא גנוב 5, 7.15, 9.30
היכל 2: ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3: ריקוד מושחת 7.15, 9.30

עפולה

מופתרון: לבו של אנג'ל 9.00

גבעתיים

הדר: הבלתי משוחדים 7.15, 9.30

ראשון־לציון

רון 1: אבא גנוב 7.30, 9.30
רון 2: ריקוד מושחת 7.30, 9.30

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי

הערב יום ב', 11.1

אותו ואת בנו: 17.30, 20.30
אחד משלנו: 17.00, 20.30
תיאטרון של צקה: 23.00
השדרה: 11.00
אנשים קשים — תיאטרון ירושלים. 20.30

המועצה האזורית הגליל העליון

מכרז מס' 1/88

1. המועצה האזורית מעמידה למכירה את המכוניות כדלקמן:
   א. רנו 4 פרטי, מס' רשוי 83־748־86
   ב. רנו 4 פרטי, מס' רשוי 82־023־84
2. פרטים נוספים אפשר לקבל אצל רכז התחבורה במועצה.
3. הצעות יש לשים בתיבת המכרזים בחדר המזכיר עד יום ו' 22.1.88.
4. על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מגובה הצעתו, תוקף הערבות יהיה עד 30 יום לאחר תאריך סגירת המכרז.
5. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
6. על הקונה להעביר בעלות ביום הרכישה ולשלם את האגרה.

זלמן גסטר
ראש המועצה

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק הצהרות כוות 88/1, 87/112־110, 105

בענין: חוק הצהרות מוות, התשל"ח־1978

והמבקשים: הצהרת מותם של נספי שנות השואה המפורטים להלן, יהודית הן, ת.ז. 03280008 קיבוץ בארי, דן שקרי ת.ז. 61954467 מושב בתיחן, שניהם ע"י ב"כ עו"ד ישעיהו אתגר ו/או נגה יציב מרח' חיפה 5, תל־אביב 64924.

הודעה

להווי ידוע כי המבקשים פנו אל בית המשפט המחוזי בירושלים בבקשה להצהיר על מותם של נספי שנות השואה המפורטים להלן שנעלמו ומשערים שהם מתו, וכי בית המשפט ידון בבקשה הנ"ל ביום 22.3.88 בשעה 09.00.

הנעדרים, מקום מגוריו האחרון, התאריך הידוע לאחרונה שבו נראה בחיים והמקום שבו נמצא אז:

1. גמר איצקוביץ, מוטקומלוס, הונגריה, 1922, רווק, סטודנט, בקשצ'בה, 1943, בקשצ'בה.
2. זולטן איצקוביץ, הונגריה, 1905, מכולת, בקשצ'בה, לפני המלחמה, בקשצ'בה.
3. ארמין איצקוביץ, הונגריה, 6־1895, מנהל חשבונות, בודפשט, יולי 1944, בודפשט.
4. גלי איצקוביץ, הונגריה, 1902, עקרת בית, בודפשט, יולי 1944, בודפשט.
5. וזה איצקוביץ, בקשצ'בה, הונגריה, 1913־4, ילדה, בקשצ'בה, בזמן המלחמה.
6. פטר איצקוביץ, בודפשט, הונגריה, 40־1939, ילד, בודפשט, בזמן המלחמה.

כל מי שיש לו ידיעות על הנספים הנ"ל מתבקש בזה להמציאן לבית המשפט, בין בכתב ובין בעל פה לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל וכל אדם המעונין להתנגד להצהרת המוות יתייצב לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, אם עצמו או על ידי בא כוחו, ויגיש את התנגדותו, או ימסור לבית המשפט הצהרה שבועה שניתנה על ידו שבה יפרט את טעמי התנגדותו, או ימסור הודעה בפני נציג דיפלומטי או קונסולרי של ישראל שבה יפרט את טעמי ההתנגדות, שאם לא כן יחליט בית המשפט כטוב בעיניו.

7.1.88

אליהו צ' בן־זימרה, רשם

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב מרחב תכנון מקומי

גבעתיים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ת"א, החליטה כאשר שר הפנים לאשר תוכנית מס' גב/386 שינוי לתוכנית מתאר מס' 53. השטחים הכלולים בשינוי התוכנית ומקומם: גושים 6161, 6164, 6, 112, 9, 249, רח' המאבק 2־18. עיקרי הוראות השינוי: לשנות את קו הבנין הצדדי בשטח בנין ציבורי מ־4 מ' ל־0. ולאפשר תוספות בניה לדירות קיימות. הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים 3364 תשמ"ו 29.7.86 עמ' 2798. משרדי הועדה המחוזית האמורה ובכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים, וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מרדכי כהנא, יו"ר
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מזור — חביבה רייק 20

חולון
אהרון — הופיין 52

ירושלים
אליסון — ישעיהו 10

נתניה
קופ"ח כללית — ברודצקי 31

פתח־תקוה
מרכז השרון — אהרון קציר 40

רמת־גן
פינצי — חיבת ציון 43

תל־אביב
קופ"ח מכבי — בן יהודה 26
הבימה — דיזנגוף 17

חיפה
יבנה — אבן סינא 7

רעננה־כ"ס
סופרפארם — אוסטשינסקי 3 כ"ס

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244: חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים ביילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית ילדים - כל השבוע.

● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.

● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

בקור חולים - ילדים, א.א.ג.
הדסה ע"כ - פנימית, כירורגית, אורטופדית, עיניים
משגב לדך - נשים

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'־ה' ב' 08.00־20.00, בימי ו': 08.00־15.00.
טלפונים: 03־433300, 03־433500.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 02־245358
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04־229488 (11.00־20.00)
גליל מערבי - 04־922222

קו פתוח להורים במצוקה, בימי ב' ו־ד' - טל. 222732.

„קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסת' לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות וחגים בין השעות: 15.00—21.00.

הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 525566.
פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00־9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 294869, 03־285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 21.00—17.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

סילוק מיטורדים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד/רמלה — 101, טל' 08־221022; עפולה טלפון 065־93534; טבריה — 101. טלפון 04־931401, נהריה — טל' 04־823333, בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767. שח"ל בנרש רן, טל' 03־530848.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'־ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
• הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

הוארך מעצרו של החשוד ברצח הכפול בירושלים

״לא רצחתי איש, הרי עשיתי דרך של 25 שנים בשירות בתי הסוהר", אמר אתמול פרוספר לוגאסי (57), קצין הביטחון לשעבר של סניף הסופרמרקט בירושלים, העצור כחשוד במעורבות ברצח הכפול של מנהל הסופרמרקט רפי ויצמן וקצין הביטחון במקום, זכריה מימוני ב-25 בנובמבר אשתקד.

נשיא בית משפט השלום בירושלים, השופט אהרן שמחה, האריך אתמול בתום הדיון את מעצרו של פרוספר לוגאסי ב-15 יום, לפי בקשת המשטרה. בא כח המשטרה, ששון בסון, מסר חומר חסוי לשופט.

פרוספר לוגאסי שהופיע בבית המשפט ללא עורך דין, אמר לשופט כי חוקריו לחצו עליו וכבר שפטו אותו. הוא חזר ואמר, שהוא אינו הרוצח, ולדבריו לא היה לו שום מניע לרצוח את שני עובדי הסופרמרקט, כי יש לו כסף רב בבנק.

השופט אמר לחשוד, כי תוצאות בדיקת גלאי השקר מצביעות על תוצאה שלילית. החשוד פנה לשופט ושאל "כבוד השופט האם זה קביל?" השופט ענה: "לא".

השופט סיכם, כי מדובר בחשד לרצח או שותפות ברצח, ולכן אינו יכול לשחרר את הנאשם בערבות, והוא מוצא לנכון להאריך את מעצרו. (עתיים)

בג"ץ: עורך הדין שדיבר בטלוויזיה לא פגע באתיקה

הופעת עורך דין בכלי התקשורת, על פי בקשת עיתונאים, בעניין בעל חשיבות ציבורית, כדי לתת הסבר על בעיה משפטית, אין לראות בה עשיית פרסומת עצמית. בית המשפט העליון קבע אתמול הלכה זו בערעור שהגיש עורך דין נגד בית הדין הארצי למשמעת של לשכת עורכי הדין.

במהדורת החדשות של הטלוויזיה הישראלית שודרה כתבה על מאבקם של עובדי חברת אל-על נגד פירוק החברה. על המסך נראו מאות העובדים כשהם נכנסים ויוצאים ממשרדו של פרקליטם. הכתב פנה אל עורך הדין וביקש ממנו הסברים על המתרחש. עורך הדין נתן הסבר מול המצלמות ואמר, כי הוא עוסק בהחתמת העובדים על בקשת התנגדות לפרוק, אשר תוגש לבית המשפט המחוזי.

הוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין בת"א הגיש נגד עורך הדין קבילה לבית הדין למשמעת, בטענה שעשה לעצמו פרסומת עצמית בטלוויזיה. בית הדין המשמעתי במחוז ת"א זיכה את עורך הדין. ערעור שהוגש לבית הדין הארצי התקבל, ועורך הדין הורשע בעבירה על כללי האתיקה.

עורך הדין ערער לבית המשפט העליון. שופט בית המשפט העליון, אהרן ברק, שכתב את פסק הדין קבע, כי הופעת עורך דין בכלי התקשורת, על מנת לתת הסבר בבעיה משפטית, אין לראותה בעשיית פרסומת עצמית. בהופעה שכזו, ממלא עורך הדין את תפקידו, שומר על כבוד המקצוע, ומספר לציבור מידע בעל עניין.

עוד נאמר בפסק הדין, כי הופעה שכזו אין בה כל השתבחות עצמית, אלא מידע ענייני בעל חשיבות ציבורית.

בית המשפט העליון זיכה את עורך הדין וקבע, כי לא עבר על כללי האתיקה של לשכת עורכי הדין. נשיא בית המשפט העליון השופט מאיר שמגר והשופט אליהו וינוגרד הצטרפו להחלטתו של השופט ברק. (עתיים)

חד"ש הגבירה כוחה בקרב ועדי סטודנטים ערביים

מאת קובי מנדל, כתב "על המשמר"

בבחירות שהתקיימו בשבוע שעבר לוועדי הסטודנטים הערבים באוניברסיטאות ובטכניון, זכתה הרשימה המזוהה עם חד"ש לשישה מנדטים בטכניון, לעומת חמישה שהיו לה בוועד היוצא. קבוצת "בני הכפר" קבלה שלושה מושבים בלבד, לעומת ארבעה בוועד הקודם.

גם באוניברסיטת באר-שבע עלה כוחה של חד"ש, והיא קיבלה בבחירות חמישה מנדטים לעומת ארבעה בשנה שעברה.

באוניברסיטאות ירושלים ות"א נבחר ועד הסטודנטים הערבים מתוך רשימה משותפת של נציגי חד"ש ו"בני הכפר".

הועדה המקומית לתכנון ובניה

אילת

הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת בנין ערים מקומית אילת — בקשה לשמוש חורג מתב"ע. מפורטת גס: 101/02/2 ב'.

מהות ההקלה: הקמת תחנת מעבר לפסולת מוצקה אילת מ-16 רח' המלחה גוש 40027 כולל: א. משרדים בשטח כולל של 38.16 מ"ר. ב. מבנה פיקוח בשטח כולל של 1.50 מ"ר. ג. רמפה משופעת לסלוק פסולת.

שם המבקש: עיריית אילת.

כל המעונין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע מענין החריגה, רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתון.

רפי הוכמן
יו"ר הועדה

מרחב תכנון מקומי

רחובות

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה

בקשה למתן הקלה

בהתאם לסעיפים 146-150 מחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה של 10% בקו בנין צדדי כבנין לתוספת בניה בבנין על חלקה 11 בגוש 3647 רח' קק"ל רחובות. כך שקו הבנין הצדדי יגיעו לסה"כ של 3.60 מ' במקום 4.0 מ' המותרים. למתן הקלה על 8.5% הכולל קומה נוספת לתוספת בניה בבנין על חלקה 321 בגוש 3658 רח' משה ברזילי רחובות, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 68.5% במקום 60% המותרים. והקלה לקו בנין צדדי 2.70 מ' בקיר אטום במקום קו בנין צדדי 4.0 מ' המותר. כל המעוניין יוכל לעיין בתוכנית הבנין, ללא תשלום במשרדי הועדה המקומית קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתוכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתון.

יחזקאל הרמלך,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — רחובות

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

נס-ציונה

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה נס-ציונה בקשה להקלה באחוזי בניה בחלקה 103 בגוש 3637.

החלקה נמצאת באזור מגורים ג' בו מותר לבנות בהתאם לתכנית המתאר נס/1/1 115% משטח החלקה בחמש קומות ובקו בנין צדדי 5 מ'.

עדי מירצקי מבקש להתיר תוספת של 77.44 מ"ר בקומות המהוה הקלה של 11% משטח החלקה ובניה בקוי בנין צדדים 4.5' המהווה הקלה של 10%.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בתוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו.

לאחר מועד זה תובא כל התנגדות שתוגש כנ"ל לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבניה והיא תחליט בנדון.

ניסן קריפסקי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי

פתח-תקוה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת/מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "שינוי תכנית מפורטת/מתאר מקומית מס' פת/1204/62.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6383, חלקות 196, 129, 131, רחוב אחדהעם 7.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: הגדלת שטח בנוי הקיים לדירת מגורים לגגה.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2948 תשמ"ג, עמ' 2578 ובעתון בוקר הצופה מתאריך: 24.7.83, ובעתון ערב מעריב מתאריך: 24.7.83 ובעתון בוקר נוסף דבר מתאריך 24.7.83 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

עירית חיפה

משרד מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה

רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. בס' 04-640771

הודעה על-פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על-ידי: מר סלילת בנימין — לאשר בדיעבד גלריות קיימות ואיחוד שני חנויות לאחת, ברחוב פבוגר 4"א חלקה 232 בגוש 10864 הדר. הבקשה כרוכה בשטח יציעים העולה על המותר.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ב/איתמר יעביץ
מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

"זמורה"

מ ו ד ע ה

בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה "זמורה" ע"י ניר סופר בגוש 3875 חלקה 125 בגדרה בקשה ליתן אשור להקלה להקמת מרתף בשטח של 58.07 מ"ר אשר בניגוד להוראות ת.ב.ע. זמן 19/א

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה "זמורה" רח' בית הפועלים 6, רחובות, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

צ. כהן, יו"ר הועדה לתכנון ולבניה "זמורה"

מרחב תכנון מקומי

רחובות

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה

בקשה לשימוש חורג

בהתאם לסעיפים 146-150 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית בקשה לאישור שימוש חורג לגבי חלקה 199 בגוש 3703.

השימוש החורג מתבטא בכך שהועדה המקומית תתיר את השימוש למבנה הנ"ל למשרדים לאישור שימוש חורג לגבי חלקה 2 בגוש 3646. השימוש החורג מתבטא בכך שהועדה המקומית תתיר את השימוש למבנה הנ"ל מועדון מפגש לבני חקלאים ונוער.

כל המעוניין יוכל לעיין בתוכנית הבנין, ללא תשלום במשרדי הועדה המקומית קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתוכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתון.

יחזקאל הרמלך,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — רחובות

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

"מורדות הכרמל"

ה ו ד ע ה

(לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965)

ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מורדות הכרמל הוגשה על ידי כפירי יהושע בקשה להקלה/שמוש חורג בגוש 11220 חלקה 219 ברחוב אזור תעשיה, נשר. שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין נשוא הבקשה: ג/545/א. מהות ההקלה: הקמת מבנה תעשיה בסטיה מהמרווח הצדדי 2,85 מ' במקום 3,0 מ'.

ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות. המעוניין להגיש התנגדות יגישנה לוועדה במכתב מנומק תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.

עובדיה שלמה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"

הוועדה המקומית לתכנון ובניה

רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6582 חלקה 206 רחוב משה דיין מבוקשת הקלה 5.1% משטח המגרש דהיינו 65.1% במקום 60% המותרים לפי תכנית רע/1/252ב'.

כל המעונין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולסוביץ
יו"ר הועדה לתכנון ובניה

הועדה המקומית לתכנון ובניה

רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 להלן החוק:

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 7651 חלק מחלקות 28, 29, 78, 80 מגרש 14 לפי ת.ב.ע. רע/1/255 מבוקשת הקלה 1.1% משטח המגרש, דהיינו 41.1% במקום 40% המותרים.

כל המעונין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולסוביץ
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה

דון נבונצ'ו

ראש עליית הנוער, אורי גורדון, מעניק לשר החינוך והתרבות, יצחק נבון, פונצ'ו מעשה ידי חניכי עליית הנוער מדרום אמריקה בביקורו בכפר הנוער כפר סילבר. (צילום: מ. דקל)

2 חשודים בחבלה במתקן בזק שוחררו מחוסר ראיה

שני אחים תושבי הרצליה ורמת גן הובאו אתמול לבית המשפט השלום בתל-אביב בחשד שגרמו נזק בזדון לקופסת סעף של חברת בזק הרצליה, אולם שוחררו בערבות, לאחר שלא הוצגה ראיה הקושרת אותם לביצוע העבירה.

בא-כוח המשטרה טען, שב-8.1.88, בין השעות 4-6 אחר הצהריים, נגרם נזק לקופסת סעף של חברת בזק בהרצליה ברחוב לייב יפה פינת מלכי יהודה. חוקר אמר כי סמוך לשעה 9 בלילה, במרחק של כ-50 מטר מקופסת הסעף נראתה בסביבה מכוניתו של החשוד משה חיין (33) הוא נעצר עם אחיו יוסף (55) כשברשותם ציוד להתקנת כבלים לשידורי טלוויזיה.

הוא ביקש לעצור את השניים לחמישה ימים, בטענה שהם חשודים במקרים נוספים של גרימת נזק לתיבות סעף.

הסנגור, עו"ד א. שרעבי, טען שאין כל ראיה הקושרת את שני החשודים לקופסת הסעף.

השופטת, דבורה ברלינר, ציינה אף היא, שאין עתה בידי המשטרה שום ראיה כזו. "לא די בכך שהעבירה חמורה, צריך שיהיה קשר של ממש בין החשודים לביצוע המעשה", ציינה, והורתה לשחררם בערבות של 2,000 ש"ח כל אחד והוסיפה, שהשחרור בערובה תלוי בכך שהחשודים לא יתקינו כבלים.

עצירים מחכים בכלא לגזרי דין, בגלל מחסור בקציני מבחן

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

קציני המבחן בישראל מתריעים על הימצאות עשרות אנשים במעצר ללא גזר-דין. וקציני המבחן אינם יכולים לעמוד בלחץ הכמות התזכירים לבתי-המשפט. קציני מבחן רבים פרשו בגלל שכרם הירוד.

לדברי קציני המבחן, אם לא יתוקן המצב בהקדם האפשרי, בתי המשפט ייסתמו בעצירים שגזר-דינם לא נקבע, ומערכת בתי המשפט תיחסם. בשנת 1987 טופלו על-ידי קציני המבחן למעלה מ-120 אלף מקרים. לאחרונה נוצר מצב של מחסור ב-25 קציני מבחן, שהם כ-10% אחוז מכלל קציני המבחן. שליש מהמקרים שהובאו לטיפול קציני המבחן בשנה האחרונה, לא טופלו כלל, או זכו לטיפול חלקי בלבד.

לטענת קציני המבחן, הם אינם עומדים כבר היום בקצב העבודה שלבתי המשפט ולא מספיקים להגיש תקצירים וסיכומי. הם הגישו לשר העבודה והרווחה, משה קצב, הצעות לפתרון המצב ולאיוש כל התקנים ומביעים את דאגתם מהמצב הגורם לעינויי-דין לעצורים, במיוחד בגלל תנאי המעצר הקשים.

בצל המפולת בניו-יורק

בשוק המניות עלו אתמול רק 7 שערים, לעומת 163 שירדו ו-193 נשארו בלי שינוי.

בהיצעים גדולים במניות החופשיות ובירידות שעריהן עד 10% ויותר התחיל אתמול המסחר בבורסה בת"א. לעומתן בלטו הביקושים למניות ההסדר. הירידות במניות החופשיות מוסברות בהשפעת המפולת הגדולה שחלה בשעה האחרונה של המסחר בבורסת ניו-יורק ביום ו'. כן השפיעו "הידיעות החדשות על כוונות להטיל מס על הבורסה". ההיצעים במניות החופשיות הגיעו ל-25.9 מיליון ש"ח, בעוד שהביקושים להן הסתכמו ב-3.8 מיליון ש"ח. במניות ההסדר עלו הביקושים ל-3.9 מיליון ש"ח, בעוד שההיצעים בהן ירדו ל-1.1 מיליון ש"ח.

אותות רבים מבשרים, שכל שוקי-המניות בעולם יעמדו השבוע בצילה של המפולת השלישית בגודלה בכל תולדות הבורסה בניו-יורק. בשעה האחרונה של המסחר בוול סטריט ביום ו' איבד מדד המניות של דאו-ג'ונס יותר מ-140 נקודות. כל שינוי בנקודה אחת במדד זה משקף הפסד (או רווח) של יותר ממיליארד דולר למשקיעים במניות הנסחרות בוול סטריט. כל ההפסד ביום המסחר האחרון של השבוע שעבר עלה ל-145 מיליארד דולר ויותר.

מפולת שערים זו עוררה דאגה רבה לא רק בבורסת ניו-יורק, מאחר שהזכירה את צניחת השערים שהיתה בוול סטריט ביום שישי 16 באוקטובר 87, שקדם את ה"יום שני השחור", 19 באוקטובר 87. ב-16

גלגלי הבורסה

באוקטובר 87 ירד המדד של דאו-ג'ונס כ-100 נקודות ואחרי יום-המסחר ההוא באה הגדולה במפולת השערים בוול סטריט, ב-19 באוקטובר 87.

נראה, שלא במקרה חלה מפולת השערים השלישית בגודלה בתולדות בורסת ניו-יורק ביום ו' 8 בינואר 1988.

ב-8.1.88 פורסמו ההמלצות של ועדת בריידי, שמינה הנשיא רייגן אחרי מפולת השערים ב-19 באוקטובר 87, כדי למנוע "יום ב' שחור" נוסף. הוועדה המליצה על איחוד תנאי המסחר בכל בורסות ארה"ב, לרבות המסחר באופציות בבורסת שיקאגו, ולהגביל את תנודות השערים בכל יום מסחר.

אנשי בורסה ראו בהמלצות אלה סכנה לכל שוקי ניירות הערך בארה"ב. נימוקיהם הם: כל שוקי ניירות הערך במדינות החשובות ביותר בעולם כבר התמזגו בפועל ל"בורסה גלובאלית" אחת: גדל מספר המניות, הנסחרות בארה"ב, במערב-אירופה וביפאן, בשעות מסחר שונות בכל יממה ויממה. כיצד תוכל וול סטריט להתפתח, אם תונהג בה הגבלת תנודות שערים, בעוד שבבורסות-חוץ יוסיפו השערים לנוע ללא כל הגבלה? — שאלו אנשי-בורסה, המצפים להתנגדות הנשיא רייגן "להתערבות גדולה מדי" של המדינה בבורסה.

על המסחר בוול סטריט ביום ו' השפיעו גם השמועות, שב-15.1.88 יפורסם הגרעון החודשי במאזן המסחרי של ארה"ב. לפי השמועות יהיה זה גרעון שיא של יותר מ-20 מיליארד ש"ח.

לשמועות אלה נוספו השמועות שגם הגרעון בתקציב הממשלה של ארה"ב יהיה גדול יותר, מכפי שהעריכו עד כה, וכי בגלל זה תזקק ממשלת רייגן להנפקות מאסיביות נוספות של איגרות-חוב בשיעורי ריבית גבוהים יותר.

על המסחר בבורסת ניו-יורק ב-8.1.88 השפיעה גם ההודעה, שמספר מחוסרי עבודה בארה"ב ירד ל-5.8% לשיעור הנמוך ביותר מאז יולי 1979. להודעה זו, שברוב מלי נתקבלה כבשורה טובה לכלכלה האמריקנית, היתה השפעה רעה על הבורסה, מאחר שהחלישה את ציפיותיה להורדת שיעורי הריבית.

"מלונות ים מוף" הודיעה על תוצאות הנפקה לעובדים: הוצעו לעובדיה ולעובדי חברות הבניה שלה 15 אלף יחידות מורכבות כל מ"ר וכתב אופציה אחד במחיר המינימאלי של 19.25 ש"ח. הוגשו ע"י העובדים 6,372 יחידות בהקצאה ראשונה. לגבי הכמות העודפת של 8,628 יחידות, הוגשו הזמנות ל-14,371 יחידות, כך שכל מזמין ב"הזמנה עודפת" יקבל 60% מכמות הזמנתו. בסך הכל הוקצו יחידות ל-49 עובדים.

"דלק חיפושי נפט מכר" האופציה סדרה 2" — על פי התשקיף מ-30.12.85 — יחול יום המימוש האחרון של כתבי אופציה אלה ביום ב', 8.2.88. לפיכך יום המסחר האחרון בהם יהיה יום ה', 4 בפברואר 1988.

אלחנן הורוביץ

היום יהיה דלק — החברות ביטלו המכתבים על צמצום מספר העובדים

ראש מינהל הדלק נפצע קל בתאונה עם מכלית ● לנהגים, שהגיעו לתחנות לא עזרו הצעקות

מאת חיים מרגלית, יואב אביב, דליה שחורי, עתי"ם

הבוקר בשעה 1.00 אמורים כל עובדי חברות הדלק לחזור לעבודתם, ולספק דלק לכל התחנות. כך מסר גדעון בן-נתן, חבר ועד הפעולה של עובדי הדלק שהשתתף אתמול בערב בפגישה עם השר שחל. לדבריו, עד שעה 7.00 בבוקר יהיה דלק בכל התחנות. הוא הדגיש כי אי-אפשר להתחייב שהדלק יגיע לכל התחנות.

בן-נתן מסר, כי בפגישה עם השר שחל הודיע השר כי בתי הזיקוק לא יהיו שותפים בשיווק הדלק לצרכנים בארץ. בכך הוסר מכשול גדול לביצוע הרפורמה. שכן, שלוש החברות דלק ("פז", "דלק" ו"סונול") הודיעו כי לא יסכימו לשתף פעולה בנושא הרפורמה כל עוד בתי הזיקוק יהיו שותפים בו, שכן, הם מונופול בזיקוק דלק.

שלושת המנכ"לים: אריה לור מ"פז", אברהם אגמון מ"דלק" ועמיר מקנס מ"סונול", הודיעו ביטיבה, כי הם מבטלים את המכתבים שנשלחו לנציגות עובדי תל-אביב ולמועצת פועלי חיפה על צמצום במספר העובדים. והם פתוחים להמשך המשא ומתן בכל הנושאים הקשורים באספקת דלק לצרכנים.

תקנות לשעת חירום

הממשלה הסמיכה אתמול, ב-15 קולות נגד 1, ובהימנעות שר התחבורה חיים קורפו, את שר האנרגיה והתשתית משה שחל להתקין תקנות לשעת חירום, שיבטיחו אספקת דלק לתחנות, על-פי ניסוח שיקבע היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש.

מכוניות תקועות, נהגים עצבניים

ראש מינהל הדלק, תת אלוף (מיל.) סימון גלבוע, נחבל אתמול בצהריים קלות בשעה שניסה למנוע מנהג מכלית העובד עם חברת פז לחסום את כביש הגישה ממסופי הדלק לבתי הזיקוק בחיפה. הנהג נעצר לחקירה, ושוחרר בערבות.

אתמול בבוקר הורגש בחיפה מחסור חריף בדלק, כל תחנות הדלק היו סגורות. נהגים עצבניים הגיעו לתחנות עם טיפות הדלק האחרונות. בעיר הורגשה תנועה דלילה יחסית של מכוניות.

בשעות הבוקר הגיעו עובדי חברות הדלק לעבודתם כרגיל, אולם הם עבדו "לפי הספר". בצהריים לאחר ששר האנרגיה משה שחל חתם על צו המורה למובילי הדלק להוביל דלק מבתי הזיקוק ישר לתחנות, ועל צו המורה לבעלי התחנות לרכוש דלק ישירות מבתי הזיקוק, החלו מכליות של חברת "ולטר רוזנטל" להגיע לבתי הזיקוק.

נודע, כי בתחנה אחת בעיר נמכר דלק במחיר מופקע של כ-2.5 שקל לליטר דלק, לאחר שעובדים שמרו מלאי של דלק. במסופי חברת פז בחיפה אפשרו העובדים קבלת דלק רק לכוחות צה"ל למשטרה ולמד"א. יו"ר ועד העובדים הבכירים אמר, כי העובדים ימשיכו לעבוד אך ורק על פי הצווים שבידיהם.

שביתה איטלקית בגלילות

העבודה במסוף הדלק בגלילות החלה להתבצע אתמול באיטיות מרובה, למרות צווי החירום שהוצאו לעובדים ע"י מינהל הדלק בימים חמישי ושישי. עד השעה 10 בבוקר עזבו את מסוף הדלק פי-גלילות מכליות דלק ספורות בלבד.

בעלי תחנות הדלק באזור ת"א ריווחו סמוך לשעה 10 בבוקר, כי המכליות עדיין לא הגיעו לתחנות. אחרים מהם, שצלצלו למסוף הדלק פי-גלילות, קיבלו תשובה כי המסוף עדיין אינו עובד וכי המכליות הספורות העוזבות אותו מופנות אך ורק לתעשיות הביטחוניות.

לא עזרו הצעקות

למרות המחסור, נראה כי רוב בעלי המכוניות באזור ת"א מצוידים עדיין בכמות דלק מספקת. ממרכז בקרת הרמזורים בת"א נמסר, כי התנועה בעיר, שנחלשה ביום ו' חזרה אתמול למצבה הרגיל בבוקר ולא הובחנה כל הקטנה במספר כלי הרכב הצובאים על צמתים המרכזיים בעיר.

בדרום נסעו כרגיל

משבר הדלק אינו מורגש כלל בנגב. אין תורים בתחנות הדלק בכל ערי האזור, ואיש אינו מגיע לאזור דלק.

נהגים שעשו דרכם אתמול לגרר, כדי לתדלק גילו לאכזבתם שגם שם שורר מחסור.

בשטחים אין דלק — ואין בהלה

כבר בשבת הורגש מחסור בדלק בחברון ובשכם. ואתמול התפשט המחסור לאזורים נוספים. דווקא בתחנות הדלק הקטנות בצידי הדרכים, ניתן היה להשיג דלק גם בשעות אחר-הצהריים של יום א'.

עם זאת, לא הורגשה בתחנות הדלק שבשטחים בהלה של נהגים ערבים, כפי שהיתה בתחנות הדלק הישראליות.

תורים של עשרות מכוניות השתרכו בתחנת הדלק "אורנים" שבשכונת בקעה שבירושלים, שהיתה אתמול התחנה הפתוחה היחידה. למספר תחנות נוספות באזור ירושלים הגיע מלאי של דלק, אך עד אתמול בערב עדיין לא נפתחו לקהל.

שלושה אנשים נפצעו. שניים מהם בינוני, כאשר פיאט 127 התהפכה, בערב יום ו' בכביש ואדי ערה, ליד אום אל פחם (צילום: יונתן סלינגר)

התקבל ערעור רשות השידור האגרה — רק בעד החזקת מקלט

המדינה תערער על חובה לפצות אזרח בחמישים שקל, בגלל שביתת השידורים ● השופט: אין בתשלום האגרה משום חוזה עם הרשות

מאת יואב אביב,

בית המשפט המחוזי בחיפה, קבל את ערעור רשות השידור, וביטל את פסק-הדין שהוצא בבית משפט לתביעות קטנות נגד רשות השידור. הפסק שבוטל קבע, כי על הרשות לפצות אזרח בסכום של 50 שקל בגין אי עמידה בלוח המשדרים.

התביעה הוגשה ע"י יוסף כהן מכרמיאל, שטען כי הוא משלם למדינה מסים ובכללם אגרת רדיו וטלוויזיה. בעקבות שביתת רשות השידור הוא לא זכה לקבל את מלוא התמורה לכספו ששילם.

שופט השלום, שמואל ברלינר, שישב כבימ"ש לעניינים מקומיים בכרמיאל מנע מפרקליטות המדינה לייצג את רשות השידור, וקבע בהחלטתו כי על הרשות רובצת חובה לספק לציבור מאזיניה משדרים התואמים במידה סבירה את לוח השידורים.

עו"ד רחל לבצלטר מפרקליטות מחוז חיפה טענה בערעור שהגישה, כי השופט ברלינר שגה כשלא התיר לרשות להיות מיוצגת ע"י עורך-דין. לעצם העניין היא טענה כי השופט לא התייחס לטענותיו של התובע. כ"כ טענה כי אין בתשלום האגרה משום חתימת חוזה עם הרשות, והיא משולמת רק על החזקת מקלט רדיו או טלוויזיה.

השופט דוד קציר, שישב בערר, קיבל את כל טענות הערר, ואף אמר, "במחילה מכבודו של השופט הנכבד, לא ירדתי לסוף דעתו על יסוד מה פסק את אשר פסק. ואם פסקל תובע פיצוי בשל עוגמת הנפש שגרמה לו הפסקת השידורים, לא ידעתי מניין שאב סמכותו לעשות כן. אם תחושת הקיפוח של המשיב היא אשר עמדה נגד עיניו של השופט המלומד, לא מובן לי מה עניין תחושה זו בעניין פסיקת הפיצויים".

הסוכר התה והיין מתייקרים

מאת כתבנו הכלכלי בת"א

מחיר הסוכר יועלה החל מהיום ב-11 אחוזים, מחיר היין השולחני שבקבוקים ומחיר התה יועלו ב-10 אחוזים. התייקרות היינות היא לגבי 3 סוגים של יינות הנמצאים עדיין בפיקוח.

דובר משרד התעשייה והמסחר מסר, כי החל מהיום יהיה המחיר המרבי של קילוגרם סוכר לבן לצרכן 0.70 שקל. הדובר ציין כי התייקרויות אלו נעשות על רקע השינויים במחירי תשומות הייצור הנובעות ממחירי הסוכר בבורסות הסחורות בעולם.

דוגמאות למחירים החדשים:

1 ק"ג סוכר לבן	0.70 שקל
תה בשקיקים 25 שקיקים של 1 גר' ("ויסוצקי")	0.84 שקל
תה בשקיקים 50 שקיקים של 1.5 גר' ("ויסוצקי")	1.91 שקל
יין שולחני "כרמל הוק"	3.80 שקל

100 ניתוחים נדחו בגלל שביתת הרופאים המרדימים

מאת יוסף שמי, כתב "על המשמר"

אתמול השביתו המרדימים את חדרי הניתוח בבתי החולים רמב"ם ו"קפלן". בגלל השביתה נדחו 100 ניתוחים, כך נמסר ממטה השביתה. היום יושבתו בתי החולים "כרמל" ו"אסף הרופא". וביום שלישי "רוטשילד" ו"מאיר". המרדימים ניהלו אתמול משא ומתן עם נציגי האוצר בבית ההסתדרות הרפואית בתל-אביב.

מחר עומדים הרופאים להשבית את בתי-החולים הממשלתיים, בדרישה לזכות בהסכם לעבודה נוספת במשמרת שנייה בדומה להסכם שנחתם בקופת חולים.

נודע, כי משרד האוצר מסרב לנהל משא ומתן עם הרופאים של בתי החולים הממשלתיים, בטענה כי הוא אינו מכיר בהסכם שנחתם בין הרופאים למרכז קופת-חולים. כן הוא טוען כי אין טעם בניהול משא ומתן עם קבוצות שונות של רופאים בעוד כשעל הפרק הסכם כללי עם הרופאים בכל שירות הבריאות.

דובר משרד הבריאות מסר, כי אתמול לא דנו בישיבת הממשלה במשבר בשירותי הבריאות והדבר נדחה בשבוע. שרת הבריאות, שושנה ארבלי-אלמוזלינו, הורתה אתמול להנהלת משרדה להפעיל את מטה החירום במשרד הבריאות, כדי לסייע לבתי-החולים הממשלתיים להתגבר על בעיות הנוצרות כתוצאה מהעיצומים וההשבתות.

שמיר הבטיח, כי אם לא תחול התקדמות עוד השבוע לפתרון סכסוכי העבודה במערכת הבריאות, תקיים הממשלה דיון בנושא בישיבתה ביום א'.

בנתיבות שוקלים לאסור עבודת מוניות של ערבים

מאת שלי יחימוביץ, כתבתנו בדרום

המועצה המקומית נתיבות שוקלת אפשרות לאסור על נהגי מוניות מרצועת עזה להיכנס לעיירה כדי לאסוף נוסעים. אתמול נפתחה בעיירה תחנת מוניות ראשונה, והבעלים כבר שיגרו מכתב אל המועצה המקומית, וביקשו לאסור על מתחריהם הערבים להיכנס. הם טוענים כי הנהגים הערבים יפגעו בפרנסתם ויסכנו את ביטחון היישוב.

סגן ראש המועצה, נפתלי כהן, אומר כי בעבר חל איסור על נהגי מוניות מעזה להיכנס לעיירה, אולם האיסור בוטל. כעת יש מגמה לאסור על הכניסה, כדי לא לפגוע בפרנסת התושבים. כעת בודק היועץ המשפטי של המועצה אם ניתן להפעיל את האיסור בהקדם.

בנתיבות מרבים התושבים להשתמש במוניות ערביות, בשל תדירות ההגעה הנמוכה של האוטובוסים. עם זאת, זה שנתיים לא מאפשרים התושבים לרוכלים ערבים להיכנס לשוק של נתיבות למכור את סחורתם.

ההסתדרות חתמה על הסכם עבודה עם "שירותי סיעוד"

מאת כתבנו לענייני עבודה

איגוד עובדי הניקיון חתם לפני ימים מספר על הסכם עבודה עם חברת "שירותי סיעוד". המשא ומתן בין האיגוד לחברת מט"ב עדיין במבוי סתום. עובדי "שירותי סיעוד" יהנו לפיכך משכר שיהיה שווה לזה המשולם לאחות, ומספר שעות העבודה יהיה מקביל למספר שעות העבודה של אחות מעשית בבית החולים.

החברות "שירותי סיעוד", החדשה יחסית, ומט"ב (מטפלות בית), מעניקות שירותי ניקיון וטיפול.

לפני חודשים מספר השבית האיגוד את העובדים המועסקים במט"ב, כ-1200 במספר. השביתה נכשלה, ומט"ב החלה, לדברי יו"ר האיגוד, גרשום הרפנס, להעסיק את עובדיה בחוזים אישיים. בה בעת נפתח מו"מ עם "שירותי סיעוד" הפועלת בכמה משרדי ממשלה, ואמורה לספק שירותים גם לקופת חולים.

לדברי הרפנס, הענף יגיע תוך החודשים הקרובים לקיבולת של שש אלפי עובדים.

חבית רעל נמצאה ביפו

מאת זהבה מוזס

חבית המכילה חומר הדברה מרוכז ומסוכן, שמשקלה 180 קילוגרם, נמצאה אתמול בשעות הצהריים ברחוב שארית-ישראל 23 ביפו. המשטרה שהוזעקה למקום העבירה אותה לרמת-חובב.

במשטרה תוקרים כיצד הגיעה החבית המסוכנת לרחוב. זה אינו המקרה הראשון של גילוי חביות המכילות חומרים מסוכנים ברחובות ת"א-יפו.

למירה וזאב ולמשפחה

משתתפים בצערכם על מות

ישראל ליבנה

גיסכם ודידך ביתנו

האוטובוס להלויה יוצא מבית המנוח ביד-אליהו להגרדיה 62 ב' לקרית שאול

היום, יום שני, 11.1.88, בשעה 13.15

קיבוץ אילון

למירי ליבנה ולבני המשפחה

אתכם אנו באבל במות האב

יהושע

קיבוץ רשפים

לאלעד ולכל המשפחה

משתתפים בצערכם במות האב

פרופ' פנחס אפרתי

קיבוץ מרחביה

לחברנו אפרים בוטל

משתתפים באבלך במות האח

ז כ ר י ה

קיבוץ יחיעם

אנו משתתפים באבלה של חברתנו

אמה תלמי

על מות אחיה

עמנואל לוין

תנחומים למשפחה

קיבוץ משמר העמק

לעמירם אפרתי ולמשפחה

אתכם באבל במות האב

פרופ' פנחס אפרתי
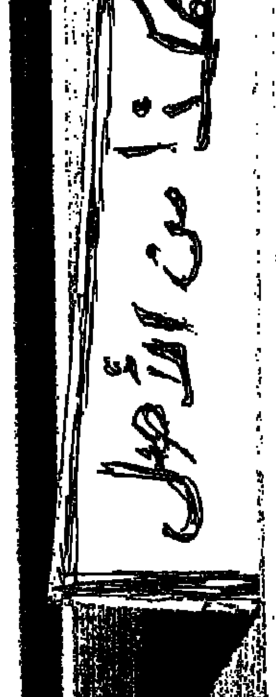
קיבוץ דן